

Primorski

D N E V N I K

št. 78 (15.180) leto LI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrt nad Cerknim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Dnevnik 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEZAD - Ul. Riformi 26 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

CISALPINA
GESTIONI S.p.A.

investicijski skladi

pri

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

TOREK, 21. MARCA 1995

Desnica ne priznava zgodovine

VOJKO COLJA

Odlok Carbone včeraj zapadel

TRST - Včeraj opolnoci je prenehal veljati odlok predsednika deželnega odbora FJK št. 90 iz leta 1990, znan kot »odlok Carbone«, ki je uvedel vrsto »prehodnih zaščitnih norm« na območju kraskega parka. Za zdaj ni znano, ali bo deželna uprava veljavnost odloka podaljšala, sicer pa njegova zapadlost ne pomeni bistvene sprostitev gradbenih in drugih dejavnosti na Krasu, saj na njem veljajo številne druge urbanistične omejitve.

Na 10. strani

Poklon Miranu ob obletnici smrti

TRST - Ob prvi obletnici tragicne smrti v Mogadišu se je včeraj Trst z vrsto pobud želel spomniti televizijskega snemalca Mirana Hrovatina. Že dopoldne so na procelju poslopja, v katerem so novinarke stanovske organizacije, odkrili spominsko ploščo, zgodaj popoldne pa je bila v Barkovljah masa zadušnica. Popoldne so v mali dvorani deželnega sedeža RAI odprli fotografsko razstavo (foto KROMA), predvajali pa so tudi oddajo Wartape, ki jo je za tretjo mrežo RAI posnel Miran Hrovatin.

Na 3. strani

JAPONSKA / ŠEST MRTVIH IN VEČ KOT 3.000 ZASTRUPLJENIH V PODZEMSKI ŽELEZNICI

V Tokiu teroristi prvič uporabili živčni bojni strup proti ljudem

TOKIO - Včerajšnji atentat z živčnim strupom sarinom v tokijski podzemski železnici ni terjal samo življenja šestih oseb in povzročil približno 3.200 zastrupitev, porušil je tudi prepričanje, da je Tokio najvarnejše mesto na svetu. Oblasti so že priznale, da so storilci hoteli pobiti čimveč ljudi. Odgovornosti za podli atentat ni prevzela nobena teroristična. Po začetnih sumih na račun Jakuze (japonska mafija) in neke neobudistične verske sekte, se že siri prepričanje, da je vsega kriva skrajnonacionalistična japonska desnica, ki noče, da bi se premier Tomiichi Murajama ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne oprostil za vse gorje, ki ga je japonska cesarska armada zagresila sirom Azije.

Preiskovalci imajo za sedaj le slabe indicije, pričavanja ljudi so namreč protislovna. Prav tako ni jasno, ali so sarin na skrivaj izdelali na Japonskem, ali pa prihaja iz arsenalov nekdanje Sovjetske zveze. Vojaške enote so takoj pričele z dekontaminacijo šestnajstih postaj tokijske podzemne železnice, kjer se je simultano začel siriti živčni strup. Strokovnjaki za kemično vojno domnevajo, da je atentat izvedla dobro izurjena skupina, saj se je živčni strup začel siriti približno istocasno na 16 postajah.

Sarin so izdelali nemški znanstveniki pred drugo svetovno vojno. Strup ohromi živčni sistem in človeka ubije v nekaj minutah. Sarin se je pojavil na Japonskem junija 1994 v mestu Matsumoto, kjer je strup ubil osem, zastrupil pa 200 oseb. Vsega naj bi bil kriv neki agronom, ki je nestrokovno raval s kemikalijami, za čudo pa je ta agronom sedaj na prostosti.

Na 15. strani

ITALIJA / SKLEP VLADE LAMBERTA DINIJA

Odlok za »par condicio«

RIM - Vlada je včeraj odobrila odlok o enakih možnostih med volilno kampanjo (takozvani »par condicio«). Odlok, ki bo že danes stopil v veljavo, mora v roku dveh mesecev uzakoniti parlament, kar pomeni, da bodo nova »pravila igre« za volilno kampanjo stopila v veljavo že za aprilске upravne volitve.

Vladni odlok vsebuje nekatere novosti, in marsičem pa potrjuje nekatere zakone, ki jih je doslej malokdo

spostoval. Gre predvsem za prepoved oddajanja in objavljanja plačane volilne reklame trideset dni pred volilno preizkušnjo. Novost predstavljajo nekatere nove pristojnosti vsedravnega garanta za založniško dejavnost in nekatera tehnična pravila za televizijske nastope političnih predstavnikov in kandidatov.

Vladni sklep zanima v glavnem zasebni televizijski sektor. Ministrski predsednik Dini je napovedal tudi

predlog proti televizijskim monopolom, s katerim bi lahko parlament v prihodnjih tednih preprečil že napovedana ljudska referendumata o teh vprašanjih.

Odlok za »par condicio« je doživel različne ocene. Desnica je pričakovala le zakonski osnutek, na levici pa je slišati proteste nad zamudami pri odobritvi zakona o televizijskih monopolih.

Na 3. strani

RIM / PO »ČRNEM PETKU«

Vzpon lire

RIM - Italijanski denar se je včeraj vidno okrepil: nemška marka je sinoci veljala 1.235 lir in ameriški dolar 1.730 lir. Milanški borzni indeks MIBTEL se je zboljšal za 0,70%, obseg poslova pa je bil skromen. Zatisje po petkovi nevihti, ko sta tako lira

kot borzni kazatelj strmoglavila? Odgovor na to pride danes, ko bodo objavili najnovejše podatke o gibanju cen na drobno v največjih mestih. Ni verjeti, da bi inflacija popustila, upati pa je, da podatki ne bodo spet potlacili lire.

Na 11. strani

Kozirjev zahteva spremembo NATA

PARIZ - Včeraj se je v Parizu začela konferenca o stabilnosti v Evropi, na kateri sodelujejo zunanji ministri in predsedniki vlad 52 evropskih držav.

Za zdrave Srednje in Vzhodne Evrope, kot tudi za tri baltiske države, ki so podpisale sporazum o dobrih sosedskih odnosih, to pomeni tudi korak naprej k članstvu v Evropski zvezi. Konferenco je odprl francoski premier

Balladur, ki je dejal, da bi morali nacela dobre sosedstva prenesti tudi na področje nekdanje Jugoslavije in Kavkaza. Morda bi začeli z okroglo mizo za južni del Balkana, je predlagal Balladur. Ruski zunanji minister Kozirjev je v Parizu zahteval spremembe v strukturi Nata. »Nato je vojaška zveza, ki je nastala v času, ko je bila Evropa razdeljena,« je dejal Kozirjev.

V Bosni zopet krvavi spopadi

SARAJEVO - Bosanska vojska je včeraj začela največjo ofenzivo od začetka premirja januarja letos. Vladne sile so silovito obstreljevale srbske položaje na Maljevi vzhodno od Tuzle in v bližini Vlasica.

Dopoldne je v bližini Majevice odjeknilo petsto eksplozij, vladne sile pa so potrdile, da je bilo v jutranjih urah ubitih petindvajset vojakov. Popoldne se je položaj na bojišču umiril, ker je začelo snežiti. Bosanski radio poroča, da so Srbi na ofenzivo odgovorili s topniškim napadom na okolico Tuzle, ki je sicer pod zascito Združenih narodov. Predstavniki ZN navajajo, da so v tuzelsko bolnišnico prepeljali približno petdeset ranjencev. Eksplozije je bilo slišati tudi v bližini Travnika, v Sarajevu pa so bili spet na delu ostrostrelci - ubitih je bilo šest ljudi.

Na 16. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Tržaški Lloyd privatizirati

Deželni odbornik Degano in občinski odbornik Del Piero sta za privatizacijo Trzaskega Lloyda.

Stran 4

Množični vpis na znanstveni licej

Na znanstvenem liceju beležijo letos množičen vpis na eksperimentalno jezikovno smer.

Stran 5

Jubilejno leto za SPDG

Občni zbor Slovenskega planinskega društva v Gorici je potekal v znamenju 50-letnice delovanja.

Stran 9

Uspeh Vesele pomladi v Rimu

Openski zbor se je na nedavnem mednarodnem tekmovanju v Rimu Orlando di Lasso odlično odrezal.

Stran 13

PO NEDELJSKIH IZJAVAH TAJNIKA DSL D'ALEME

»Skupno omizje« še zelo razdvaja stranke

Danes najbrž odločitev o simbolu Ljudske stranke

RIM - Skupno »politično omizje« za vzpostavitev dialoga med strankami, ki ga je predlagal KDC in ki bi bilo za Massima D'Alema sprejemljivo, močno razdvaja stranke. Najbolj glasno je Nacionalno zavezništvo, po katerem je nedopustno, da DSL na tak način pogojuje politično zivljenje, predvsem pa Dinijevo vladno in celo Kvirinal. Gianfranco Fini in njegovi torej protestirajo, mnogi pa so prepričani, da bo NZ pristalo na dialog, a sele po aprilskih upravnih volitvah, na katerih računa, da bo dobilo več glasov od Berlusconijske stranke. Fini naj bi po 23. aprilu postal edini resni sogovornik sredine in leve, medtem ko je to sedaj, hooes nočes, predvsem Silvio Berlusconi.

Po dolgem molku se je včeraj spet oglasil Umberto Bossi, ki računa na uveljavitev novega sredinskega volilnega zavezništva z Biancovo »Ljudsko stranko« in s Segnijijskim gibanjem. »Senatur« je izkoristil priljubljenost za nov hud napad na Finija in

Berlusconijsko, katerima je ocital politično norost in rovarjenje proti državnim interesom. Bossi je znova podprl Dinijevo vladno in se opredelil proti junijskim predčasnim volitvam, »ki jih v Italiji trenutno želijo le novi skvadrasti«.

Dialogu med političnimi strankami pa ne nasprotuje Krščansko-demokratski center (KDC), ki se v zadnjih dneh skuša za vsako ceno distancirati od nekaterih skrajnih stališč Kartela svoboscin. Tajnik Pierferdinando Casini skuša po neuspešni potezi Rocca Buttiglioneja na vsak način navezati stike s sredino in tudi celo z nekaterimi levosredinskimi strankami, zacensi s poslancem Mariom Segnijijskim. KDC se bo, kot znano, samostojno predstavil na aprilskih upravnih volitvah in bo le v večinskem delu dezelnih volitvah podprl predsedniške kandidate desnice. Casini in njegovi se očitno bojijo pretesnega političnega objema z Berlusconijskim in predvsem s Finijem, ki

se dan za dnem vse bolj uveljavlja kot lider desničarskega bloka.

Z D'Alema le delno soglasja vatiškansko glasilo »Osservatore Romano«, ki zavrača ostre in skoraj ultimativne tone tajnika DSL. Vatikanu torej niso všeč toni nedeljskega posega vodje Hrasta na kongresni skupščini Zelene liste, ki utegnejo le zaostriti situacijo, čeprav je komentator vatiškanskega dnevnika tudi zelo kritičen do Berlusconijske zaradi njegove ostre opozicijske usmeritve do Dinijeve vlade. Vatikan mlo receno podpira dialog med strankami, a zavrača ostro politično soočanje.

Rimsko sodišče bo medtem danes formalno odločilo, komu pripada volilni simbol Ljudske stranke. Ali Gerardu Biancu, ki je prepričan, da ima za seboj večino stranke, ali Roccu Buttiglioneju, ki pravi, da je izvolitev Bianca popolnoma nezakonita ter da je mesto Ljudske stranke v desno-sredinskem volilnem zavezništvu.

OBISK / SPREMLJA GA AGNELLIJEVA

Scalfaro včeraj došel v Turčijo

Danes in jutri pogovori v Ankari

ISTAMBUL - Predsednik italijanske republike Oscar Luigi Scalfaro (Telefoto Ap) je včeraj prispel na tridnevni obisk v Turčijo. Včeraj se je mudil v Istanbulu, kjer se je srečal s študenti nekega liceja in s predstavniki tamkajšnje italijanske skupnosti. V svojih priložnostnih nagovorih pa ni pozabil na težke politične razmere v Italiji. Večkrat je poudaril, kako je važno, da vsakdo opravlja dosledno svojo dolžnost in da ne izda temeljnih vrednot, v katere verjame, pa čeprav pri tem ne žanje odobravanja vseh. Očitno se je nanašal na svoje težke odnose z Berlusconijskim. Scalfaro se bo danes sestal v Ankari z najvišjimi predstavniki turskih oblasti. Na obisku ga spremlja zunanja ministrica Susanna Agnelli.

NOVICE

Pokojska reforma: korak naprej

RIM - Danes bi lahko dokončali tako imenovani tehnični dogovor o drugem poglavju pokojninske reforme, ki zadeva invalidnine in se nekatere z invalidninami povezane pokojninske prispevke. Tako je včeraj najavila konfederalna tajnica CISL Lia Ghisani, članica delegacije izvedencev, ki se že nekaj tednov pogaja z ministrom za delo Treuom o reformi pokojnin. Ce ne boprislo do nepredvidenih zapletov naj bi torej že jutri generalni tajniki CGIL, CISL, UIL Cofferati, D'Antoni in Larizza podpisali sporazum o tem poglavju. Danes naj bi razpravljali o plemenitju invalidnin v javnem in zasebnem sektorju. Odprto pa ostaja vprašanje izračunavanja pokojnin. Po zakonu Amato izračunavajo pokojnine na podlagi vseh pokojninskih prispevkov, ki jih je posameznik prispeval od začetka svojega delovnega odnosa. Ghisanijska je včeraj najavila, da delavcev ne gre se naprej obremenjevati, morebitne omejevalne novosti pa naj bi veljale le za mlade delavce in za tiste, ki jih do upokojitve čaka še dolga delovna doba, ne pa za tiste delavce, ki so tik pred upokojitvijo.

Molotovka proti desničarskemu satiričnemu listu La Peste

RIM - Včeraj malo po 11. uri so neznanci zalucali molotovko proti vhodnim vratom desničarskega satiričnega lista La Peste. Ko je odgovorni urednik Fabrizio De Iorio odprl vrata, je opazil, da jih je naceel ogenj, pred vrati pa je nasel krknjeno ribo. »Gre za »opozorilo« mafijskega tipa«, je povedal preiskovalcem. Posl. Gustavo Selva (NZ) je vložil v parlamentu vprašanje notranjemu ministru o atentatu, ki predstavlja napad na svobodo tiska.

Letak skupine Ludwig na domu rasističnega atentatorja

PISA - Preiskava o atentatu z bombo-igračo na dva romska otroka je privedla do novih odkritij. Preiskovalci so na domu enega od treh aretiranih, Emanueleja Casa, našli kopijo letaka nacistične skupine Ludwig, v katerem si skupina prilasča očetovstvo nad napadi proti nekaterim afriskim priseljencem. Clani skupine so izvedli napade v Firencah na pust leta 1990. Letak je bil napisan z runsko pisavo in je povsem enak tistemu, ki je bil poslan 6. marca 1990 časopisu Gazzetta di Firenze.

Nadlegoval je deklice: obsojen na 2 leti in pol ječe

PERUGIA - Kazensko sodišče je obsodilo 39-letnega Antonina Scutellaja na dve leti in pol ječe zaradi opolzkih dejanj. Moski je spolno nadlegoval stiri deklice, ki so včeraj na procesu sodnikom ponovile resnico. Najmlajša je stara 7 let, najstarejša 11. Scutellà je nadlegoval deklice lani v Assisijsu med nekim seminarjem. Deklice so dogodek razkrile mestnemu redarju, od tod tudi prijava sodstvu. Moski je zanikal, da bi deklice nadlegoval. Sodnikom je dejal, da je le govoril z njimi...

LIRA / POSLEDICA KATASTROFE NA DENARNEM TRGU

Kavico si lahko privoščijo samo petični

V Tokiu je za skodelico kave treba odšteti do 10.000 lir, za pivo pa tudi 12.000

RIM - Italijani so v svetu poznani kot turisti, ki radi trošijo. Toda padec vrednosti, ki ga je lira doživela v zadnjih tednih, bo mnoge silil k previdnosti. Ce je imel italijanski turist samo lire v zepu, je verjetno doživel pravi sok, ko je menjaval v bankah italijansko devizo in dobil v zameno vse manj tujih bankovcev. Spominki so postali kar cez noč dragi, cena nekaterih stvari - na primer kavice - pa je dosegla ponekod za italijanskega turista skoraj nesprejemljivo ceno. V Tokiu velja skodelica kave ze deset tisoč lir.

Skodelica kave, ki se ji poprečni Italijan težko odpove - je lahko merilo za pretres, ki ga je povzročila vihra teh tednov na denar-

nem trgu. V Italiji skodelica kave velja v poprečju v baru 1.200 lir, v Parizu cena narase na 2.000 lir, v Bonnu na 3.500 v Tokiu pa doseže kar 10.000 lir, medtem ko je v Sviici znatno cenejša, saj velja od 3.600 do 3.700 lir. Svicarji namreč kupujejo lire po ugodnejši ceni, najbrž zato, ker je obisk italijanskih turistov precejšen.

Kaj pa hamburger? V Rimu velja pri McDonald'su 2.300 lir, v Bonnu stane okoli 3.000 lir, v Zenevi se podraži do 4.800 lir in »zrase« do 7.000 lir v Parizu in 8.000 v Tokiu.

Podobno je tudi s coca colo. Pločevinka priljubljene ameriske pijske stane v Italiji v baru okoli 2.500 lir, v Parizu, Bonnu in Zenevi od 3.000 do 3.500 lir. V To-

kiu se cena približuje italijanski v marketih, v barih pa poskoci na okoli 8.000 lir. Morda si samo s pivom italijanski turist prihrani prehud sok. Skoraj povsod mora odšteti le nekaj stotakov več kot v Italiji. Izjema je Tokio, kjer vrcek piva velja tudi do 12.000 lir.

Povsem različno je stanje v Londonu, saj je tudi britanski funt dokaj siba in se v primerjavi z liro ni ovrednotil prevec. Kavica, hamburger in cocca cola stanejo približno toliko kot v Italiji.

Kaj pa telefon? Za minutko pogovora je treba odšteti 200 lir na Japonskem, v Franciji velja 6 minut 360 lir in nekoliko dražji je telefonski pogovor v Nemciji, toda v Sviici je za minutko treba odšteti okroglih 900 lir.

LUCCA / ZARADI KLAVZURE

Zdravnica nima vstopa v kartuzijo

Meniha je obšla slabost, toda zdravnica mu ni mogla pomagati

LUCCA - Ko so menihi kartuzije Svetega duha iz Farnete pri Lucci poklicali rešilni avtomobil rdecega križa, ker je enega od redovnikov obšla slabost, sploh niso pomislili, da bi zdravnik lahko bil zenska. Naključje pa je hotelo, da je z rešilnim avtomobilom, ki je bil opremljen z vsemi naparavami za hitro pomoč, prišla prav zdravnica, predstavnik zenskega spola, ki v kartuzijski samostan, kjer so menihi v klavzuri, nima vstopa.

Vratar kartuzije ni okleval niti za trenutek, ko se je zdravnica zglasila v vratarnici. Pravilo prepoveduje vstop zenskam, zato zdravnici Gabrielli Petrini ni dovolil vstopa. Menih, ki je potreboval zdravniško pomoč (Slo je za 80-letnega Giacoma del Ria, potomca bogate spanske družine, ki je več kot dvajset let zivel v klavzuri), je

umrl, preden je lahko posegel zdravnik moskega spola, ki so ga nemudoma poklicali po radiu.

»Mislim, da je bil sibrat ze mrtev, ko smo poklicali rešilni avtomobil,« je pozneje povedal novinarjem opat Giovan Battista Brivio. »Srčni utrip ni bil več zaznaven in oko je bilo nepremično. Dvomim, da bi mu zdravnik lahko pomagal,« je dodal opat, ki je tudi pojasnil, da je pravilo o klavzuri zelo strogo. Praga kartuzije ne sme prestopiti nobena zenska, cetudi je mati ali sestra enega od menihov.

»Ne znam presoditi, ali bi menihu lahko pomagala, ker ga nisem mogla pregledati,« je povedala zdravnica Gabriella Petrini. »Dogodek me je zmedel, prepričana pa sem, da so bili tudi menihi hudo prizadeti, saj so se prvič soočili s takim problemom. Moram pa dodati, da zdravnik

ne sme posegati proti volji družine in v tem posebnem primeru se mi zdi, da so redovniki družinski clani umrlega meniha.«

V Kartuziji Svetega duha v Farneti živi trideset redovnikov od 28. do 80. leta starosti. V glavnem živijo v samostanu, ob lepem vremenu pa si v popoldanskih urah v majhnih skupinah obcasno privoščijo sprehod po okoliskih gozdovih.

Menihi kartuzijanskega samostana nimajo dosti stikov z zunanjim svetom. V začetku osemdesetih let pa so kljub temu prisli v spor s krajevnimi oblastmi, ki so načrtovali odlagalisce smeti v bližini samostana. Ob tisti priložnosti je njihov protest preprical tudi tedanjega premiera Bettina Craxija, ki se je zavzel za menihe in dosegel, da načrta o odlagaliscu odpadkov niso uresnicili.

MINISTRKE INŠPEKCIJE

VSM razdvojen

Predstavniki sodnikov proti »laikom«

RIM - Višji sodni svet se je razdvojil ob vprašanju ministrskih inspekcij na tožilstvih. Problem sta telesu, ki upravlja italijansko sodstvo, zastavila sef milanskega državnega tožilstva Francesco Saverio Borrelli in paterlmskega državnega tožilstva Giancarlo Caselli. Inspekcije je pred nekaj meseci odredil pravosodni minister Berlusconijske vlade Alfredo Biondi, toda inspektorji so bili po oceni sefov obeh tožilstev prevec radovedni in so vrtali predvsem v kocljuje preiskave, ki so zadevale podkupninske afere. Borrelli se je proti vsiljivosti inspektorjev pritožil na Višji sodni svet, Caselli pa enega od inspektorjev celo osumil kaznivnega dejanja.

Višji sodni svet je vprašanje zaupal posebni komisiji, ki je dela-

la precej casa in v kateri so bili številni predstavniki Kartela svoboscin. Kaze, da je komisija po daljšem premisleku pripravila za plenarno skupščino VSM porocilo, s katerim je zavraccala pritožbi tožilstev in opravičevala ravnanje ministrskih inspektorjev. To pa je izzvalo takojšnjo reakcijo tistih članov VSM, ki so jih izvolili sodniki. Po njihovem mnenju so ministrski inspektorji presegle meje pooblastila in zato bi VSM moral spet jasno zakolčiti meje teh pooblastil.

Ob tem problemu se je na včerajšnjem plenarnem zasedanju vnela ostra razprava, ki se se je nekoliko umirila le, ko je svet sklenil, da razclemba problema odloži do prihodnje skupščine, ki bo v začetku aprila.

VLADNI ODLOK O POTEKU VOLILNE KAMPANJE

Stranke bodo končno imele enake možnosti

Sklep velja predvsem za zasebni televizijski sektor

RIM - Dinijeva vlada je odobrila odlok, ki ureja volilno propagando oziroma dostop političnih strank do javnih občil med volilno kampanjo. Gre za tako imenovane enake možnosti (ali »par condicio«), ki zadevajo predvsem radijski in še posebno zasebni televizijski sektor, v katerem vlada trenutno zelo velika zmeda. Tri največje zasebne TV mreže so, kot znano, v Berlusconijevih rokah, kar nedvomno zelo pogojuje potek volilne kampanje, a seveda tudi splošno politično življenje v Italiji.

Vladni odlok potrjuje prepoved oddajanja volilnih spotov trideset dni pred volilno preizkusno. V državi bodo splosne upravne volitve 23. aprila, tako da bo prepoved oddajanja volilne propagande začela veljati 23. marca. Spostovanje zakona bo nadzoroval garant za založniške dejavnosti, ki mu je vlada z včerajšnjim odlokom naložila nekatere nove pristojnosti, istocasno pa bo uvedla strožje kazni za kršilce zakona. Prepoved plačane volilne reklame ni novost za Italijo, v bistvu pa je dolgo let obstajala le na papirju, saj garant ni imel na razpolago učinkovitih sredstev za dosledno uveljavljanje duha in crke zakona.

Včerajšnji odlok določa celo vrste tehničnih pravil za enakopravno nastopanje med volilno kampanjo, za objavljanje javnomnenjskih predvolilnih raziskav ter za po-

sredovanje volilnih programov posameznih političnih strank. Vlada je s tem sklepom priznala tudi večje kontrolne pristojnosti deželni radiotelevizijski odborom, ki so doslej poslovali z zelo omejenimi pristojnostmi. Odlok, kot reče, velja predvsem za zasebne televizijske mreže, saj je RAI že pred nekaj leti odobril notranja pravila za enakopravno predvolilno nastopanje.

Predsednik vlade Lamberto Dini upa, da bo včerajšnji odlok, ki začne veljati že danes, nekoliko umiril živčno predvolilno razpoloženje v državi. Dejal je tudi, da bo vlada v kratkem predložila parlamentu svoj zakonski predlog proti televizij-

skim monopolom, ki je pravzaprav osrednje jabolko spora med Berlusconiem in njegovimi političnimi nasprotniki. Dini upa, da bodo stranke glede tega dosegle v kratkem politični kompromis in tako pravocasnno preprečile že napovedani ljudski referendum o teh vprašanjih.

Skoraj vse stranke so pozdravile vladni odlok o enakih možnostih med volilno kampanjo. Posebno desnica pa je pričakovala, da bo vlada predložila parlamentu zakonski osnutek o tem vprašanju, medtem ko je izbrala pot odloka, ki ga mora parlament uzakoniti v roku dveh mesecev. Nekateri dvomi se pojavljajo tudi na levici, kjer dvomijo v pravo

učinkovitost tega sklepa, vse dokler ne bo parlament odobril resnega zakona o televizijskih monopolih.

V primeru krsitve zakona bodo denarne kazni doletele predvsem založnike oziroma lastnike televizijskih mrež, medtem ko je bila vlada precej prizanesljiva do novinarjev. Zanje odlok ne predvideva posebnih denarnih ali drugih sankcij, ki bi lahko okrnile pravico svobodnega izražanja. Novinarji, ki bodo kršili zakon o enakih možnostih, bodo morali pred posebno razsodišča stanovskih združenj in organizacij. Tudi tukaj pravzaprav nič posebno novega, a le nekoliko jasnejša pravila za televizijske novinarje.

FJK / PELIKANOVA VČERAJ PRI GUERROVI

Konzulka RS pri deželni vladi

Predstavitveni obisk nudil priložnost za poglobljen pogovor

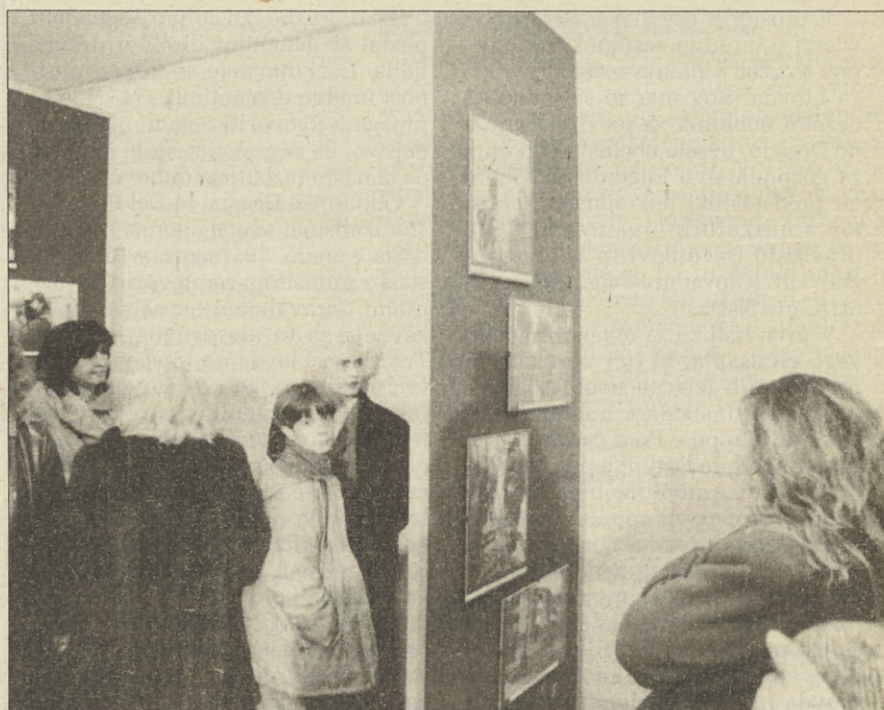

TRST - Včeraj se je nova generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valencic Pelikan mudila na predstavitvenem obisku pri predsednici deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Alessandri Guerri. Srečanje, ki se je odvijalo na sedežu deželne vlade v Trstu, sta Guerrova in Pelikanova izkoristili za dokaj poglobljeno izmenjavo informacij in pogledov. Obe sta se zavzeli za okrepitev sodelovanja med Republiko Slovenijo in Furlanijo-Juljsko krajino, kajpak ob spostovanju svojih pristojnosti.

TRST / VRSTA POBUD

V spomin na Mirana leto dni po umoru

Med drugim so včeraj popoldne na sedežu RAI odprli razstavo Hrovatinovih fotografij

TRST - Nasmehjan, kot se ga najraje spominjajo številni prijatelji in znanci, Miran sprejme obiskovalce fotografske razstave, ki so jo pripravili ob prvi obletnici njegove tragične smrti v Mogadiscio (na sliki zgoraj, foto KROMA). Odprte razstave v mali dvorani deželne vlade RAI, ki so jo poimenovali po članih televizijske ekipe, ubite v Mostarju le nekaj tednov pred atentatom na Mirana in novinarko Ilario Alpi v Somaliji, je bila ena od včerajšnjih slovesnosti, s katerimi se je Trst želel pokloniti spominu Mirana Hrovatina. Dopoldne so tabli posvečeni spominu Sase Ote, Marca Luchette in Daria D'Angela na pročelju splotja, v katerem so novinarske stanovske organizacije, dodali se spominsko tablo z imenom Mirana Hrovatina (na spodnji sliki, foto KROMA). Zgodaj popoldne je bila v Barkovljah masa zadusnica, popoldne ob 17. uri so odprli razstavo fotografij Mirana Hrovatina, pozno zvečer pa je tretja televizijska mreža RAI predvajala oddajo, v kateri so skušali razvozlati vsaj negatere uganke o vzrokih napada na Mirana Hrovatina in Ilario Alpi pred letom dni v Mogadiscio.

Kamorkoli je Miran sel s televizijsko kamero, je vzel s seboj tudi fotografski aparat in tudi slikal. In izbor Miranovih slik - z nekaterih se Miran z nepogresljivo kamero iskri vo in burkasko obenem smeji - je od včeraj razbošen v mali dvorani trzanskega sedeža RAI. Po priloznostnih besedah Fulvia Molinarija, trzanskega župana Illyja, novinarja Sergia Cancianija in predstavnika agencije Videostudio Gianfranca Radosa so predvajali tudi oddajo Wartape, ki jo je za tretjo mrežo RAI posnel Miran Hrovatin. Po nedeljski občuteni prireditvi v pomorskem društvu Sirena se bodo prijatelji spomnili Mirana še z rock koncertom, ki bo v ponedeljek, 27. marca, v gledališču Miela.

Danes v senatu o vladnih ukrepih

RIM - Senat se bo danes izrekel o gospodarskih ukrepih, s katerimi želi italijanska vlada uravnovesiti državni proračun. V zgornjem domu parlamenta imajo stranke, ki podpirajo vlado Lamberta Dinija, krepko večino, tako da odobritev ukrepov ni v dvomu. Problem bi lahko bili le popravki (okoli 100), ki jih Kartel svoboscin namerava predložiti in ki bi lahko znatno upočasnili razpravo o vladnih ukrepih.

Tudi zaradi tega je vlada, ki se je včeraj sestala, da bi pripravila odlok o televizijski volilni propagandi, sklenila, da bo ob potrebi zahtevala zaupnico tudi v senatu. Ko vlada zahteva zaupnico, odpadejo vsi popravki in skupščina glasuje le o besedilu, ob katerem je vlada zahtevala potrditev zaupanja.

Premier Dini je včeraj v intervjuju za milanski Corriere della Sera kritično ocenil nekdanje sopotnike Kartela svoboscin in je dejal, da so prejšnji teden skušali zrušiti vlado. Dan potem, ob »črnem petku« za italijansko liro, ki je krepko zgubila v odnosu do marke in dolarja, pa je po premierovi oceni kdo skušal obračunati z italijansko vlado in njenimi ukrepi s spekulacijami na denarnem trgu. »Ne morem povezati obeh dogodkov, dejstvo pa je, da so se zgodili,« je poudaril Dini.

Možnost, da bi vlada tudi danes v senatu zahtevala zaupnico, je izzvala ostro kritiko Kartela svoboscin, ki je potrdil, da bo glasoval proti zaupnici. Reformisti pa podpirajo ta sklep, vendar pod pogojem, da je zaupnica res nujna.

TRST / V PRIČAKOVANJU EKSPERIMENTALNIH PROGRAMOV

Tehnični poskusi za slovensko televizijo

V tržaškem mestnem središču in ponekod v okolici od včeraj brez koprške televizije

TRST - Včeraj so se pričeli tehnični poskusi za televizijske oddaje v slovenscini. Državna radiotelevizijska ustanova RAI je tehnične preizkuse pričela po televizijskih kanalih (st. 64 in 40), ki oddajajo s Ferlugov in iz Milja v tržaški pokrajini, na kanalu st. 69 z Vrha na goriskem Krasu pa se bodo preizkusi pričeli v prihodnjih dneh. Gre za televizijske kanale, ki jih je RAI prevzel od trzaskе družbe Ponteco.

Na kanalih, na katerih bodo oddajali televizijske programe v slovenscini, oddaja trenutno tretja televizijska mreža RAI, na ekranu pa se občasno pojavljajo napisi v italijanscini in v slovenscini, ki opozarjajo gledalce, da gre za tehnične poskuse. Kot smo izvedeli, se bodo preizkusne oddaje slovenske televizije z razpoznavnim znakom po vsej verje-

tnosti začele v ponedeljek, 27. marca ob 20.30. Preizkusno bodo oddajali že pripravljene posnetke programskega odseka, preizkusna televizij-

ska poročila v slovenscini pa se bodo začela, ko bo RAI poskrbel za primerno število osebja.

Iz Rima so vsekakor pred nekaj dnevi ura-

dno najavili zaposlitev dveh novinarjev, enega snemalca in dveh urednikov programskih oddaj. Od včeraj pa v tržaškem mestnem središču in v nekaterih predmestjih pa ne vidijo več koprške televizije, ki je doslej oddajala na zgoraj omenjenih kanalih Ponteca.

Tehniki deželnega sedeža RAI (na sliki-FO TO KROMA) so medtem že konec prejšnjega tedna prekinili stavko, s katero so odločno protestirali nad neizpolnjenimi obvezami v zvezi s slovensko televizijo. Uslužbenci so protestno stavko, ki jo je oklicala sindikalna zveza CGIL, za nekaj dni prepričali oddajanje nočnega deželnega televizijskega dnevnika. Delavci so prekinili protest sele potem, ko so iz Rima dobili formalna zagotovila o začetku slovenskih oddaj.

SESTANEK O USODI TRŽASKE PLOVNE DRUŽBE

Lloyda ne gre spojit z Italio

Sindikata pri Deganu in Del Pieru

V prostorih deželne uprave je bil včeraj popoldne sestanek, na katerem so vzeli v pretres usodo Trzaskega Lloyda. Srečanja so se udeležili deželni odbornik za prevoze Cristiano Degano, trzaski občinski odbornik za gospodarstvo Eugenio Del Piero ter predstavniki pokrajinskih tajnistev sindikalnih organizacij CGIL (Riccardo Devescovi in Fabio Sanzin), UIL (Giovanni Fanigliuolo) in CISL (Carlo Nastasi).

V prvi vrsti so se dotaknili kocljevega vprašanja, ki tici v nekaterih protislovnih izjavah pooblaščenega upravnika finančnega holdinga Finmare dr. Zappija. Pred časom je Deganu in podpredsedniku deželne vlade Robertu Antonioneju zatrdil, da bodo postopek za spojitve plovnih družb Italia di Navigazione in Lloyd Triestino odložili za nedoločen čas, potem pa je nekako napovedal, da bo predsednik družbe Italia Eugenio Gallo prevzel tudi funkcijo pooblaščenega upravnika Trzaskega Lloyda in da bo generalni direktor

trzasko družbo Angiolino Vignodelli postal se generalni direktor družbe Italia. Pri Finmareju so takšno možnost uradno demantirali, češ da je se prezgodaj govoriti o tem, ostaja pa dejstvo, da se govorice sirijo in da se na ta način razburjajo duhovi.

Odbornika Degano in Del Piero sta sindikalistom včeraj sporočila, da se bosta v sredo, 29. marca, v Rimu sestala z ministrom za prevoze Giovannijem Caravalejem ter se pri njem zavzela za to, da družbe Italia in Trzasko Lloyda ne bi spojili, temveč naj bi trzasko podjetje privatizirali in tako ohranili ves njegov potencial. Istocasno bosta predstavnik deželne vlade Furlanije-Juljske krajin in trzasko mestne uprave zahtevala takojšnjo obnovo pogajanj za naglo uresnitvev protokola o soglasju za razmah trzasko gospodarstva, ki so ga podpisali 8. julija lanske leto zastopniki trzasko, deželne in osrednje vlade; ta listina namreč izrecno predvideva tudi resitev Trzasko Lloyda. (dg)

VOLITVE

Dolina: sinoči vrsta srečanj

Tudi včeraj je bila v dolinski občini cela vrsta razgovorov in srečanj o aprilskih upravnih volitvah. V Borštu se je sestalo vodstvo stranke Slovenske skupnosti, seje so se udeležili tudi pokrajinski in deželni voditelji stranke. Zasedala je občinska sekcija Demokracije stranke leve, zbrali pa so se tudi podpisniki gibanja civilne družbe.

Novosti je pričakovati v prihodnjih dneh, vsekakor pred koncem tedna, ko bo slika o zelo zapletenem položaju najbrž jasna in dokončna. Stranke so se vsekakor nekoliko oddahnile, potem ko je Prefektura podaljšala do srede, 29.3. časovni rok za predložitev kandidatnih list.

VREME JE ŠE MUHAŠTO

Pomlad prihaja letos s snegom

Danes bodo otroci sadili drevesca

Koledar nam pravi, da se danes poslavljamo od zime, ki je bila letos v resnici izjemno prizanesljiva, in stopamo v pomlad, ki bi

nas morala razveseliti s cvetjem. Gornja slika, ki jo je naš fotograf posnel na Gročani, pa nam nasprotno pravi, da se v zimo pravza-

prav vračamo. Snežna odeja je včeraj zjutraj prekrila zlasti vzhodnokraski predel, kjer ga je zapadlo več centimetrov. Dolgo pa ne bo zdržal, saj je že v poldanski urah posijalo sonce. Temperatura je sicer nekoliko padla, zapihala je rahla burja, a kaj hujšega ni bilo. Če se bo v prihodnjih dneh otopilo, bo verjetno naenkrat vse vzbrstelo, saj je zemlja dobro namočena. To bo koristilo tudi drevescem, ki jih bodo danes, na prvi dan pomladi, v parku Globojner pri Drasci posadili osnovnosolci. Kot pozdrav novemu letnemu času bodo namreč tudi letos na pobudo Gozdne zadruge iz Padric izpeljali zanimivo pobudo, sajene malih rastlin, s čimer naj bi med drugim otroke približali naravi. Spodbudno je, da bodo pri akciji sodelovali otroci iz raznih sol iz mesta in okolice, slovenskih in italijanskih: pri Drasci, kjer so med drugim odprli tudi okrepčevalnico, bo vse živo, saj se bo zbralo okrog 300-400 osnovnosolcev.

ŽAVLJE / DANES SESTANEK MED SINDIKATI IN MONTESHELLOM

Kdaj plinsko skladišče?

Danes ob starih popoldne se bo vodstvo družbe MonteShell sestalo s pokrajinskimi predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL ter stanovskih organizacij delavcev v petrokemijski industriji. Kakor je znano, naj bi omenjena družba skupaj z družbo SeaStock zgradila na območju nekdanje naftne čistilnice Aquila pri zavljah podzemeljski plinski terminal, pri čemer naj bi uporabili tudi del uslužbencev podjetja Savitri iz MonteShellovega sklopa, ki so že več kot osem let na cesti.

Na današnjem sestanku bi se morali dogovoriti za podaljšanje dopolnilne blagajne delavcem, ki imajo do tega pravico. Sestnajst delovnih moči se je že upokojilo, nadaljnjih trinajst jih nima pogojev za to, a niti za ponoven vpis v dopolnilno bla-

gajno, pač pa ta pritice 27 delavcem. Ministrstvo za delo je njeno podaljšanje že pred časom obljubilo, toda ostalo je pri besedah, in vendar bi moral biti postopek avtomatičen.

Sindikalisti bodo sogovornike zelo verjetno tudi povprašali, kako je kaj z nacrtom za namestitvev skladišča utekocinjenega plina, saj ni o njem zaenkrat ne duha ne sluha. Pri njegovi uresnitvi naj bi sodelovalo navedenih 27 delavcev, lahko pa tudi tistih 13, ki so ostali dokončno brez zaposlitve.

Za speljavo nacrtu bi morala MonteShell in SeaStock ustanoviti družbo ad hoc, ta pa bo dolžna strogo spoštovati vse protionemne in varnostne predpise, povezane s prevozom plina. Ta se bo odvijal

pretežno po železnici, ker je to varneje, deloma pa tudi po cesti, zaradi česar bo treba ustrezno preurediti del prometnega omrežja v industrijski coni.

Sindikalistov nacrt kot tak pravzaprav ne zanima; oni zahtevajo edinole to, da se položaj delavcev, ki so že toliko časa brez zaposlitve, enkrat za vselej uredi, to pa pomeni, da lahko območje bivše rafinerije namenijo tudi kaksni drugi dejavnosti. Seveda je okrog namembe teh prostorov veliko spekulacij, saj gradbeniki in druge podjetnike zanimajo predvsem zemljišča, nekako tako, kot se dogaja tudi staro in novo loko, kjer ostajajo zaradi tega modernizacijski nacrti neizkoriščeni in dela ustavljena. (dg)

Z ZELENI MI IN Z LIGO

Dolinska LS se zavzema za sredinsko volilno listo

Dolinska Ljudska stranka se zavzema za oblikovanje sredinskega volilnega zavezništva. To je na sinočnji seji strankinega pokrajinskega sveta potrdila tudi tajnica Elettra Dorigo, ki je dejala, da so zeleni in Severna liga že pokazali pripravljenost za snovanje tega volilnega kartela. V to smer si prizadeva tudi dolinski občinski svetovalec Zelene alternativne liste Alessandro Capuzo, ki je že sklical sestanek morebitnih zaveznikov.

Dorigova je sinoči

potrdila znano levosredinsko usmeritev stranke. Ostro je polemizirala z Rocco Buttiglionejem, ki se je zavzel za volilno sodelovanje s Finijem in z Berlusconiem. Zelo nejasen pa je še dalje deželni tajnik stranke Isidoro Gottardo, ki je na vsedržavni ravni podprl Buttiglioneja. Ker pri nas ne bo deželnih volitev, je Gottardo precej miren, čeprav je včeraj znova izključil možnost vsakršnega volilnega sodelovanja z Nacionalnim zavezništvom in s Komunistično prenovo.

CIVILNA ZAŠČITA / V SOBOTO IN NEDELJO

Uspešne vaje v miljski občini

V soboto so simulirali eksplozijo avtocisterne pri Lazaretu

Miljska občinska organizacija civilne zaščite deluje zadovoljivo. To se je izkazalo na vajah civilne zaščite, ki so se odvijale konec preteklega tedna, točneje v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne. Vaje so obsegale praktičen in teoretski del. V prvem delu so preizkusili zmožnosti krajevne ekipe civilne zaščite, drugi oziroma nedeljski del pa je bil v glavnem posvečen izmenjavi informacij in izkušnjem s sosednjimi občinami.

Sobotni praktični del se je pričel okrog 14.30. V njem so simulirali prevrnitev in eksplozijo avtocisterne s strupenimi snovmi, in sicer na področju Lazareta. Izkazalo se je, da se je ekipa civilne zaščite aktivirala dokaj hitro. Pod poveljstvom načelnika Maria Gilija se je vseh 17 sodelujočih članov ekipe zbralo v teku dobrih 15 minut. V okviru simulirane reševalne akcije so morali nato evakuirati krajevno prebivalstvo in postaviti nekaj sotorov za zasilno prenosilce, in sicer v bližini stare miljske cerkve. Tudi pri tem so se dobro izkazali. Omenimo naj, da je slo v resnici za dokaj zapleteno operacijo, ki je med drugim zahtevala preizkus raznovrstne opreme, pa tudi vzpostavitev komunikacijskih stikov s krajevnimi občinskimi redarji ter z deželnim centrom za civilno zaščito v Palmanovi.

V nedeljo dopoldne pa so se udeleženci zbrali v kulturnem središču G. Millo v Miljah. Pred samim središčem je občinska ekipa za civilno zaščito postavila sotor z razstavo o svoji dejavnosti, v dvorani pa je stekel posvet, ki ga je uvedel deželni ravnatelj za civilno zaščito Giorgio Verri. V glavnem je slo za prikaz organizacije civilne zaščite na deželni ravni. Za Verrijem je spregovoril domači zupan Sergio Milo, nakar so se v razpravi oglasili se predstavniki devinsko-nabrežinske, zgornje, dolinske in trzasko občine, kakor tudi trzasko prefekturo. Posebno velja izpostaviti dejstvo, da se je posveta udeležil tudi predstavnik koprške občine. Naravne ujme in katastrofe ne poznajo meja, zaradi česar jih tudi organizacija civilne zaščite ne sme poznati, je bilo poudarjeno. Omenimo naj, da sta miljska in koprška občina že dalj časa razvili dobro sodelovanje zlasti pri gasenju gozdnih požarov.

Miljske vaje civilne zaščite se uokvirjajo v aktivnosti, ki jih spodbuja in podpira Oddelek za civilno zaščito pri rimski vladi. Miljski občinski upravitelji so z doseženimi rezultati se kar zadovoljni. Tako tudi z odzivom prebivalstva. Zanimivo je, da je krajevna ekipa civilne zaščite ob tej priložnosti pridobila nekaj novih članov.

RAZSTAVA / DANES V TKG

Kozolec kot spoznavno znamenje Slovenije

Zveza slovenskih kulturnih društev in Trzaska knjigarna sta pobudnika neobčajne in izvirne razstave, ki bo na ogled v prostorih galerije Trzasko knjigarne od danes do 4. aprila 1995.

Razstava nosi naslov Slovenski kozolec in jo sestavlja 19 arhitekturnih maket in risb, ki prikazujejo razvoj slovenskega kozolca na Slovenskem, odkrivajo njihovo tipološko bogastvo in poudarjajo ustvarjalni zagon ljudske arhitekture. »Kozolci so spoznavno znamenje Slovenije« pravi dr. Tone Cevc, razstavljeni modeli pa so večinoma nastali na osnovi studija posameznih stavb na terenu. Modeli so napravljeni v različnih merilih. Ob razstavljenem izboru lahko polno doživljamo ustvarjalni zagon ljudskih stavbarjev. Modeli so razvrščeni v zapovrstju, ki naglašajo postopno razvojno rast kozolcev. Razstava sodi v projekt Pot kulturne dediščine, ki ga razvija podjetje Agens iz Zirovnice na Gorenjskem.

Odprtje razstave bo danes ob 17.30 v prostorih Trzasko knjigarne. Razstavo, ki jo je oblikoval arhitekt Boran Hrelja, bo uvodno in strokovno predstavil etnolog dr. Tone Cevc, ki je med drugim tudi urednik slovensko-angleške dokumentarne fotomonografije Slovenski kozolec.

Predavanje o Kogoju

Institut za slovensko filologijo na Filozofski fakulteti v Trstu prireja jutri ob 18. uri predavanje o skladatelju Mariju Kogoju. O njegovi ustvarjalnosti bo spregovoril prof. Pavle Merku. Za slusatelje slovenskega jezika in književnosti na filozofski fakulteti, ki se letos studijsko podrobneje ukvarjajo z ekspresionizmom pri Grumu in Kosovelu, bo to med drugim priložnost za primerjavo in iskanje povezav med ekspresionizmom v glasbi in literaturi.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniško pobudo
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomsko propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ŠOLSTVO / OB LETOŠNJIH VPISIH

Jezikovne »težave« znanstvenega liceja

Težave povzročajo veliko število vpisanih (33)

»Se do pred nekaj leti je bilo v Italiji zelo redko dobiti mladega, ki bi dobro poznal tuj jezik. To pa tudi zato, ker italijanska solska politika ni posvetila prave pozornosti pouku tujih jezikov. Stvari se sedaj spreminjajo: zanimanje za tuje jezike narasča.« Citat iz clanka Antonia Troiana, ki ga je pretekli petek objavil milanski Corriere della sera, bi bil lahko lepa iztočnica za članek o velikem zanimanju slovenskih nizjesolcev za tuje jezike.

Pretekli teden smo pisali o solskih izbirah dijakov, ki bodo junija dokončali obvezno solo. Studij na visjih srednjih solah bo nadaljevalo 131 dijakov. Skoraj polovica (63) se jih je vpisalo na znanstveni licej, več kot polovica le-teh (33) pa se je odločila za eksperimentalno jezikovno smer, ki so jo pred leti uvedli na liceju Franceta Preserna.

Ponavadi tarnamo zaradi preskrbnih vpisov; tokrat povzroča težave... preobilen vpis. Na znanstvenem liceju F. Preserna delujejo tri smeri: prirodoslovno-matematična, matematično-fizikalna in eksperimentalna jezikovna smer. V prve razrede prvih dveh smeri se je vpisalo po 15 dijakov, preostalih 33 pa na jezikovno. Po veljavnih določilih pa je teh dijakov... prevec.

Solska zakonodaja namrec dovoljuje največ po 29 dijakov v enem razredu. Če se v letnik vpise več dijakov, jih morajo deliti v dva razreda. Vpisanih na jezikovno smer pa po veljavnih določilih ni mogoče deliti v dva razreda, ker gre pač za eksperimentalno smer.

»To prepušča 4. odstavek 7. clena medministrskega dekreta št. 131 z dne 15. aprila 1994,« je obrazložil ravnatelj liceja F. Preserna Tomaž Simčič. »Odstavek se nanaša na eksperimentalni pouk. Po tem pravilu je treba za določitev števila razredov deliti skupno število dijakov, vpisanih na vse smeri, s parametrom števila dijakov v razredu. V našem primeru je treba skupno število dijakov 63 deliti z 29. Zakon torej omogoča odprtje treh razredov.«

Tomaž Simčič

»V 5. odstavku istega clena piše, kaj gre storiti v primeru, ko se na eksperimentalno smer vpise več dijakov. Zavodskemu svetu je dana naloga, da določi kriterije za sprejem dijakov na eksperimentalno smer. Kriteriji so lahko različni: ali na podlagi ocen, ali pa tudi z zrebanjem. Na nekaterih italijanskih visjih srednjih solah se je tudi to že dogodilo. Nad tako varianto nisem navdušen. Mnogo primernejši se mi zdi vpis na podlagi ocen iz tujih jezikov,« je pojasnil prof. Simčič.

Ravnatelj je zadevo osvetlil z drugim primerom: »Če bi se vpisalo na klasični licej 33 dijakov, bi jih gotovo delili v dva razreda, ker na klasičnem liceju ze deluje popoln oddelk. Jezikovna smer je eksperimentalna; vsak razred mora odobriti ministrstvo za solstvo.«

Kaj storiti, torej. Starsi vpisanih bi lahko posegli pri solskem skrb-

niku in zahtevali dva razreda, malo verjetno pa je, da bi to zaleglo: 4. odstavek 7. clena omenjenega dekreta je namrec zelo jase.

Zakaj se je letos toliko dijakov vpisalo na znanstveni licej in se posebej na jezikovno smer? Ravnatelj Simčič je takole odgovoril: »Dovolj je, da pogledamo, katera sola je bila s tem »oskodovana«: trgovska. Se do pred desetimi leti so se nizjesolci množično vpisovali na trgovski zavod, ker jim je pri devetnajstih letih zagotavljal službo. Nasa podjetja, banke so jih sprejemale v službo. Sedaj ni več tako. Gospodarska kriza vpliva tudi na vpise. Dijaki se vpisujejo na znanstveni licej, ker jim omogoča dobro splosno znanje za vpis na univerzo. Mnogo je govora o Evropi, o jezikih; dijaki in njihovi starši so prepričani, da bodo imeli z znanjem jezikov odprto pot do dela v tej novi situaciji.«

Pretekli teden sta se dva ravnatelja slovenskih nizjih srednjih sol različno izrekla o množičnem vpisu na znanstveni licej: ravnatelj Marjan Kravos (sola sv. Cirila in Metoda) je menil, da so se dijaki vpisali tjakaj, ker naj bi bil znanstveni licej lažja, manj zahtevna sola; ravnatelj Venceslav Devetak (sola S. Kosovela) pa je menil, da so nizjesolci izbrali znanstveni licej zaradi mode in zato, ker naj bi bila to sola za elito (»in vsi bi zeleti biti elita,« je dodal).

Ravnatelj Simčič je menil, da znanstveni licej ze po definiciji ni izrazito selektivna sola. »Razlikuje se od trgovskih in poklicnih zavodov. Ko dokoncas tiste sole, moras nekaj znati, ker te caka prehod v svet dela. Licej nima te naloge. Licej mora pripraviti dijaka za nadaljnji studij. Morda zato smo na nasi soli tudi bolj fleksibilni.«

Ravnatelj je ostro zavrnil stereotipne ocitke in locitve sol na bolj ali manj elitne. »Na liceju je vec humanizma, vec splosnih, teoreticnih predmetov, a to se ne pomeni, da bi morala biti sola zaradi tega elitna. Na zalost so ti stereotipi uveljavljeni in težko jih je premotiti,« je zakljucil. (M.K.)

ZA ŠOLNIKE

Veliko zanimanje za tečaj Schmidla

Razpis za tecaj, ki ga prireja občinski gledališki muzej Schmidl, je naletel na velik odziv med solniki, zato so organizatorji sklenili, da se bodo tečaja lahko udeležili vsi, ki so za to zaprosili. Glede na precejšnje število prosenj tudi z ozirom na ne prevec prostorne sobe muzeja - pa so se organizatorji odločili, da slusatelje razdelijo v dve skupini. V prvi bodo osnovnosolski ucitelji, v drugi skupini pa profesorji, ki poučujejo na nizjih oz. na visjih srednjih solah. Za prve bo tecaj potekal od 20. do 23. marca od 16. do 19. ure, za druge pa 6., 7. in 13. aprila, in sicer od 15.30 do 19.30. Predavanja za obe skupini bodo v prostorih muzeja v Ul. Imbriani.

Tečaj, na katerem bodo skušali prikazati, kaj vse skriva trzaski gledališki muzej in kako je mogoče prodreti v njegove skrivnosti, bo vodil Adriano Dugulin, ravnatelj tega muzeja in tudi trzaskega mestnega muzeja za zgodovino in umetnost. Z njim bo sodeloval Sergio Cimarosti z didaktične službe trzaskih muzejev. Tečaj namrec sodi v okvir programov te službe, pokroviteljstvo pa nudijo vsa pokrajinska in deželno solsko skrbništvo in zavod IRRSAE. Glavni namen pobude je seveda ta, da bi se najprej solniki navadili, kako se lahko uporablja muzejsko gradivo in arhivi, nato pa to znanje, predvsem pa ljubezen do muzejev posredovali solski mladini.

NOVICE

Na trgovinski zbornici jutri o Bosni-Hercegovini

S krajšim posegom predsednka Adalberta Donaggia bodo jutri umestili delovno skupino, ki jo sestavljajo delegati desetih zbornic iz držav, ki so pristopile k Srednjeevropski pobudi. Namen sestanka je izdelava predloga za obnovo Bosne in Hercegovine. Predlog bodo zatem predstavili mednarodni javnosti. Prvotno je bilo predvideno, da bo sestanek v Sarajevu, cesar pa tamkajšnje razmere ne omogočajo, zato so se odločili za naše mesto.

Danes srečanje ANDOS

»Nase pravice«: to je tema danasnega srečanja, ki sodi v okvir X. vsedržavnega dne »Nova pomlad za življenje«, pri katerem sodeluje 65 odborov ANDOS (vsedržavno združenje žensk, ki so bile operirane na dojki). V Trstu se bo zbralo številno zastopstvo osmih odborov, ki so v deželi (Gorica, Tržic, Pordenone, S. Daniele del Friuli, Spilimbergo, Tolmec, Videm in seveda Trst). Srečanje se bo pričelo z maso v cerkvi Madonna del Mare (ob 10.30) in se bo po kosilu nadaljevalo na konferenčni dvorani Friulie v Ul. Locchi 19. Po nastopu mladinskega pevskega zbora (ob 15.30) bo uradna slovesnost z raznimi posegi, pricevanji in podelitvijo priznanj.

Natečaj za tehnike

Trzaska Obcina je razpisala selekcijo, na podlagi katere bodo izbrali 4 »tehnicne sodelavce« (risarji, V. funkcionalna kvalifikacija, tehnično-nacrtovalno področje). V službo bo ceterica sprejeta s terminsko pogodbo (90 dni). Pri selekciji lahko sodelujejo italijanski državljani ali državljani ene od držav clanic Evropske zveze, ki niso presegli 40. leta starosti in razpolagajo z diplomom geometra ali umetnostnega mojstra. Prosnje je treba predstaviti v uradu za protokol trzasko Obcine (Trg Unità 4) do 25. t.m. do vključno 12.30. Za podrobnejše informacije se zainteresirani lahko obrnejo na urad za osebje (Largo Granatieri 2, V. nadstr., soba st. 324 - tel. 6754429 ali 6754911).

O varnosti na delu

V konferenčni dvorani dezelnega študijskega centra za mentalno zdravje se bo danes ob 8. uri pričel študijski seminar o zakonskem dekretu št. 626/94, ki se nanaša na izboljšanje varnosti in zdravstvenih pogojev na delovnem mestu. Seminarja se bodo udeležili sindikalni voditelji CGIL-CISL-UIL, poročila pa bodo podali izvedenci službe za medicino dela pri ustanovi za zdravstveno službo ter sindikalni izvedenci.

Kreditne in finančne dejavnosti

Na sedežu tiskovne agencija ANSA (Ul. Campo Marzio 10) bo danes ob 11. uri tiskovna konferenca, na kateri bodo predstavili mednarodno srečanje na temo »Sedanje značilnosti kreditnih in finančnih dejavnosti med evropskimi državami«. Dvodnevna zasedanja se bodo udeležili predstavniki največjih evropskih bančnih zavodov.

Poštena najditeljica

Pred dnevi je neka zenska prišla na komisariat javne varnosti za Rocol in Melaro ter agentom izročila zlato zensko zapestnico. Povedala je, da jo je nasla blizu bencinske crpalke v Ul. Baia-monti, v višini hišne številke 66. Lastnik se lahko zglaši v uradu omenjenega komisariata v Ul. Koch 8. S sabo naj po možnosti prinese potrdilo, s katerim lahko dokaže, da je zakoniti lastnik in morebitno prijavo policiji, da je zapestnico izgubil.

V eni roki pištolo a v drugi mimoze...

V zaporu je ze dobrih deset dni, obtozujejo ga poskusa izsiljevanja. Za 39-letnega Maura Palcica iz Ul. del Pane pa se bo morda le obrnilo na bolje, sam javni tožilec je predlagal, da težko obtožbo spremenijo v »nadlezno pijancevanje in poskus zasebnega nasilja«. Palcic je nedavno stopil v bar Altin v Ul. Conti, na vsak način je hotel pivo. Kaze, da je bil ze nekajkrat v baru in da ni poravnal racuna, zato mu pijace niso hoteli naticiti. Poleg tega je bil ze vinjen. Vendar se z moskim ni bilo kaj saliti, v roki je imel pistolo. Vse je sicer nekam cudno zgedalo, saj je v drugi roki drzal sop mimoz. Lastniku ni preostalo drugega, kot da mu ustreze. Ko pa je lastnikova zena hotela poklicati policijo, je Palcic prijel za slusalko in jo odlozil, vendar nasilen ni bil. Zatem je zapustil bar, pistolo pustil na sedezu prijateljevega avtomobila in se vrnil. Zenska je medtem odsla, ni je oviral, ceprav je bilo jasno, da namerava poklicati na pomoc. Prisli so karabinjerji, ugotovili so, da pistola ni bila nevarna, slo je za igraco. Kljub temu se je znašel v zaporu. Sedaj mora sodnik za predhodne preiskave odlociti, ce sprejme predlog namestnika državnega pravdnika Niccolija in mu sodijo zaradi lažjih obtozb.

ŠOLSTVO

Zanimive pobude na zgoniški šoli

Ucenci cetrtga in petega razreda osnovne sole »1. maj 1945« iz Zgonika so v petek prijetno presenetili in razveselili svoje starše. Ob mentorstvu uciteljskega zbora so z velikim navdušenjem in ljubeznijo pripravili simpatično prireditev v cast svojim mamicam in ockom ob praznovanju 8. marca oz. očetovega praznika. Uprižorili so kar nekaj igrice v narečju, ki so jih sami oblikovali, obravnavale pa so solo, družino in okolje. Mame so prejele v dar robček z rožicami, očetje pa robček z monogramom. Na koncu so si vsi udeleženci ob dobro oblozeni mizi (na prt so narisali srčka) privezali dušo na bogati zakuski (bil je skoraj kompletan obrok), ki so jo pripravili in skuhal pozrtvovalni ucenci in ucenke.

Na zgoniški soli je tudi letos stekel niz predavanj o spoznavanju okolja in naravoslovnih značilnosti v okviru programa, ki ga z namenskim prispevki podpira trzaska pokrajina. Biologinja Damjana Ota je na dveh dopoldanskih srečanjih najprej v razredu orisala rastline in vegetacijo, ki so si jo nato ogledali v naravi. Doslej so obiskali dolino Riselce in pobočje Volnika, v prihodnjih dneh pa bodo proučili okolje ob Rilkejevi poti. (B)

Vabilo v Zeleni center

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel sporoča, da bo ob sobotni in nedeljski (25. in 26. marca) odprti meji odprt Zeleni center na Tomažu pri Vrhpoljah. V nedeljo, 26. t.m. ob 15. uri bo v Zelenem centru tudi koncert stirisdesetclanske godbe na pihala iz Divace. Dijaskodmosko vodstvo vabi vse ljubitelje, zagovornike miru in omikanega sožitja, se posebno pa mlade, da se srečanja udeležijo.

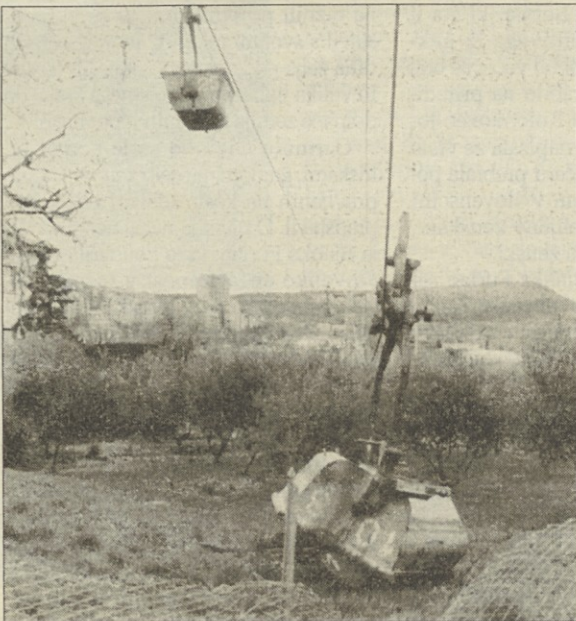
Pridržana prognoza za priletnega pešca

Na Miramarskem dvoredu se je včeraj popoldne huje poskodoval 72-letni Carlo Luigi Penati, ki so ga v katinarski bolnišnici zaradi številnih udarcev sprejeli s pridržano prognozo. Penati, ki sicer živi v Bustu Arsiziu, a se trenutno mudi v Trstu, je bil na prehodu z zeno, hotel je prečkati cesto. Ko je stopil je s pločnika (v blizini bara Holiday Inn, kjer ni prehoda za pesce) je koncal pod avtomobil fiat uno, ki ga je upravljal 32-letno Giovanni Petelin Michieletto iz Ul. Rittmeyer.

V zgodnjih popoldanskih urah je resilec Rdecega kriza moral tudi v Ul. sv. Marije Magdalene (pri nogometnem igrišču Costalunge), kjer sta se zaletela vespa in avtomobil. Skupil jo je motociklist, 40-letni Bruno Mersini iz Ul. Mascagni, ki se bo zdravil 40 dni.

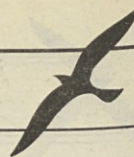
POPOLDNE V UL. GRAVISI

Nenavadna okvara na žičnici Italcementi

Na tovarni žicnici Italcementija je včeraj prislo do okvare, in sicer v Ul. Gravis, kjer so na tla zgmeli trije vozički. Na srečo se je vse končalo le z materialno škodo, saj v tistem trenutku pod žicnico ni bilo nikogar. Po-

dročja, kjer žicnica prečeka cesto, so sicer zavarovana, druge (na zasebnih terenih, kjer so vrtovi, njive in sadovnjaki) pa je varnost prepuščena slučaju in previdnosti tistih, ki se tamkaj zadržujejo.

DOLINA / SREČANJE

Nekdanji tigrovci terjajo priznanje

Samo Pahor o odporništvu na Primorskem

Prejšnjo soboto dopoldne je sejna dvorana dolinskega zupanstva gostila zanimivo kulturno-zgodovinsko pobudo, ki je prav gotovo pripomogla k dodatnemu spoznavanju odporniških in rodoljubnih organizacij primorskih Slovencev v obdobju med obema svetovnima vojnama. Tematsko okroglo mizo, ki jo je z daljšim in izčrpnim poročilom uvedel prof. Samo Pahor, je spodbudilo Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske v sodelovanju s krajevno sekcijo VZPI-ANPI. Se pred javnim razsirsjejo sejo, na kateri so se člani, s predsednikom Karlom Kocjancem na čelu, zavzeli za polnopravno priznanje organizacije TIGR (slovenske državne oblasti namreč se ne upoštevajo tigrovci kot pripadnikov borcevskih organizacij) in obenem za postavitev osrednjega spomenika tigrovcem. Pripravljeni odbor bo dopolnil osnutek spomenice, s katero bo društvo pozvalo slovenske oblasti in javnost k priznanju pomembne zgodovinske vloge TIGR-a.

Kot rečeno, je redni seji društva sledila okrogla miza na temo odpornistva

na Primorskem, s posebnim poudarkom na delovanju tigrovcev v Trstu in širši okolici. V uradnem pozdravu je podžupan Stefancić v imenu občinske uprave izrazil zadovoljstvo nad pobudami, ki poudarjajo pomen zavzemanja za narodne pravice, ohranjanja identitete in sploh za naš obstoj. Prof. Samo Pahor pa je v vlogi natančnega zgodovinskega raziskovalca podal kronološki presek delovanja odpornistva na Primorskem in organizacij, ki so se vse od prihoda Italije do vojnih let oblikovale in delovale za ohranjanje narodnostne zavesti v teh krajih. Poudaril je, kako tigrovci in se pred njimi članov ostalih rodoljubnih revolucionarnih organizacij ne moremo enostavno politično ali strankarsko opredeliti, saj je slo predvsem za odpor proti zatiralcu, za organiziran boj proti fašizmu. Iz teh izkušenj moramo torej danes črpati moralno moč, da si se naprej prizadevamo za uveljavitev lastnih pravic.

Pahorjevemu poročilu so sledili številni posegi: vsak od teh je bil prispevek k razmišljanju in odkrivanju dobe v slovenski zgodovini, ki ji se sedaj začnemo tudi uradno posvečati dovolj pozornosti. (dam)

REPENTABOR / DRAMSKA SKUPINA KD KRAŠKI DOM

Zgodba o dr. Faustu za 10-letnico delovanja

Narečno veseloigro je režiral Drago Gorup

Dramska skupina repentabskega kulturnega društva Kraški dom se je spet izvrstno izkazala. Desetletnice svojega dokaj plodnega in uspešnega delovanja bi namreč ne mogla na lepši način obeležiti, kot jo je obeležila v soboto. V počastitev tega okroglega jubileja je v kulturnem domu na Colu postavila na oder (občinska uprava ga je primerno uredila in opremila) veseloigro v narečju v sedmih prizorih z naslovom »Zgodba o dr. Faustu«, ki jo je režiral Drago Gorup. Besedilo avtorja Jeana Variota je priredila Stana Milič, sceno si je omislil Milan Bizjak, luci pa je postavil Emil Puric. Res številno občinstvo, ki je tako na sobotni premieri kot na nedeljski reprizi napolnilo dvorano do zadnjega kotička, je uživalo ob spremljanju dogodivščin dr. Fausta, kako je prodal svojo dušo hudici v želji, da bi se pomladil in užival ob življenjskih nasladih. Protagonisti te zabavne zgodbe, ki so jo tekoče uprizorili in se izkazali z zavirljivo uigranostjo, so bili: Walter Puric v nosilni vlogi Fausta, Gianni Sobani je poosebljal hudica, Vesna Gustin je bila njegova žena, Katja Granier v vlogi hčere, nastopile pa so se kuharica Silvana Blažina, natakarič Sonja Lazar, student Uros Grilanc in strazar Dean Rebecchi.

To je bila sedma igra, ki jo je nastudirala

Prizor iz veseloigre Zgodba o dr. Faustu (Foto Krizmančič/KROMA)

dramska skupina Kraškega doma in s to uprizoritvijo je društvo hotelo, kot je naglasila tajnica Renata Cok, primerno obeležiti tudi praznik slovenske kulture. Zazelela je srečo in mir ljudem, ki so vpleteni v krvavo vojno in se navezala na aktualnost Presernovih verzov, da bi v bodoče »ne vrag, le sosed bil mehak«. V imenu repentabske občinske uprave je prinesel priložnostni pozdrav zupan Aleksij Krizman. Na petih panojih so društveni kulturni delavci s slikami in opisom prikazali delovanje in nastope dramske skupine v teh desetih letih, ko so »dali skozi« več desetih predstav na domačem odru, v okoliških vaseh in tudi v maticni domovini. (B)

Prešernova proslava KD Rovte-Kolonkovec

KD Rovte-Kolonkovec nas v zadnjem času veselo preseneca. Pred časom so se člani društva predstavili z domaco igro »Jen se smuo letje«, s katero so z uspehom nastopili doma, na Opcinah, v Sempolaju, na Colu, v Trebčah in v Ospu, onkraj meje. V soboto pa je imelo društvo proslavo Dneva slovenske kulture. Na njej se je predstavil se domači zbor, ki steje 10 pevk in pevcev in nima zborovodje, a je kljub temu lepo zapel vrsto pesmi in tako pokazal, da hoče s svojo pevsko dejavnostjo nadaljevati.

Govornika na večeru sta bila Jolanda Gustincić in Sergio Zampieri, ki sta v slovenscini in italijanscini poudarila pomen tega praznovanja in med drugim povedala o navezanosti slovenskega naroda na svoje umetnike, katerih imena so nosile razne brigade in edinice v sklopu narodno osvobodilnega boja.

Nastopil je tudi Fabio Viola, ki je podal nekaj Prešernovih pesmi. Večer bi bil prav gotovo še bolj uspešen, če ne bi gripa in druga obolenja razredčila vrste članov in prijateljev društva.

N. L.

ŠKEDENJ / PROSLAVLJANJE ŽENSKEGA PRAZNIKA V KD IVAN GRBEC

Presenetljivo bogata prireditvev

KD Ivan Grbec je pripravilo ob ženskem prazniku pester kulturni večer z govorom, recitacijami, petjem in likovno razstavo. Po pozdravu predsednice društva Devane Cernic je imela kratek govor o pomenu 8. marca Roza Počkar. Sledil je nato bogat kulturni del, v katerem je društvo vključilo mlado pevko ženskega zbora Ivan Grbec Ivano Mahnič, dobitnico druge nagrade na natečaju v spomin na Albina Bubnica na temo »Tako so si služili vsakdanji kruh«. Mahničeva je prebrala nekaj odlomkov iz pogovorov s svojim

dedom in babico iz Boršta, ki sta ji razkrila veliko zanimivega iz nekdanjega življenja. Da bi bil večer še bolj bogat, je društvo povabilo na prireditev tajnico KD Rovte Kolonkovec Jolando Gustincić, ki je napisala že vrsto pesmi in je na tem večeru prebrala poslušalcem svojo pesem v slovenscini in italijanscini, namenjeno ženskam, predvsem pa slovenski ženski.

Lojzka Umari in Bianka Furlan sta nato na kratko predstavili umetnika, ki sta pripravila razstavo svojih izdelkov. Mirka Gustina iz Repna smo srečali ze

na raznih prireditvah, kjer se je predstavil s svojimi reliefi iz lesa, iz katerih diha želja po izražanju notranjih čustev in velika ljubezen do rojstnega kraja, do domače zemlje in njenih lepot nasploh.

Carmelo Giambo se je s svojimi hiskami, gradom, pa celo z naseljem napraviljenih na kosu debla, prvič javno predstavil. O njem je nekaj več povedala Bianka Furlan, ki je poudarila njegovo veliko angaziranost v raznih clovekoljubnih akcijah, hkrati pa je povedala nekaj več o njegovem hobiju, ki ga predstavljajo majhni predmeti - miniaturre his, cerkva, gradu, pa tudi naselja, napravljenih iz slamnatih bilk in različnih kamnov in kamenčkov, ki jih umetnik zbira ne samo doma, temveč na vseh svojih potovanjih, sirom po svetu.

Celoten program je se popestril nastop treh glasbenikov in pevca (na sliki), ki sestavljajo kvartet Nomos. Predstavili so se z desetimi skladbami, v glavnem Mozartovih arij, nekaj slovenskih narodnih pesmi, dveh italijanskih samospevov in se s skladbo Gabriela Fauré-ja »Sicilienne« za flauto in klavir. Nastopili so basit Aldo Žerjal, flautist Federico Brumat, fagotist Aljosa Tavcar in pianist Aljosa Saksida. Kvartet vadi v društvenih prostorih v Skednju in se pripravlja na samostojni nastop v mesecu maju, ali juniju. (N.L.)

OPČINE / PREMIERA IGRE

Živahna postavitvev »Vaj v slogu«

Režiserka Edita Frančeskin si je delo omislila kot kabaret

V petek zvečer je bila v openskem Prosvetnem domu premiera igre »Vaje v slogu«. Delo francoskega avtorja Raymonda Queneauja je uprizorila gledališka skupina Slovenskega kulturnega društva Tabor, ki jo sestavlja osem mladih igralcev. Odersko postavitvev dela si je režiserka Edita

Franceskin omislila kot kabaret, se pravi kot splet dramskega igranja, songov in plesa. Mladi igralci so se na odskih deskah izkazali, ceprav je stiska pred premiero morda rahlo pogojevala njihovo sproščenost pri nastopanju. Domiselna koreografija, učinkovita glasba (izvirno delo Nevja Mik-

lavcica) in prepričljiv nastop igralcev so naredili na publiko močan vtis, tako da je mlado občinstvo, ki se je zbralo v dvorani z navdušenjem sprejelo živahno postavitvev. Igro, o kateri bomo izčrpnije se poročali, so na Opcinah ponovili se v soboto.

Matejka Grgić

KRIŽ / JUBILEJ DPZ VESNA

Kvalitetno petje dekliškega zbora

Pevkam podelili Gallusove značke

Dekliški pevski zbor Vesna (na sliki Davorina Krizmančiča-Foto KROMA) je v soboto z res imenitnim koncertom praznoval 20-letnico delovanja. Prireditelj je v dvorano kulturnega doma Alberta Sirk privabil izredno veliko število ljudi, tolikšnega obiska se v kriskem domu spominjajo le ob njegovi otvoritvi, kar ze samo na sebi prica o veliki priljubljenosti zbora v domačem okolju. Med poslušalci pa je bilo tudi lepo število ljubiteljev zborovskega petja iz sosednjih krajev, iz mesta in iz drugih vasi trzaskе pokrajine. Skratka res lepa prireditev, ki bo ostala v trajnem spominu mladih pevk in njihovogę neutrudnega dirigenta Bogdana Kralja.

Dirigent, ki je svojčas prevzel takirko od domačinke Pije Cah- Sirkę, je poskrbel za popolnoma nov program slovenskih narodnih in ljudskih pesmi, ki so ga dekleta zelo temperamentno izvedla. Izbor pesmi (med katerimi je bila tudi slovaška ljudska pesem) je bil kot nalašč izbran za proslavo obletnice obstoja zbora, zelo priročen pa je bil zadnji del koncerta (trije pesmi). Sedanjim pevkam so se namreč pridružile številne pevke, ki so v teh dvajsetih letih sodelovale v pevski

skupini. Bila je to res originalna in zelo posrečena zamisel, ki jo je občinstvo zelo tople sprejelo.

Da je kriski dekliski zbor zelo cenjen in poznan ne samo doma, a tudi v širši okolici, pričajo tudi številne čestitke (in cvetje), ki so jih pevke od vseposod dobile ob tem jubileju. V imenu Zveze slovenskih kulturnih društev je zboru čestital predsednik Boris Pangerc, ki je nato pevke odlikoval z bronnastimi, srebrnimi in zlatimi Gallusovimi značkami. Dirigent Kralj je dobil Gallusovo značko za več kot 25-letno dejavnost na zborovskem področju.

20-letno pot dekliskega zbora je občinstvu obnovila Ingrid Lozar, ki je z zanimivimi anekdotami obogatila pregled dejavnosti in tudi gostovanj, ki jih je zbor opravil sirom po Sloveniji, po Italiji in tudi na Češkem. Program je napovedovala Sanja Sedmak, medtem ko je vezno besedo napisala Claudia Sedmach. Na sobotnem koncertu so sodelovali se Tamara Raseni (klavir), Tamara Tretjak (flavta) in Ivo Tull (kitarar).

Dekleta in njihov dirigent so na koncertu nagradili zaslužno pevko Sandro Gruden, ki je bila med ustanoviteljicami zbora in je se danes njegov steber.

NA DANAŠNJI DAN PRED 50 LETI

Napad na lonjerski bunker

V nedeljo bo v Lonjerju proslava

Stirideset dni je se manjkalo do konca vojne, toda Hitlerjeva soldateska v paničnem begu pred sovjetskimi in zapadnimi armadami, na Balkanu pa pred narodnoosvobodilno vojsko Jugoslavije, je na slovenskih tleh skupno s svojimi kolaboracionisti vztrajala v zločinski dejavnosti takorekoč do poslednjega dne tja do 1. maja in se cez. Četrta armada JLA se je ze približevala Trstu, enote slovenskega primorskega IX. korpusa pa so se po zadnjih hudih bojih na Cerkljanskem, Idrijskem in na Trnovski planoti tudi premaknile na izhodiščne položaje za prodor cez Vipavsko dolino in Kras v smeri Trsta in Gorice.

Aktivisti narodnoosvobodilnega gibanja in obojeni borci enot Komandnega mesta Trst in Delavske enotnosti v mestu in okolici, so bili v vsakem trenutku pripravljeni, da sprejmejo se poslednje spopade s sovražnikom. Poleg Nemcev so bili v Trstu koncentrirani se oddelki krvoločne Collottijeve policije in salojski republiki zveste zloglasne skupine X. Mas. S pomočjo vohiljacev so vpdale v predmestne predele in bližnje vasi. Zganjale so teror nad ljudmi, streljale in morale, iskale skrivališča aktivistov, partizanskih borcev in obveševalcev. Po Borstu, kjer si je skupina borcev v bunkerju, v kateri so bili Franc Munih-Darko, Stan-ko Gruden, Danilo Petaros in radiotelegrafist Miran, raje sama vzela življenje, kot da bi padla v okupatorske roke, je v prvih jutranjih urah 21. marca

prišel na vrsto Lonjer, partizanska vas, ki je med NOB odigrala pomembno vlogo.

O dogajanju tistega usodnega dne pred petdesetimi leti je mnogo pričevanj se živih in tudi že umrlih akterjev, katerih zapise hrani Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici. V spominih so, kot je normalno, manjša razhajanja v podrobnostih, toda celotna slika je jasna v svoji dokumentiranosti. Povzamemo jo lahko takole.

Tiste usodne noci pred 50 leti, se je v Lonjerju v sicer dobro zakonspiriranem bunkerju, po domače pri Pesarjevi hiši, zadrževala obveševalna skupina šestih pripadnikov brigade VDV. V njej so bili: Pavel Petvar-Pavle iz Koprive, Albert Dovgan-Vinko iz Brkinov, Danilo Pertot iz Lonjerja, Angel Masten-Radivoj z Vojsnice, Edvard Antončič-Stojan iz Kriza in Ivan Otočan iz Vlasicev pri Kanfanarju v Istri. Collottijevci in pripadniki X. Mase so skupno z Nemci začeli vas obkoljevati v nočnih oziroma v prvih urah 21. marca. Po raznih pričevanjih jih je bilo kakih 400. Glavno nalogo pri tem zločinskem podvigu so imeli collottijevci.

Ti so, se predno so se vašani dobro zavedli, kaj se dogaja, začeli vdirati v hiše. Očitno obveščeni so med prvimi vdrli v hišo terence Andreja Pertota, spraševali zeno po sinu Danilu (ki je bil v bunkerju) in po mozu Andreja, ki je bil se v postelji. Končno so ljudi zgnali v vaski Dopolavoro, jih tam zaslisevali in mucili tudi na elektricnem stolu, ki so ga pripeljali s seboj. Potem so Andreja Pertota, katerega so spraševali predvsem po sinu Danilu, odpeljali najprej k bunkerju na Novi cesti (sedanji Bazoviski), ki pa je bil prazen. Okrog 10. ure dopoldne so ga odpeljali k bunkerju pri Pesarjevi hiši, v katerem so bili pripadniki VDV in zahtevali, da ga odpre, cesar pa ni hotel storiti, saj je vedel, da je v bunkerju tudi njegov sin. Tudi v bunkerju so se medtem, opazujoč skozi line, zavedli kaj se v vasi dogaja in ugotovili, da so obkoljeni. Ko so zaslislali streljanje iz brzostrelk, so se mrzlično odlocali kaj storiti. Po tragičnem dogodku v Borstu je tudi med njimi bila prva misel uniciti vse kompromitirajoče gradivo v bunkerju z radiooddajno postajo vred, in si nato sami vzeti življenje. Potem je prevladala odločitev: prebiti se iz bunkerja za vsako ceno in pri tem pobiti cimveč fašistov.

Tako se je tudi zgodilo. Prvi je skozi rov, ki je vodil iz bunkerja v hlev pri hiši, kjer je izhod pokrivala kamnita plosca, zlezal komandir Pavle in zagnal med collottijevce ročno

bombo, ki pa ni eksplodirala. Takoj za tem se je pogal iz rova in vrgel se drugo bombo, hkrati so zaregljale strojnice. Ob istocasni eksploziji bombe in rafalov je prvi od sestere rice padel smrtno zadet Pavle. Trenutk pred tem je fašistični rafal pokosil Danilovega očeta Andreja, ki je oblezal prav pred bunkerjem. V divjem streljanju, ki je sledilo, sta padla se Radivoj in Stojan, Ivan pa je bil prvi ranjen. Pobitih je bilo tudi precej napadalcev, po nekaterih navedbah več kot dvajset. Zadnji so se iz bunkerja prebijali Danilo, Ivan in Vinko. Ivan je bil pri tem se drugič ranjen, vendar sta se skupno z Danilom prebila iz obroca, kar je v drugo smer preboja uspelo tudi Vinku. Danilo z ranjenim Ivanom se je umikal proti Podlonjerju in Sv. Ivanu. Med streljanjem zasledovalcev sta bezala cez ograde in zidove, ko pa sta mislila, da sta ze izven največje nevarnosti, sta v njuni bližini proti njima spet zaregljali strojnici in Ivan je bil se tretjič ranjen. V roki je se vedno držal ze pripravljeno ročno bombo, a ni imel moči, da bi jo zagnal v smer streljanja. To je namesto njega storil Danilo.

Ker ves okrvavljen in ze krepko izmučen Ivan ni mogel nadaljevati umika, ga je Danilo skril v nek grm in se sam umikal cez Resko cesto proti Drašci in proti Gropadi. Za njim je z največjimi napori prilezel se Ivan in skupaj sta dosegla Gropado, kjer so ju domači aktivisti skrili v bunker, čeprav so bili v vasi Nemci, ranjenemu in izčrpanemu Ivanu pa obvezali rane. Proti večeru se je do Gropade srečno prebil tudi Vinko.

Medtem so collottijevci v Dopolavoro do poznega popoldneva ligitimirali, zaslisevali in mucili domacine, jih končno kako polovico izpustili, enainstirideset pa proti večeru odpeljali na policijski komisariat na Kolonjo, kamor se je malo prej zacasno iz tragične »Villa triste« na Ul. Bellosguardo, preselil krvnik Collotti s svojo bando. Po ze preizkušanih metodah se je tudi tu nadaljevalo zaslisevanje in mučenje. Končno so vse zapornike premestili delno v zapore pri Jezuitih in delno v Koroneo, kjer so v zadnjih dneh aprila docakali osvoboditev.

Tako se je na robu trzaskęga mesta iztekla se ena junaska epopeja skupine partizanskih borcev in domacih aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja. Se v istem letu so domacini padlim postavili spomenik iz naravnega kraskega kamna, toda najlepší spomenik je tisti, ki ga nosimo v naših srcih in v naših spominih na padle za svobodo. Gorje ce bi zbledel.

Jože Koren

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvešca nestalno namescene solnike in pomožno osebo, da 31. t. m. zapade rok za vložitve prošnje za prejem doklade za brezposelnost z omejeno delovitvijo.

Doklado prejmejo uslužbenci, ki so v preteklem sončnem letu službovali na solah vsaj 78 dni.

Morebitna pojasnila in obrazci so vam na razpolago na sedežu sindikata, Ul. Carducci 8, tel. 370301, po uradnem urniku: ob pon. 16-17.30, ob tor. 9-10.30, ob čet. 16-1.30 in ob pet. 11-12.30.

PRISPEVKI

Ob 50. obletnici junaske smrti soborcev Stojana, Pavla, Angela in Andreja daruje Cvek 100.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Lonjerju.

Ob 20. obletnici prane smrti dragega brata Darija Starca daruje Slava z družino 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu in 50.000 lir za SD Kontovel.

V spomin na Veselo Starc por. Legisa daruje Slava Starc 30.000 lir za SKD Cerovlje-Mavhinje.

Ob 20-letnici smrti dragega očeta Sergija Pecarja darujeta Nevenka in Radi z družinama 300.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

Ob prvi obletnici smrti brata Vittorioti Sirkę daruje Irina, Albina, Pino in Irene 100.000 lir ter Etto s sorodniki 100.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim.

Ob 50-letnici osvoboditve iz nacističnega taborišča smrti in v spomin na vse padle sotrpine v lagerjih ter vseh padlih Križanov v NOB daruje Viktor Bogatec 350.000 lir za Združenje bivših deportirancev ANED, 50.000 lir za Združenja aktivistov NOB, 50.000 lir za odbor VZPI-ANPI iz Trsta, 50.000 lir za TPPZ P. Tomazič, 30.000 lir za Skupnost Družina Opcine, 25.000 lir za MPZ Vesna, 25.000 lir za DPZ Vesna, 25.000 lir za SD Vesna, 25.000 lir za SD Mladina, 25.000 lir za krisko sekcijo VZPI-ANPI ter 25.000 lir za kriski spomenik padlim v NOB.

V spomin na Onorata Bertocchi daruje družina Kodric 50.000 lir za KD Kolonkovec.

Ob Ricmanjskem tednu daruje Pino Deponte 50.000 lir za SKD Slavec. Za popravilo strehe Prospektne doma na Opcinah darujejo prijatelji društvenega bara 135.000 lir.

Mimica Jeric daruje 50.000 lir za popravilo strehe Prospektne doma na Opcinah.

21. 3. 1992 21. 3. 1995

Ob tretji obletnici smrti najine drage mame

**Sonje Stopar
vd. Požar**

se je spominjava

Alex in Sergij
z družinama

Trst, 21. marca 1995

BARKOVLJE / TRADICIONALNA PRIREDITEV

Pokušnja vina in kruha

V soboto zvečer je bila dvorana Pomorskega kluba Sirena resnično premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki so si želeli poskusiti najboljša doma vina in prigrizniti kosček domacega kruha ali peciva. Tako je vseh dobrot zmanjkalo, ni pa zmanjkalo dobre kapljice, za katero so na sobotni prireditvi podelili posebna priznanja. Strokovna komisija je namreč pregledala in poskusila vrsto vzorcev belega in črnega vina in proglasila dobitnike prvih nagrad.

Za črna vina so prejeli priznanja: Mario Gregorič, Sandrino Furlan in Franko Starec; za bela pa so bili nagrajeni Aldo Masi, Mario Gregorič in Franko Starec. Svoje so lahko povedali tudi udeleženci večera, ki so se izrekli za vina Rina Mosettija in Savina Bevilacqua (Na sliki - F. Magajna - vsi nagrajenci). Vsi so bili s priznanji zadovoljni, udeleženci večera pa tudi. Petnajst vrst kruha in sladice je za to priložnost pripravila Sabina Nibrant, rezale in urejale pa so jih in nato nosile na mize članice domacega društva.

Ob kuhani sunki in drugih dobrotah, so si lahko udeleženci prireditve privosčili vse vrste kruha, od belega, črnega, do oljnatega,

koruznega, makovega, kimlovega in se rezine orehove in makove potice, pa rezine sartilja, navadne in pince z janežem, pa se sladice s kandiranim sadjem.

Prireditelj in predajo priznanj sta vodila predsednik in tajnica društva Luciano Jagodic in Vera Poljsak. Nekaj besed o pomenu vsakoletne pokušnje in nato na-

grajevanja domacih vin pa je povedal strokovnjak Mario Gregorič.

V program prireditve so organizatorji vključili tudi loterijo, katere glavni dobitniki so bile prav okusne pince, potice in sartilji. Vse se je končalo v veselem razpoloženju, z obljubo, da se bodo takšni prazniki se nadaljevali.

Neva Lukes

GLASBENA MATICA TRST
Koncertna abonmajska sezona 94/95

V četrtek, 23. t.m., ob 20.30 v **Kulturnem domu v Trstu.**
Camerata Labacensis
Tamara RASENI, klavir
Dirigent: Stojan KURET
(Prevorsek, Haydn, Sostakovic, Merku)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
v sodelovanju z gledališčem **LA CONTRADA**
Fulvio Tomizza
Bolhe v operi
mladinska igra,
režija Boris Kobal
Danes, 21. marca ob 10. uri
Jutri, 22. marca, ob 11. uri

Na Jozefovo je Sanja dobila bratca
Emila
Iskrene čestitke Tanji in Viliju, ki sta za to poskrbela, malemu Emilu obilo sreče.
Z njimi se veselijo družini
Kuret in Mikac, posebno pa se 3 strici

prostorih v Boljuncu.
TRZASKA KNJIGARNA in CELOVSKA MOHORJEVA DRUŽBA vabita v četrtek, 23. marca, ob 17.30 v Trzasko knjigarno na predstavitve fotomonografije Draga Medveda SLOVENSKI DUNAJ. Spregovorila bosta urednik knjige mag. Anton Levstek in direktor založbe Franc Kattinig.
KD SKAMPERLE - Vrdeška cesta 7 prireja v četrtek, 23. t.m., ob 20.30 večer z naslovom ISLANDIJA - DEZELA PRVOBITNIH NARAVNIH SIL. Člana SPDT Robert Devetak in Maxi Kralj nam bosta prikazala svoja spoznanja s potovanja po Islandiji.
MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi na predstavitve knjige Zorka Jelincica POD SVINCENIM NEBOM v četrtek, 23. marca, ob 20. uri v Mladinskem domu. Knjigo bosta predstavila avtorjev sin Duško Jelincič in član uredniškega odbora GMD Marko Tavcar.

* ČESTITKE

Vsem VESNAM za današnji god vse najbolje. Dora.

IZLETI

SK BRDINA organizira v nedeljo, 26. t.m. avtobusni izlet v Sappado ob priliki društvene tekme. Vpisovanje po telefonu na št. 212859, 226271, 299573 ob večernih urah najkasneje do četrta, 23. marca.
SK BRDINA organizira smučanje v Franciji (Val Thorens) od 22. do 29. aprila 1995. Informacije na sedežu kluba Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.
SINDIKAT SPI CGIL Devlin - Nabrezina organizira večdnevni izlet v Salzburg od 26. do 28. maja. Vse informacije dobite na sedežu Sindikata tel. št. 200698 ali 200036.

OBVESTILA

VASKE ORGANIZACIJE Lonjerja in Katinare sklicujejo jutri, 22. t. m., ob 20. uri zadnji pripravljani sešestanek na proslavo 50-letnice osvoboditve. Vsi vabljeni!

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST sklicuje v petek, 24. marca, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani - Ul. sv. Franciska 20 41. REDNI OBČNI ZBOR. Dnevni red: otvoritev obnega zbora, izvolitev volilne komisije, poročila predsednika, tajnika, blagajnika in nacelnikov, pozdravi gostov in razprava, poročilo nadzornega odbora in razresnica, volitve novega odbora, razno. Vabljeni!
SLOVENSKI DIJASKI DOM S. Kosovel sporoča, da bo ob odprti meji 25. in 26. t.m., Zeleni center na Tomazu pri Vrhpoljah odprt. V nedeljo, 26. t.m., bo ob 15. uri v Zelenem centru koncert 40-članske godbe na pihala iz Divače. Vabljeni vsi ljubitelji, zagovorniki miru in omikanega sožitja, se posebno mladi.

MALI OGLASI

GOSTILNA NA KRASU isče natakario/ja, delovni čas po dogovoru. Telefoni-rati od 11. do 12. ure na št. 229168.

KAMNOSESKO podjetje nujno isče izkušene kamnoseke rezkarje in oblikovalce. Tel. št. (0481) 882620.

PODJETJE v industrijski coni v Trstu daje takoj prvo zaposlitev uradnici za vo-

denje knjigovodstva. Ponudbe poslati na : Publiet-Ul. Montecchi 6 Trst pod sifro "Prva služba".

PODJETJE iz Nabrezine isče prevoznika s svojim sredstvom za dvokratno tedensko dostavo blaga v Trstu. Tel. ob delavnih dneh na št. 200232 med 14. in 15. uro.

ISCAMO starejšo žensko za nego in družbo 80-letne pokretne gospe. Urnik po dogovoru, nekaj dni na teden pa tudi možnost dela 24 ur na 24. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Drevored XXIV Maggio 1, 34170 Gorica, pod sifro "Zanesljivost".

ISCAM delo kot hišna pomočnica 2-krat, 3-krat tedensko. Tel. 213282.

25-LETNO DEKLE z delovno izkušnjo isče kakršnokoli resno zaposlitev, tudi kot hišna pomočnica ali za oskrbo ostarelih. Tel. ob uri obedov na št. 200882.

NA PROSEKU dajemo v najem za krajše obdobje tro-sobno opremljeno stanovanje. Tel. št. 200115.

V NEPOSREDNI blizini mednarodnega prehoda Rdeče hiše v Gorici dajemo v najem 170 kv. m poslovnih prostorov. Možnost parkirišča in uporabe industrijskih hladilnikov. Tel. št. (0481) 31163 v popoldanskih urah.

ODDAM poslovne prostore v Ajdovscini (150 kv.m), tel. 00386/65/67604 ob ponedeljkah od 12. do 13. ure in 040/575145 vsaki dan od 20. do 21. ure.

ODDAM prodajno pogodbo za novi polo 1600, troje vrat, bele barve, dostava prvi teden v aprilu. Tel. 0360-464323.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da se vsak dan vrši popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije iz vseh predmetov, na vseh solskih stopnjah. Obenem obvešča, da prireja angleški tečaj na različnih stopnjah, individualne ali skupinske lekcije. Informacije po telefonu 212289 od ponedeljka do petka v dopoldanskem času.

PRODAM WV Polo, letnik 1988 v odličnem stanju. Tel. št. 299620.

PRODAM seno v balah. Tel. št. 327104.

PRODAM otroški vozicek Chicco Atlantic, zelo malo rabljen za 100.000 lir. Tel. št. 212635.

DOLINA št. 147 je odprta osmica. Ladi Kocijan vabi vseh na črno in belo vino.

OSMICO ima Jurij Stubej v Sempolaju.

OSMICO je odprla Maurica Peric - Radetič v Medje vasi št. 10. Vabljeni!

OSMICO ima odprto Lovrenc Zerjul v Lonjerju. Toci belo in črno vino.

OSMICO je odprl Karlo Sancin pod Logom.

OSMICO je odprl Ivan Budin, Zgonik 50.

OSMICO - AGRITURIZEM je odprl Milič v Zagradcu. Tel. št. 229383.

KMECKI TURIZEM Zbogor, Samatorca 47 je spet odprt vsak četrtek, petek, soboto in nedeljo.

OSMICO je odprl Pepi Zigon v Ul. Flavija di Stramare 87/A - Zavlj.

OSMICO ima odprto Slavko Svara, Trnovca št. 14.

KMECKI TURIZEM je odprt pri Justu Skerlju, Salez 44.
BERTO TONKIC je v Dobrodo na Trzaski cesti 25 odprl osmico. Toci belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

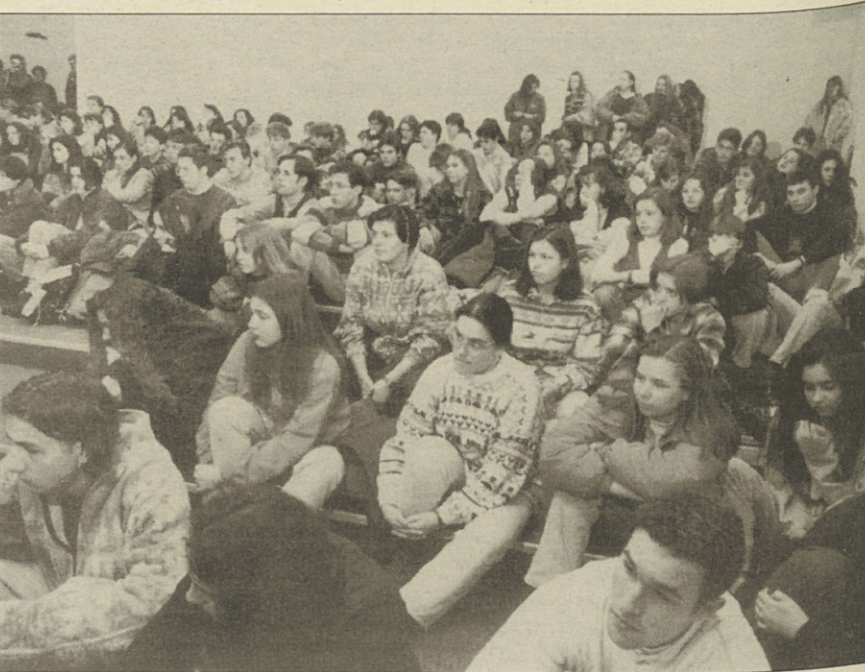
OSMICO ima Ivan Antonič v Cerovljah na št. 34. Toci belo in črno vino.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da se vsak dan vrši popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije iz vseh predmetov, na vseh solskih stopnjah. Informacije po telefonu 212289 od ponedeljka do petka v dopoldanskem času.

GORICA / V SPOMIN MIRANA HROVATINA

Koristna učna ura o vojnem poročanju

V šolskem centru film o Sarajevu in razgovor o informiranju z bojišč - Večer v centru E. Komel

Z včerajšnje prireditve v slovenskem šolskem centru (foto Studio Reportage)

Slovenskega snemalca Mirana Hrovatina so se ob prvi obletnici njegove tragične smrti v Mogadisu včeraj spomnili tudi v Gorici. Dopoldne je bila v slovenskem šolskem centru spominska prireditve, na kateri so se zbrali dijaki in profesorji slovenskih visjih visjih srednjih sol, zvečer pa so prireditve s podobnim programom ponudili tudi javnosti na sedežu glasbenega centra Emil Komel.

Solska prireditve je izzvenela kot koristna in zanimiva učna ura, posvečena obravnavi najakutnejšega dogajanja. Gost je bil novinar RAI Sergij Canciani, ki je govoril o vojni in vojnem poročanju, pri čemer ni vselej lahko posredovati resnice o dogajanju. Se pose-

bej pa je predstavil poklicno življenje in vsakodnevno tveganje ljudi, ki poročajo z vojnih območij. Zgovoren je podatek, da je lani bilo na svetovnih vojnih prizorišč ubitih kar 74 kronistov, snemalcev in fotografov. Med temi je bil zal tudi naš Miran Hrovatin, ki je skupaj z novinarko Ilario Alpi padel v Mogadisu v okoliscinah, ki so se danes v marsicem skrivnostne in neraziskane.

Komemorativno prireditev, za katero so dali pobudo Hrovatinovi svojci, je uvedla glasba godalnega ansambla centra Emil Komel pod vodstvom dirigenta Igorja Kureta, kolegi iz agencije Videost pa so prispevali film Wartape s posnetki, ki jih je Miran snemal v Sarajevu leta 1992.

KINO

GORICA VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »L'uomo ombra«. Igra Alec Baldwin. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »Generazioni«.
TRZIC COMUNALE 20.30 »Tutte le mattine del mondo«. Filmska predstava v okviru festivala baročne glasbe "Ecco mormorar l'onde".

GLEDALIŠČE

KULTURNI DOM V GORICI, nočoj ob 20.30 abonmajska predstava SSG iz Trsta, Josip Jurčič - Dese-ti brat.

PRIREDITVE

KATOLIŠKA KNJIGARNA prireja Srečanje z go-risko in celovsko Mohorjevo: Goriska Mohorjeva vabi na predstavitev slovensko italijanskega frazeološkega slovarja prof. Diomire Fabjan Bajc "Dve picioni con una fava" danes ob 18. uri. Slovar bo predstavila prof. Nada Pertot. Celovska Mohorjeva vabi na predstavitev knjige Draga Medveda "Slovenski Dunaj" jutri ob 18. uri.

KD SABOTIN prireja v soboto, 25. marca, ob 20 uri v prostorih bivše osnovne sole v Stnavru večer z diapozitivi o Stnavru in okolici. Predvajala bo gospa Pellis.

OBVESTILA

SPD GORICA - Smučarski odsek priredi 26. marca avtobusni izlet na Helm (Monte Elmo) na Južnem Tirolskem. Prijave pri odbornikih ter danes ob 19. do 20. ure in jutri od 11. do 12. ure na sedežu.

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA obvešča, da sprejemajo do 31. marca prijave za kolonijo Comegliansu, ki bo v eni izmeni v juliju. Vpišejo se lahko otroci, učenci in dijaki do 16. leta. Prijave pri solskih oz. zdravniških asistentkah, učiteljih in katehetih, za interese iz okoliskih občin tudi na županstvih (navesti je treba, da je vpis za letovanje v slovenski koloniji). Obrazci so na razpolago v tajnistvu nižje srednje sole in OS v ul. Brolo. Priložiti je treba zdravniško potrdilo in lanskodavčno prijavo. Pojasmila nudi prof. Kraner vsak delavnik (razen sobote), tel. 530924, med 14. in 15. uro.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV vabi interese za letovanje v Malem Losinju naj se jutri, 22. t.m., med 10. in 11. uro javijo na sedežu s fotokopijo osebne izkaznice in zneskom za placilo prvega obroka.

MLADINSKA SEKCIJA SSK vabi nočoj ob 20.30 na srečanje na temo Mladi in politika, ki bo v prostorih PD Rupa-Pec v Rup. Člani sekcije bodo mladim predstavili svoje delovanje, nacrtje in programe.

IZLETI

ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA prireja 7-dnevni izlet na Sardinijo, Sicilijo in v Kalabrijo. Zaradi zasedenosti trajektov bo izlet od 13. do 19. maja in ne v času, ki je bil prvotno najavljen. Prijave v trgovini pri Mili (tel. 78072) do 10. aprila.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV NA GORISKEM priredi na velikonočni ponedeljek (17. aprila) enodnevni izlet v Caorle z vožnjo po laguni, obiskom otoka, zakusko in kosilom. Prijave od jutri, 22. marca, na društvenem sedežu in pri odbornikih.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
ALL'ORSO BIANCO, Korzo Italia 10, tel. 531576
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787

Ob smrti Karla Fajta se družini Urdih in Stulle pridružujeta zalovanju svojem in sorodnikov.

Družine Vaivoda, Mauri in Varesano izrekajo svojem občuteno sozalne ob smrti Karla Fajta.

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 21. marca 1995
NIKOLAJ

Sonce vzide ob 6.07 in zatone ob 18.18 - Dolžina dneva 12.11 - Luna vzide ob 23.49 in zatone ob 8.34.

Jutri, SREDA, 22. marca 1995
LEA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 5,8 stopinj, zračni tlak 1007,9 mb ustaljen, veter 21 km na uro vzhodnik, vlaga 91-odstotna, v jutranjih urah je padlo 9,5 mm dežja, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Ambra Dell'Oste, Ivan Fratte, Antonio Liso, Isabella Seferovic, Francesco Savi, Ismaele Forante.

UMRLI SO: 61-letni Orlando Cociancich, 91-letna Anna Labianca, 64-letni Carlo Bernich, 77-letni Emilio Brait, 81-letni angelo Maldini, 74-letna amelia Sain, 75-letni Giuseppe Cadel, 68-letni Germano Danelon, 84-letni Maurilio Vascon, 85-letna Iolanda Poli, 82-letni Giacomo Erman, 75-letni Renato Bulfon, 61-letni Luciano Milacci, 85-letna Giuseppina Giovannini, 52-letna Rosaria Delaurentis, 68-letna Maria Coltrinari, 83-letni Giorgio Passler, 74-letna Olga Kovacic, 70-letna Maria Maffione.

LEKARNE

Od ponedeljka, 20., do nedelje, 26. marca 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Dante 7 (tel. 630213), Ul. Costalunga 318/A (tel. 813268), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

PROSEK - (tel. 225141-225340 - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Mazzinijev drevored 1.

PROSEK - (tel. 225141-225340 - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 (tel. 572015).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505
TELEVITA

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad **KRUT** - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

MEJA / ZAPRTJE RDEČE HIŠE

Ostra polemika med policisti in zvezo trgovcev

Odprto pismo Lisipo županu

Medtem ko se dela za namestitve novih kabin za policiste in finančne stražnike na mejnem prehodu pri Rdeči hiši redno nadaljujejo, se polemika zaradi zaprtja prehoda se stopnjuje in dobiva v nekaterih posegih dokaj ostre tone. S tem v zvezi so se že v prejšnjih dneh oglasili javni upravitelji in predstavniki družbenih sil, najodločneje pa so polemizirali na eni strani goriski trgovci, ki se hudejejo zaradi napovedane dvomesečnega zaprtja mestnega mejnega prehoda in predstavniki policijskih sindikatov, ki se upirajo nevzdržnim delovnim pogojem, v katere bi bili primorani, ko bi tudi med izvajanjem del bil prehod delno odprt za motorna vozila.

Včeraj se je z odprtim pismom goriskemu županu, ki je s tem v zvezi v televizijskem intervjuju v bistvu podprl stališča in interese goriskih trgovcev, oglasil pokrajinski tajnik policijskega sindikata Lisipo Mario De Marco. Posredno De Marco odgovarja tudi na zelo ostro predvčerajšnje stališče trgovcev, ki so govorili o nekakšnem diktatu policijskih sindikatov, sprico katerega naj bi bile vse oblasti nemocene in zaradi katerega naj bi bili ogroženi komercialni interesi mesta. Trgovci so omenjali tudi nekatere nedoslednosti v izvajanju del (dejansko so se začela šele tretji dan po zaprtju mejnega prehoda) in namigovali na obstoj neke "skrivne režije", ki naj bi skušala prizadeti goriske gospo-

darske interese zlasti v trgovskem sektorju.

De Marco se v imenu policijskega sindikata sicer ne spušča v polemiko o teh namigih, opozarja pa na prave vzroke, zaradi katerih policisti niso hoteli sprejeti zasilnega odprtja prehoda z uporabo vozniških pasov tik za poslopjem. Ti vzroki so izključno zdravstvenega značaja, poudarja, in je njihovo utemeljenost potrdila tudi KZE, ko je dala negativno mnenje glede odprtja. Če je bil protest trgovcev razumljiv pred tem mnenjem, pravi De Marco, ni dopustno vztrajanje združenja Ascom sedaj, ko je uradno ugotovljena škodljivost dela v neprimernih razmerah. »Ni ga denarja, ki bi poplačal zdravje in pravico do življenja«, piše predstavnik policistov, ki pričakuje od goriske javnosti, začeni z županom pa do občanov in trgovcev, večje upoštevanje in priznanje za delo policijskih organov.

V teh pogojih bo treba za ponovno redno odprtje mejnega prehoda počakati prav do konca obnovitvenih del, v upanju, da se ne bi prekomerno zavlekla. Pred tem obstaja edino možnost odprtja za pešce in kolesarje, ki pač ne onesnažujejo in torej ne bi ogrozili zdravja policijskih organov na meji. Za to delno odprtje, so nam povedali odgovorni pri mejni policiji, bo treba urediti se nekatere formalnosti. Če ne bo zapletov, bodo najbrž prehod odprli že sredi tega tedna.

PLANINCI / DRUŠTVO JE BILO OBNOVLJENO LETA 1945

Občni zbor SPDG v znamenju jubileja

Ob obletnici pripravljajo vrsto pobud, predvsem pa želijo poživiti dejavnost

Z občnega zbora SPDG v Kulturnem domu Sovodnjah (foto Studio Reportage)

Slovensko planinsko društvo v Gorici slavi letos zlati jubilej - 50-letnico obnove in neprekinjenega delovanja. In nekako v znamenju okroglega jubileja je bil tudi četrtkov občni zbor društva. Potekal je v Sovodnjah, v tamkajšnjem Kulturnem domu. Lani so se planinci zbrali na skupščini v Standrežu, predlanskim pa v Steverjanu tudi zato, da bi dejavnost društva približali članom, ki jih imajo veliko, tako v mestu, kakor tudi v drugih krajih v okolici Gorice.

Dejavnost društva v letu 1994 se je odvijala na starih osnovnih področjih: planinstvu, jamarstvu, zimskošportni dejavnosti in rekreaciji. Posebno aktivni so bili člani jamarškega odseka, ki skušajo svojo dejavnost okrepiti tudi z znanstvenim in raziskovalnim delom in ki že kakšni dve leti skrbno nadzorujejo vodni sistem Doberdobskega jezera in vestno beležijo podatke.

Dobro so "vozili" tudi pri smučarskem odseku in pri rekreaciji. Povečalo se je, po drugi strani, zanimanje za klasične oblike planinske dejavnosti.

Splošno oceno o delu v društvu je na občnem zboru podal predsednik Miran Cotar, podrobno tajniško poročilo je prebrala Biserka Sfiligaj, delo jamarjev prikazal Albano Marusic, Smučarskega odseka pa (v odsotnosti načelnika) Marta Vizintin. Slisali smo se poročilo o finančnem poslovanju (Mirjam Radinja) ter nadzornikov.

Pomemben rezultat pri zadevanju društva na kulturnem področju je izdaja publikacije o Krajevni in ledinskih imenih v Steverjanu. Publikacija je izšla v začetku lanskega leta, kot prispevek društva k proslavam ob 100-letnici organiziranega planinstva na Slovenskem.

Občni zbor sta pozdravila predstavnika SKGZ

prof. Aldo Rupel, ki je podčrtal pomembno vlogo društva v goriskem in zamejskem prostoru in dejstvo, da je SPDG ena od ustanovnih članic krovne organizacije na Goriskem, ter Marko Lutman, v imenu Zveze slovenskih športnih društev. Skupščina so se udeležili se predstavniki SPD Trst, PD Nova Gorica in PD Kanal. Uvodoma so zapela Sovodnjska dekleta, medtem ko je Rajko Slokar, v imenu PZS podelil štiri priznanja za prehojeno Pot prijateljstva: Vidi in Zorku Cotarju, Ivu Gulinu in Miranu Cotarju.

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA

obvešča člane glavnega odbora SKGZ, da bo

SEJA

danes, 21. marca 1995, ob 19.30 v domu Andreja Budala v Standrežu, Ul. Montello 9.

NOVICE

Jutri seja pokrajinskega sveta

V sredo, 22. t.m. je sklicana seja goriskega pokrajinskega sveta. Dnevni red zajema tokrat samo osem točk in, kot kaže, ne bi smelo biti prevelikih težav, razen seveda, če ne bodo spet izbruhnile polemike o odstopu dveh odbornikov, njuni zamenjavi ter o razširitvi zavezništva. V zadnjem času pa je slišati napovedi o zamenjavah tudi v vodstvu podjetja APT. Predsedniško mesto naj bi prevzel sedanji odbornik Scuor. Seja je napovedana za 16. uro.

Del prostorov v podgorski šoli naj bi dodelili spravnemu sodniku

V Podgori se bo jutri, 22. t.m., ob 20. uri sestal rajonski svet. Sejo je sklical predsednik Maligoj po hitrem postopku z ozirom na vest, da namera občinska uprava nameniti prostor v nekdanji osnovni šoli za potrebe pravnega sodnika. Na sejo je predsednik sveta povabil župana in načelnike svetovalskih skupin v občinskem svetu. V četrtek, 23.t.m. ob 20.30, pa je napovedana seja rajonskega sveta v Standrežu, ki bo razpravljala o resoluciji glede financerske šole ter o nekaterih drugih zadevah.

Madžarska in proces evropskega združevanja

V predavalnici na Univerzi (ul. Alviano) bo v petek, 24. t.m., predavanje na temo Madžarska in združevanje v Evropi. Govoril bo madžarski veleposlanik v Italiji Laszlo Szoerenyi. Predavanje je napovedano ob 10. uri. zatem pa bo razprava.

Pokrajina začela postopek za izterjevanje davka TOSAP

Pokrajinska uprava obvešča, da je stekel postopek za izvajanje zakonskega dekreta št. 507/93, ki med drugim predvideva novosti glede pobiranja oziroma plačevanja nekaterih davkov. Tako bodo od ponedeljka, 27. t.m., v uradih Pokrajine na razpolago obrazci za prijavo in plačilo davka na zasedbo javnih prostorov (TOSAP) za leto 1994 in 1995. Obveznosti je treba poravnati do 20. aprila letos.

Zadoščenje in zadovoljstvo CGIL ob oprostitvi obtoženih gasilcev

Pokrajinsko tajništvo delavske zbornice CGIL in pokrajinsko tajništvo sindikata javnih uslužbencev CGIL izraža zadovoljstvo in zadoščenje ob oprostitvi razsodbi, ki jo je izreklo gorisko okrožno kazensko sodišče v postopku proti šestim pripadnikom gasilskega zbora. Gasilci proti katerim je bil sprožen kazenski postopek med protestno stavko in izven rednega delovnega urnika niso hoteli opravljati dežurne službe med javno manifestacijo. Sodišče je oprostilo razsodbo utemeljilo z ugotovitvijo, da tovrstna dejavnost ne sodi med institucionalne in nujne naloge gasilskega zbora. Sindikalna zveza se ob izražanju zadovoljstva, da se je proces končal s popolno oprostitvijo, zahvaljuje gasilcem, ki so prevzeli riziko kazenskega procesa, da so lahko uveljavili pravico do stavke. Obtožence sta branila odvetnika Battello in Donolato.

GLASBA / SEZONA CENTRA "EMIL KOMEL"

Jutri koncert orkestra Camerata Labacensis

Dirigent Stojan Kuret, pri klavirju V. Pavio

V okviru koncertne sezone Centra za glasbeno vzgojo "Emil Komel" bo jutri ob 20.30 v Kulturnem domu nastopil odlični komorni orkester Camerata Labacensis pod vodstvom Stojana Kureta. Orkester Camerata Labacensis nadaljuje bogato glasbeno tradicijo slovenskega glavnega mesta, ki se je začela pred skoraj tristo leti z ustanovitvijo Accademie Philharmonicorum (leta 1701). Sicer pa je bila Ljubljana zmeraj tesno povezana z glasbenimi dogajanjimi v Evropi in je v tem krogu ostala tudi danes. V Ljubljani so začeli svojo kariero mnogi znani skladatelji in dirigenti, med temi Gustav Mahler, Fritz Reiner, Vaclav Talich. Ljubljana ostaja v krogu evropskih in svetovnih glasbenih središč tudi danes, o čemer pričajo številna gostovanja znanih ansamblov, dirigenti in posameznih izvajalcev, pa tudi gostovanja slovenskih glasbenih poustvarjalcev in pevcev na evropskih odrih.

Vodilna sila komornega ansambla Camerata Labacensis je violinistka Monika Skalar, sicer tudi solistka v

Simfoničnem orkestru RTV Slovenija in profesorica na ljubljanski Akademiji za glasbo. Veliko pozornost v ansamblu namenja predstavljanju in izvajanju del slovenskih skladateljev. Za jutrišnji nastop v Gorici - v Kulturnem domu ob 20.30 - je komorni orkester Camerata Labacensis pripravil zanimiv spored skladb. Tako v prvem, kakor v drugem delu koncerta bomo lahko prisluhnili tudi dvema slovenskima avtorjema: Urošu Prevorsku in Pavletu Merkuju. Program koncerta bo izpopolnil se Haydnov koncert za klavir in orkester v D - duru ter Sostakovičeva Komorna simfonija za godalni orkester.

Naj ob koncu opozorimo se na nastop "domače" pianistke Valentine Pavio, nekdanje gojenke in zdaj profesorice na glasbenem centru Emil Komel in na nastop dirigenta Stojana Kureta, ki je, kakor se temu reče, tudi nase gore list in ki je znan tudi kot dirigent, oziroma umetniški vodja znanih zborov, med temi tudi APZ Tone Tomsic.

RAZSTAVE / SELI SE V BENEČIJO

Razstava čipk samo še danes

Veliko zanimanje - Od 2. marca našli nad tisoč obiskovalcev

Razstava idrijskih čipk bo odprta samo še danes od 9. do 13. ure in v večernih urah od 20. ure dalje, pred in med gledališko predstavo Deseti brat. Torej je danes zadnja priložnost za ogled zanimive razstave, ki so jo odprli 2. marca in ki je tudi v Gorici naletele na izredno zanimanje.

Razstavo si je po ocenah prirediteljev ogledalo več kot tisoč obiskovalcev, kar je nedvomno zavidljiva številka. Živahen obisk so zabeležili zlasti v jutranjih urah, največ je bilo seveda obiskovalk, pravijo v Kulturnem domu. Številne obiskovalke so prisle na razstavo s fotografskim aparatom ali celo filmsko kamero.

Prireditelji razstave so upravni odbor Kulturne

ga doma, občina Idrija ter Mestni muzej iz Idrije, pokrovitelji pa goriska Pokrajina in Občina, Trgovinska zbornica iz Gorice, Generalni konzulat republike Slovenije iz Trsta, Cipkarska šola iz Idrije ter predsedstvo dežele Furlanije - Julijske krajine. Ogled idrijskih čipk je možen še danes, zatem pa bodo razstavo prenesli v Speter Slovenov, kjer bo na ogled od 1. do 22. aprila v Beneski galeriji. (ik)

2. APRILA v Primorskem dnevniku
barvna priloga: OBČINA ŠTEVERJAN
Izkoristite priložnost za vaš oglas:
pokličite Publiet tel. (040) 7796688

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Josip Jurčič - Andrej Inkret

DESETI BRAT

Režija DUSAN MLAKAR

Danes, 21. marca 1995 (RED B), ob 20.30 uri v Kulturnem domu v Gorici (Ul. I. Brass 20).

KATOLISKA KNJIGARNA - GORICA
SREČANJE Z GORIŠKO IN CELOVSKO MOHORJEVO

Goriska Mohorjeva vabi
na predstavitev slovensko italijanskega
frazeosloškega slovarja
prof. Diomire Fabjan Bajc

Dve muhi na en mah - Due piccioni con una fava

Danes, 21. marca 1995, ob 18. uri.

Slovar bo predstavila prof. Nada Pertot.

Celovska Mohorjeva vabi
na predstavitev knjige
Draga Medveda

Slovenski Dunaj

jutri, 22. marca 1995, ob 18. uri.

Govorila bosta mag. A. Levstek in F. Katting

KRAS / VČERAJ OPOLNOČI

»Odlok Carbone« prenehal veljati

Odlok je zamrznil urbanistične dejavnosti na Krasu v pričakovanju ustanovitve parka

TRST - Včeraj opolnoči je zapadla veljavnost odloka predsednika deželne odbora FJK st. 90 z dne 20. februarja 1990, znanega kot »odlok Carbone« po imenu tedanje ga deželne odbornika za urbanistiko. Odlok je uvedel »prehodne zaščitne norme« za tista območja tržskega in goriškega Krasa, ki so namenjena parku, in sicer v pričakovanju izdelave tako imenovanih ohranitveno-razvojnih načrtov, se pravi v pričakovanju ustanovitve parka.

S preprostimi besedami bi lahko rekli, da je Kras ta hip nekoliko manj urbanistično vezan, kot je bil do včeraj. Seveda pa to se zdalec ne pomeni, da so se zdaj na območju kraskega parka

bistveno sprostile gradbene in druge dejavnosti urbanističnega interesa, saj so na njem ostale v veljavi številne druge omejitve. Za pravilnejše razumevanje tega dejstva, naj natančneje navedemo, kaj je »odlok Carbone« pravzaprav predvideval.

Odlok je v bistvu do lokal, da je za kateri koli urbanistični poseg na območju kraskega parka, ki zahteva krčenje gozdnatih ali pašniških površin, potrebno posebno dovoljenje deželne uprave. Točneje: omenjeno dovoljenje je lahko izdal edino deželni odbor v primerih, ko je slo za »posege posebne javne koristi ali neznatnega vpliva na okolje«. Pri tem je moral upoštevati mnenja dežel-

nega ravnanjstva za gozdove, deželnega ravnanjstva za parke ter deželne komisije za ambientalne dobrine.

Omenimo naj, da je »odlok Carbone« prvotno veljal za 2 leti in da je njegovo veljavo podaljšal na 5 let deželni urbanistični zakon st. 22 iz leta 1991. Kot receno, pa z njegovo zapadlostjo na Krasu ne bo zavladalo urbanistično brezpravje. Poleg splošnih občinskih regulacijskih načrtov ostajajo v veljavi se druge vinkulacije, od hidrogeološke do krajinske na osnovi državnega zakona 431 iz leta 1985, znanega kot zakon Galasso.

Zanimivo je, da v »odloku Carbone« ni nikjer določena velikost krčenja gozdnatih ali pašniških površin, zaradi česar je moral za dovoljenje deželne uprave vprati, bodisi kdor je nameraval na območju parka vsaditi 20 trti bodisi kdor je nameraval zgraditi veliko poslopje. Zdaj se to ne bo več dogajalo. Zlasti za kmetijske dejavnosti se bo postopek za doseg urbanističnih dovoljenj nekoliko sprostil. Seveda pa ni izključeno, da bo deželna uprava v kratkem sprejela ukrep, s katerim bo na kak način podaljšala veljavnost »odloka Carbone«. Zadeva pa ni tako enostavna, saj bi to pomenilo ponovno podaljšati veljavnost norm, ki so vendarle »prehodne«. Prav zato se nekateri zavzemajo za to, da bi kratkoma prišlo do dokončne ustanovitve kraskega parka, kar pa seveda spet ni tako preprosta zadeva.

nisko industrijsko ustanovo za razlase zemljišč, ki jih potrebuje za gradnjo rezervoarjev ter delno tudi cevovoda. Pristaniska ustanova lahko zahteva razlasev nepremičnin same na osnovi ukaza st. 66 bivše ZVU od leta 1953. V svojem imenu lahko doseže razlasev edino v primeru, da namerava graditi javne naprave (infrastrukture). Druge osebe in trgovske družbe pa lahko »zastopa« pri nasilnem odvzemu lastnine s prefektovim dekretom, samo ce le-te hočejo graditi nove tovarne, oziroma razširiti že obstoječe industrijske obrate. Člen XIII. Ukaza 66/53 dobesedno pravi: »Dela, ki so na območju industrijskega pristaniska v Trstu potrebna za graditev in obratovanje industrijskih obratov, za socialne zaščitne ustanove ter splošno za dela, ki služijo javni upravi, se proglašajo za javno koristna. Za izvršitev takih del sme korporacija »Industrijsko pristanisce v Trstu« razlaseviti za to potrebne nepremičnine«.

Toda naftovod z rezervoarji vred ni niti industrijski obrat - tovarna, niti »socialna zaščitna ustanova«, niti »splošno delo, ki služi javni upravi«. Pojem industrijskega obrata (ali tovarne) je zelo jasn: potrebno je, da proizvaja dobrine. Rezervoar, ali cev kot taka, pa ne proizvaja prav ničesar. Pristaniska ustanova je zavrnila precej prošnji za »nakup« nepremičnin od raznih prevoznih podjetij, s trditvijo, da niso industrijska podjetja, ker le-ta prevajajo proizvode in jih ne proizvajajo. Menim, da je v tem primeru pravilno tolmačilo meje zakonite območja. Tudi v primeru naftovoda bi se morala Pristaniska ustanova odreči nasilnemu »posre-

VIDEM / PREDVOLILNI MANEVRI

Še nejasna slika volilnih zavezništev na Videmskem

LS se pogovarja z Ligo, možen pa je tudi dogovor z levico

VIDEM - Videmska ljudska stranka isče partnerje za sestavo skupnega kartela za bližnje upravne volitve. Tako bi se lahko glasil mali oglas, ce bi se italijanska politika, potem ko se je skoraj v celoti predala medijskim tokovom, tudi na takšen način lotila reševanja svojih težav. Dejstvo je, da se popolna zmeda, ki vlada v Ljudski stranki na vsedržavni ravni, neposredno odraža tudi na Videmskem, kjer tečejo krizna pogajanja za sestavo list, ki naj bi tekmovala na občinskih in pokrajinskih volitvah.

Furlanski predstavniki Ljudske stranke so se v teh dneh trudili, da bi prepričali Berlusconijeve pristase, naj pustijo na cedilu Nacionalno zavezništvo in naj se premaknejo proti centru. Romoli in somisljeniki pa so ponudbo bivših demokrstanov sprejeli le delno: predlagali so namreč skupno povezavo FI-LS v prvem krogu ter širšo koalicijo v balotazi s sodelovanjem Nacionalnega zavezništva. Pogoji Berlusconijevih pristasev je bil prehud, da bi ga LS lahko sprejela in v soboto ponoči sta se delegaciji obeh strank razšli, ne da bi našli skupnega jezika. Ker je casa za predložitev list zelo malo, so predstavniki Ljudske stranke bliskovito sobesednika in se približali Severni ligi, ki v Furlaniji lahko se računata na visok odstotek glasov. Pogajanja so se začela že v nedeljo in v tem trenutku je težko napovedati, kaj se bo zgodilo tudi zaradi dejstva, da je SL že pred dnevi začela pre-

verjati pripravljenost DSL in drugih manjših laičnih formacij za sestavo skupnega kartela.

Lahko se zgodi, da bo prišlo do široke koalicije med LS, SL in DSL ob sodelovanju manjših strankarskih partnerjev. Obstaja pa tudi možnost, da bo v prvem krogu vsaka stranka tekmovala zase in ugotovila, na kolikošno število glasov lahko računa. Na podlagi zbrane konsenza naj bi kasneje začeli pogajanja za sestavo zmagovitega kartela.

V Ljudski stranki pa se tasas ne ukvarjajo le s predvolilnimi zavezništvi, težave imajo tudi znotraj stranke. Dejstvo je, da sta se tudi na Videmskem oblikovala dva tabora, eden za Rocca Buttiglioneja, drugi pa za novopečenega tajnika Gerarda Bianca. Za filozofopolitika so se, kot kaže, doslej opredelili že deželni tajnik Isidoro Gotardo, deželni odbornik Oscarre Lepre ter nekaj zupanov manjših občin. Predsednik deželne sveta Giancarlo Cruder, deželna svetovalec Bruno Longo in Giancarlo Vatri ter predsednik videmske Pokrajine Giovanni Pelizzo so se neodločeni, ceravno nekateri zagotavljajo, da se bodo vendarle opredelili za levo strujo v LS. Za to opcijo pa so se že opredelili deželna svetovalec Ivano Strizzolo in Antonio Martini, senator Diego Carpenedo, pokrajinski odbornik Paolo Cudrig, pokrajinski tajnik LS Massimo Cescutti ter številni upravitelji manjših občin.

Rudi Pavšic

PISMA UREDNIŠTVU

Okus in kultura

Okus in presoja Primorskega dnevnika, ko poroča o kulturi, presenečata!

Preberite stavek na str. 14 PDn 17.3.95 v modro napol uokvirjeni viziti: vzporejanje pevk, konja in kože je skrajno neokusno in žaljivo!

Janko Ban

O občinskih seji v Doberdolu

Z ozirom na poročilo o zadnji občinski seji v Doberdolu, ki ga je podpisal J.M., bi rad dodal nekaj zaradi netočnosti poročanja. Zupan je govoril o namestitvi rezervoarja SIOT v Jamljah in predlagal odobritev točke na dnevnem redu, ne da bi bili pri tem na razpolago tehnični dokumenti in načrt. Predstavniki manjšine so izrazili svoje pomisleke o samem postopku poročanja, ki je obravnaval tudi zascito okolja in predlagali druge rešitve, ki ne bi tako kvarno vplivale na krasko okolje. Zupan je trdil, da tehnik sicer zagotavljajo, da naprava ne bo kvarila okolja, saj so to izvedenci, ki jih je najela občinska uprava za preverjanje zagotovil družbe SIOT, plačala bo te tehnike ze itak sama družba SIOT. Zupan trdi, da drugih namestitev ni mogoče izvesti, ker druge bi tak objekt kvaril okolje. Proti takemu pogledu sta se izrekla dva predstavnika manjšine Gergolet in Quinzi. Visintin skupno s predstavnikom večine Jurenon pa se je vzdržal, toliko v dopolnilo članka z dne 17.3.95

Maks Gergolet

Po osmem marcu

Po vseh časopisih se je veliko pisalo o uveljavljanju ženskih pravic, o napredku, ki ga je ženska dosegla skozi stotletja od nemogocih srednjeveških razmer do danes, ko se udeležuje v vseh poklicih z istimi pravicami kot moski. Svobodno voli in je vsepovsod uspešna enako kot moski. Vendar se zdi, da niso se vsi tega resnično dojeli in preboleli.

Kot prepričana pristajanja ženske enakopravnosti v svetu, sem z velikim začudenjem zasledila te dni v desničarskem časopisju nedostojne pripombe na račun predstavnice krcanske levice v italijanski ljudski stranki (Ppi) Rosy Bindi, ki se je pogumno zoperstavila Buttiglionovemu preokretu na desno. Pisec ji očita nepriljavno zunanost in pomanjkanje elegancije. Bila sem ogorčena nad tako neprimernimi izjavami, ki nimajo nobene zveze s političnim delovanjem in ideologijo samostojne ženske. Zdi se, kot da hočejo nekateri dnevniki onemogočiti in osmesiti lik napredne ženske z neumestnimi opazkami, ki zalijo človeško dostojanstvo.

Kot zagovornica vseh žensk, ki so si s trudom in sposobnostjo priborile v življenju ugled in enakopravnost z moski, mi, ostro obsojam tak odnos do javne delavke. Ker nekatere moti zuna-

nost ženske, ki ni top-model, naj presodijo, ali moske politične delavke volimo po njihovi zunanjosti.

Breda Budal

Za iskanje skupne poti

Po rojstvu sem Slovenec, a tega nisem sam kriv. Nisem pa nikoli zatajil svojega narodnostnega porekla, niti pred sodniki in raznimi inkvizitorji, ki bi bili z velikim veseljem takšno zatajitev sprejeli. Po političnem prepričanju sem komunist, za to politično pot sem sam odgovoren, čeprav so moji izbiri botrovale odločilne okoliščine. Komunist sem bil, sem in ostanem. Niso pa več jasni razlogi zrtvujejo demokracijo in glasujejo skupaj s fasisti po logiki »čim slabše, tem bolje«. Po tej poti ne bomo dosegli ničesar slovenske manjšina v Italiji, demokracija, gospodarstvo, kultura, napredek, delavstvo in italijanski narod.

Sem član Stranke komunistične prenovne in moja izkaznica je dvojezična. V tej stranki nameravam ostati, ce me ne bodo izgnali. Ostal pa bom komunist. Solidarnost sem namreč s tovariši, ki so glasovali za zupnico predsedniku Diniju. Predsednik Dini ni nas, vendar - ce gledamo realistično - sedaj našega premiera ne moremo imeti. Vsak tudi majhen poraz proti Finijev in Berlusconijev poraz je korak naprej za obrambo demokracije. Zgodovina in politična strategija bi moral nekateri ljudi, predvsem za komuniste, kaj naučiti. Ali so se kaj naučili od zgodovine ljudje, ki bi morali usmerjati v napredno pot, v razvoj socialne, gospodarske, kulturne in politične družbe? Ali ne vedo, da v imenu visjih človeških interesov se lahko sklene zavezništvo med nasprotniki proti skupnemu sovražniku? Naj ne vedem samo dva primeri. Stalin ni bil Churchillov in Rooseveltov prijatelj. Churchill in Roosevelt nista bila Stalinaova prijatelja, pa so vseeno napravili skupno politično in vojaško zavezništvo proti skupnemu sovražniku. Ko so zmagali, so se razšli, vendar Hitler je bil premagan in to je bilo vazo. Palmiro Togliatti, dolgoletni generalni sekretar komunistične partije Italije, mednarodni komunistični voditelj in revolucionar ni osporaval italijanski kraljevski družini, da bi ne uzalil angleškega monarhista Churchilla in je uspešno zagovarjal problem enotnega boja proti nacifasizmu. Sodeloval je tudi v De Gasperi-jevi vladi, v kateri je bil pravosodni minister.

Izidor Predan Doric

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

86.

Osnovni »naftni zakon« (st. 1741 od 2. 11. 1933) pravi v svojem 19. členu, da začasna zasedba zemljišč traja toliko časa, kolikor traja samo dovoljenje (concessione) za upravljanje rezervoarjev. Začasni značaj zasedbe (in ne razlastitve) poudarja tudi člen 43 zakona st. 1303 od 20.7.1934, ki zapoveduje: »Trajanje zasedbe zasebnih površin, potrebnih za postavitev rezervoarjev, se določi na osnovi roka, ki ga vsebuje dovoljenje pristojnega organa« (v našem primeru ministrstvo za industrijo in trgovino).

Navedli smo, da gre pri napravah za shranjevanje in predelovanje nafte za obrate, ki so izredne važnosti za državo. Ni čudno tedaj, da so take naprave podvržene strogim nadzorstvom. Zaradi tega »naftni zakon« ne predvideva dokončne razlastitve nepremičnin, ampak le začasno zasedbo (occupazione temporanea), kajti doba življenja takih podjetij je odvisna od veljavnosti ministrskega dovoljenja (koncesije). Pri vsem tem izpade nekoliko nejasno, da se podjetje za naftovod obrača na Prista-

dovanju«, to je razlascanju za nadaljnje prekupevanje z družbo SIOT (formalna lastnica naftovoda). Mnenje, po katerem naj bi Pristaniska ustanova imela neomejeno možnost razlascanja, je dokaj netočno in neosnovano. Vendar tak način razmišljanja je žal zelo razširjen tudi pri predstavnikih oblasti.

Ugotovili smo, da Pristaniska ustanova ne bi smela zahtevati razlastitve - in prefektura ne bi smela sprejeti te zahteve iz dveh glavnih razlogov:

1. Naftovod ni industrijski obrat in njegova proglasitev za javnokoristno delo (dichiarazione di pubblica utilità), ki je predpogoj vsake razlastitve, bi morala biti sele izdana. Ker take proglasitve ni, je razlascanje v imenu družbe SIOT neosnovano in nezakonito.

2. »Naftni zakon«, ki ga je treba vsekakor upoštevati, ne predvideva dokončne razlastitve, ampak samo začasno zasedbo površin. Neverjetno je, da si Industrijska cona upa zaseči kakršnekoli površine v katerikoli namen izključno na osnovi zgrešenega mnenja o neskončni in neomejeni moči, ki naj bi ji jo dajal navedeni Ukaz 66/53 bivše ZVU. Prepogosto se pri tem pozablja, da je treba predvsem spoštovati zakon in zakonitost.

Primorski dnevnik z dne 24. oktobra 1965 pa je objavil izredno pomembno novico.

»Izredno važen sklep tržske prefektore Nacin razlascanja za naftovod je nezakonit in neutemeljen!

Prefektura je izdala ta sklep na številne pritožbe razlascencev - Sklep bo pripomogel k zaščiti pravic razlascencev.

(Se nadaljuje)

**ZADRUŽNA
BANKA
OPČINE**

**ZADRUŽNA
BANKA
NABREŽINA**

Torek, 21. marca 1995

gospodarstvo in finance

**ZADRUŽNA
KRAŠKA
BANKA**

Ul. del Ricreatorio, 2
OPČINE - TRST
TEL. 040/21491
FAX 040/211879

PODATKI ZA LETO 1994

Italija zabeležila nov rekord v izvozu

RIM - V blagovni menjavi s tujino, kjer je bila skoraj petdeset let redno pasivna, je Italija po izrednih dosežkih iz leta 1993 lani zabeležila nov rekord: skupna vrednost izvoza je namreč prvic v analih italijanske zunanje trgovine presegla 300.000 milijard (305.419) lir, skupna vrednost uvoza pa je znašala 269.987 milijard. Letna bilanca se je tako zaključila s prebitkom 35.432 milijard, ter se izboljšala rekord iz prejšnjega leta (33.223 milijard).

Na povečanje konkurenčnosti italijanskih izdelkov in proizvodov na mednarodnih trgih je po eni strani vplivalo zmanjšanje notranjih stroškov za delo po podpisu tako imenovanega "socialnega sporazuma" med vlado, delodajalci in sindikati, na drugi pa je temu pripomogla tudi ukrotitev inflacije. Glavno besedo pa je imela pri tem razvrednotena lira, ki je brez dvoma v največji meri pripomogla k uveljavljanju izdelkov "made in Italy" v zunanjem svetu.

Velik presežek je Italija v lanskem letu zabeležila v blagovni menjavi z ZDA, Japonsko in novimi industrijskimi deželami Jugovzhodne Azije (Singapur, Južno Korejo, Tajvanom in Hong Kongom); menjava z glavnimi

partnerji znotraj Evropske Unije je zabeležila le manjše premike navzgor ali navzdol z izjemo Nemčije, pri kateri se je prebitek v trgovinski bilanci lani vidno zmanjšal. V blagovni menjavi z državami Srednje in Vzhodne Evrope, iz katerih Italija uvaža vedno več blaga, je v lanskem letu nastal primanjkljaj v višini 2.799 milijard lir, ki je celo za malenkost večji od primanjkljaja, ki ga Italija beleži v menjavi s "petrolejskimi" deželami članicami OPEC.

Tudi v prvih mesecih letosnjega leta se izvoz še vedno ugodno razvija, na obzorju pa se že pojavljajo prvi znaki postopnega popuščanja. Vrtoglave kotacije nemške marke (Nemčija "prispeva" dobro tretjino vsega italijanskega uvoza iz držav Evropske Unije) so že v preteklem decembru povzročile prvi mesečni primanjkljaj na teh trgovinskih realcijah. K temu je treba dodati tudi skokovito naraščanje uvoza surovin in polizdelkov za redne potrebe industrije in za ponovno vzpostavitev izčrpanih zalog. Zaradi tega je malo verjetno, da bi se letošnje leto lahko zaključilo z novim rekordom v italijanski blagovni menjavi s tujino.

E.F.

RIM / MARKA SINOČI 1.235 LIR

Liri gre na bolje, borza umirjena, danes podatki o ravni inflacije

RIM - Lira se je včeraj mascevala za udarec, ki ji ga je zadala petkova spekulacija. Ni sicer blestela, vendar se je se kar zaznavno okrepila. Nasproti marki se je na primer ovrednotila za 3%, saj je bilo potrebnih proti večeru za nemški bankovec 1.235 lir proti 1.274, 74 v petek, a zgodaj popoldne je bil tečaj se boljši (1.233). Italijanskemu denarju je slo bolje tudi v primerjavi z ameriskim dolarjem, ki je pozno popoldne veljal 1.730 lir, medtem ko je pred tremi dnevi kotiral se 1.764, 89 lire.

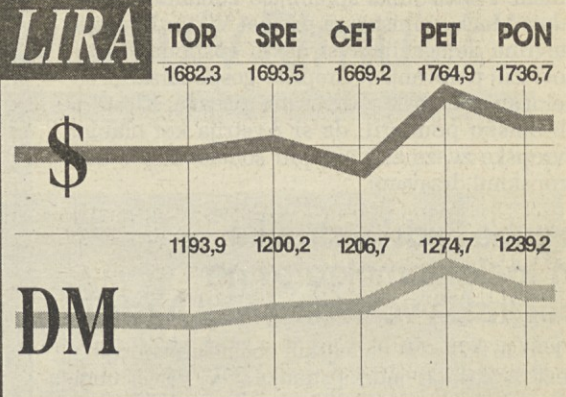
Seveda je lira se zmeraj hudo podcenjena, kar priznavajo tudi sami Nemci. Vodstva avtomobilskih družb, ki imajo podružnice v Italiji, so

glasajo, da bi se morala sukati realna vrednost marke okrog 1.000 in kvejemu 1.100 lir. Precejšena marka skoduje namreč tudi njihovim interesom. »Za zdaj ne bomo navili cen, počakali bomo do septembra,« zatrjujejo in ne skrivajo zaskrbljenosti nad okoliščino, da bi utegnili lira se dodatno zdrkniti.

Italijanski poslovneži so oprezní in pričakujejo, kaj bo ukrenila Dinijeva vlada na področju pokojninske reforme, predvsem pa so na trnih zaradi politične nestabilnosti. Zanimivo je, da med razloge za zaskrbljenost ne uvrščajo zgočega vprašanja enakih možnosti za vsa sredstva množičnega obveščanja, to je za vse televizijske medije, in vendar se kopja levosredinskih in desnarskih strank in gibanj lomijo predvsem okrog te problematike, od katere razresitve je odvisna tudi nadaljnja stopnja demokracije v državi.

Kako pa je bilo na milanski borzi? Indeks MIB je nazadoval za 0, 32% na 934, kar znaša 6, 6% manj kot 2. januarja, MIBTEL pa se je vzpel za 0, 70% na 9.399. Obseg poslovanja je bil razmeroma skromen.

Zdaj je vse odvisno od današnje objave podatkov o inflaciji.

Hitro železnico pogojuje tudi problem razlastitev

MILAN - Kdaj bodo uresnicili visokohitrostno železnisko zvezo Lombardija- Piemont-Emilija/Romagna-Veneto, ni odvisno le od tega, koliko si bodo zavihala rokave podjetja, ki bodo imela dela v zakupu, temveč tudi od resitve problema odškodnin za v ta namen razlascena zemljišča. Kmečke organizacije v dezelah, skozi katere bodo speljali hitro železnisko progo, so včeraj predložile pristojni družbi TAV 17-člensko listino z odškodninskimi zahtevki, v kateri je predviden tudi poseben pas ob železnici, za katerega naj bi razlastitelji placali se dodatno odškodnino, pač v skladu z ekonomsko skodo, ki jo bo gradnja proge prizadejala kmetom; ta pas naj bi se raztezal od 50 do 200 metrov vzdolž železnice, seveda na vsaki strani. Pooblaščen upravnik družbe TAV Ercole Incalza meni, da se v gradnjo železnice mudi, in dodaja: »Ce se bodo gradbena dela za speljavo proge Firenze-Bologna-Milan predolgo zavlekla, bo treba po sili razmer dodatni avtocesti Milan-Bologna se četrto vozno stezo,« ki po njegovem ne bi bila podvržena naravovarstvenim omejitvam.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

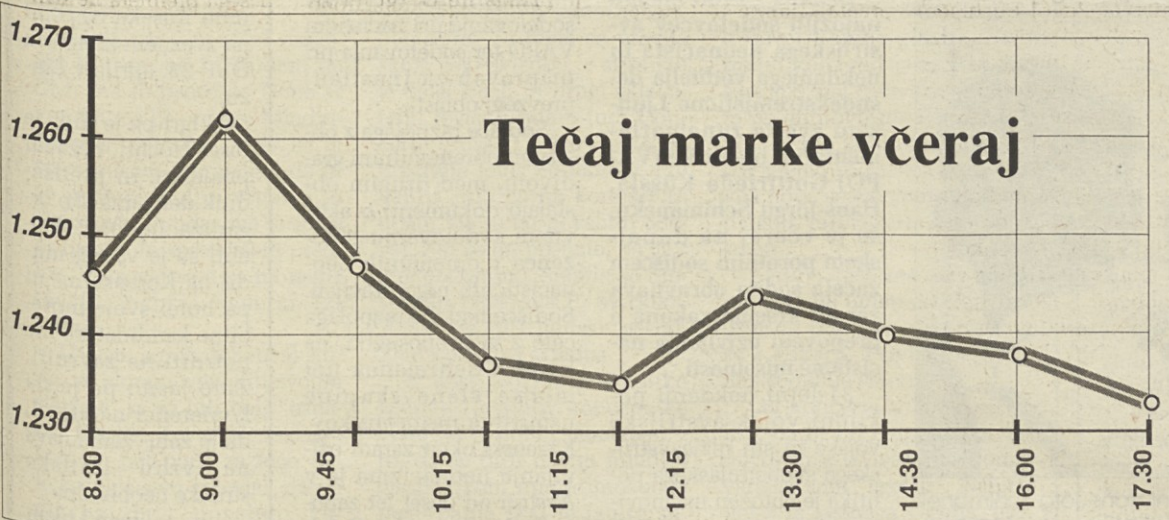
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ **LJUBLJANE** V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzničeva 7, tel. 061/131-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

Tečaj marke včeraj

AKTUALNA TEMA

Ali bo škedenjska železarna zamudila ugodno konjunkturo?

ELIO FORNAZARIC

Zgodba o škedenjski železarni nima konca. Agonija tega nekoč vodilnega industrijskega obrata na Trzaskem traja že nekaj let in nič ne kaže, da bi se njegovo stanje v kratkem lahko bistveno spremenilo: sama komisarska uprava traja že leta in postopku, na podlagi katerega naj bi železarno privatizirali, se ni videti pravega konca, kakor lahko sklepamo po nedavnem obisku podtajnika na ministrstvu za delo Franca Lisa v našem mestu. Po najnovejših vesteh sta se za odkup železarne oziroma točneje za prevzem večine glavnice družbe AFS (Altiforni e ferriere di Servola) v Skednju prijavila dva interesenta in sicer družba Bolmat, ki je tesno povezana z industrijem Pittinijem iz Osoppa pri Vidmu, in grupa Lucchini, ki ima svoj glavni sedež v Bresciji in obrate v Lombardiji, Toscani in na Poljskem. Bolmat ima deželne razseznosti, grupa Lucchini pa deluje na mednarodni

ravni. Obe sta menda ponudili okrog 30 milijard lir za prevzem večjega dela glavnice družbe AFS.

Škedenjska železarna, ki bo tako ali drugače prihodnje leto praznovala svojo stoletnico, je zacela hirati pred nekaj leti, ko je svetovno železarstvo prezivljalo obdobje hude krize, ki jo je se stopnjeval ceneni uvoz železarskih proizvodov iz nekaterih vzhodnoevropskih dežel. Nastopil je trenutek, ko je bilo nadaljnje življenje obrata odvisno od tega, ali bo družba našla bančni zalog, ki bi bil pripravljen anticipirati sredstva za nakup tovarov rude ali premoga. Vsi se najbrž spominjamo, kolikokrat so se v Skednju v teh letih le zadnji trenutek z bančnim posojilom rešili, da ni bilo treba ugasiti plavza. Trend je bil pac neugoden in takim obratom, kakršna je škedenjska železarna, se niso odpirale nobene perspektive.

Toda v času, ko se v Rimu igrakajo s tem, ali naj se železarna vendarle proda zasebnikom in v takem primeru komu izmed dveh interesentov naj se končno prisodi, so se razmere na mednarodnem železarskem trgu korenito zasukale. Veliki in srednji metalurški kompleksi, ki so se pred par leti proizvajali primanjkljaje, delajo danes s polno paro in njihove bilance izkazujejo naraščajoče profite. Strokovni tisk tako naglasa, da se je lansko poslovanje angleske družbe British Steel, četrtega železarskega velikan na svetu, zaključilo s čistim dobičkom okrog 1000 milijard lir. Prav tako sta bila v lanskem letu uspešna franoska velikan Usinor Sacilor in Ugine. Manj briljantno so lani poslovali nemški gigant Thyssen Stahl in japonske železarne, strokovnjaki pa menijo, da se bo tudi zanje trend temeljito popravil v

letosnjem letu. V evropski dvanajsterici je lanska proizvodnja surovega železa dosegla skupno 139 milijonov ton ter je bila za 5% večja kakor v letu 1993 in poznavalci razmer pri tem poudarjajo, da se je proizvodnja v drugi polovici leta povečala kar za 9, 2%.

V prvih mesecih letosnjega leta se je ugodni trend na področju mednarodnega železarstva se utrdil in vse daje misliti, da bo konjunktura trajala se vse leto 1996. V sami Italiji naj bi po mnenju znanega raziskovalnega instituta Prometeia potrosnja železarskih proizvodov v dvehletju 1995-96 poskocila z 23, 4 na 25, 9 milijona ton, proizvodnja pa s 26 na 28 milijonov ton.

Prometeia tudi meni, da bo sedanji nivo prodajnih cen, ki je za okrog 13% višji kakor lani, prav tako vzdržal do konca prihodnjega leta. To naj bi se posebej veljalo za

izdelke iz valjanega jekla, kar je mneda dobro znano milanskemu "železarju"

Emilu Rivi, ki je pravkar odkupil tarantsko jeklarno Ilva Laminati Piani ter se tako uvrstil med največje proizvajalce s tega področja v Evropi. Ce se bo sedanji ugodni trend res nadaljeval, kot predvidevajo napovedi, se bo jeklarna v Tarantu pratično odplacala sama od sebe.

Vsa ta evforija na področju železarstva pa bo kot vse kaže sla povsem mimo škedenjske železarne. Večno odlaganje dokončnega sklepa prisotnih oblasti o ponovnem zagonu njenega obratovanja pod okriljem starega ali novega lastništva jo potiska vedno bolj na rob trzišča. Tako preti resna nevarnost, da bo škedenjski obrat v tesnem oklepu komisarske uprave povem zamudil ugodno priloznost, ki se po daljšem času suhih krav v tem trenutku ponovno ponuja železarskim obratom na mednarodnem trzišču.

NOVICE

Predsednik Klestil bo obiskal Indonezijo, Tajsko in Vietnam

DUNAJ - Avstrijski zvezni predsednik Thomas Klestil je včeraj začel desetdnevno potovanje, med katerim bo obiskal Indonezijo, Tajsko in Vietnam. Predsednika spremljajo zunanji minister Alois Mock, minister za promet Viktor Klima in številna delegacija avstrijskih gospodarstvenikov. Cilj potovanja je krepitev gospodarskega sodelovanja Avstrije z državami Aseana. Klestil je ob obisku poudaril, da si Avstrija kot članica Evropske zveze želi okrepiti sodelovanje z neevropskimi državami.

Izgube ljudske stranke in socialdemokratov na občinskih volitvah v Nizji Avstriji

ST. PÖLTEN - Na nedeljskih občinskih volitvah v Nizji Avstriji je ljudska stranka (ÖVP) sicer ubrnila svoj položaj, v primerjavi z volitvami leta 1989 pa je krepko izgubila. Za kandidate ÖVP je tokrat glasovalo le še 40,4 odstotka volilcev (leta 1989 se 49,5 odstotka), stevilo zupinov pa se kljub temu skorajda ni spremenilo (približno 450). Izgube so zabeležili tudi socialdemokrati, ki so zdrsili na 32,5 odstotka glasov (1989: 37,4 odstotka), precej glasov pa so pridobili svobodnjaki (od 4,9 na 7,9 odstotka), Zeleni in imenske liste. Volilnih upravicencev je bilo skoraj 1,3 milijona.

Konsum: 17.000 uslužbencev na skladu za izplačilo plač

DUNAJ - Vodstvo nelikvidnega velepodjetja Konsum je skladu za izplačilo plač prijavilo približno 17 tisoč uslužbencev, ki so trenutno zaposleni v 650 podružnicah trgovske verige po vsej Avstriji. Vodstvo podjetja poudarja, da gre za zgolj formalni oziroma preventivni postopek, saj se ni jasno, ali bodo v trgovskem velikanu morali začeti poravnalni postopek (kvota 40 odstotkov) ali pa celo stečaj. Zadolženost podjetja znaša 12,9 milijarde silingov, je sporočil predstavnik bank. O Konsumu so včeraj govorili tudi na izredni seji državnega zbora, ki so jo zahtevali Haiderjevi svobodnjaki.

Inflacija padla na 2,4 odstotka

DUNAJ - Inflacija v Avstriji upada. Po sporočilu Statističnega centralnega urada je v februarju znasala le še 2,4 odstotka in bila za 0,2 odstotka nižja od januarske. S trenutno stopnjo inflacije je Avstrija pod povprečjem držav članic Evropske zveze.

Pripravljenost na spremembo deželnozborskega volilnega reda

CELOVEC - Očitno pod vtisom odločitve ustavnega sodišča o razveljavitvi volilnega reda v zvezni deželi Salzburg so zdaj koroske stranke le pripravljene spremeniti volilni red pri deželnozborskih volitvah v prid manjšim političnim (in etničnim) skupinam. Govorniki vseh treh strank, ki so zastopane v deželnem zboru, so se izrekli za znižanje kvote za osnovni mandat z zdajšnjih osem na štiri do pet odstotkov. Pet odstotkov je namreč najvišja kvota za osnovni mandat v ostalih zveznih deželah.

AVSTRIJA / PO NEUSPEŠNEM ODKRIVANJU ATENTATORJEV

Zamenjava na vrhu policijskega aparata

Löschnak predstavil novega šefa državne policije

IVAN LUKAN

DUNAJ - Neuspeh pri odkrivanju storilcev atentatov s cevimi in pišmuskimi bombami na Gradiscanskem in Koroskem je zdaj privedel do napovedane zamenjave v vrhu avstrijske policije.

Notranji minister Franz Löschnak je včeraj sporočil, da bo sedanega šefa državne policije Oswalda Kesslerja zamenjal 57-letni namestnik direktorja varnostne direkcije za Korosko in sef koroske državne policije Heinz-Jürgen Mastalier, spornega šefa dunajske policije Güntherja Böglja pa vodja prezidialnega oddelka pri ministrstvu za notranje zadeve Peter Stiedl.

Kessler bo premeščen na oddelke za elektronsko obdelavo podatkov pri notranjem ministru, Böglja pa so tako rekoč poslali v pokoj. Za »odškodnino« mu bodo ponudili pogodbo za honorarno sodelovanje v boju proti mednarodnemu trgovanju z mamilami.

K zamenjavi na vodilnih mestih v avstrijski in dunajski policiji so veliko prispevali tudi avstrijski mediji, ki so ostro kritizirali Kesslerjavo vedenje in neprofesionalno ravnanje po krvavem atentatu v Gornji Borti (Oberwart) na Gradiscanskem in pri odkrivanju storilcev atentatov s pi-

Novi šef državne policije je H. J. Mastalier s Koroske

semskimi bombami ter napadalca na dvojezično ljudsko solo v Celovcu decembra 1993 in jeseni

1994. Direktor dunajske policije Bögl pa je postal tarča javne kritike tudi zaradi osebnih problemov.

Kot je znano, o storilcih obeh atentatov na Gradiscanskem, ki sta na začetku februarja terjala življenje starih Romov, in ostalih zločinov se vedno ni nikakršne sledi; notranji minister je te dni priznal, da so se varnostni organi očitno znašli v slepi ulici.

K morebitnemu napredku pri odkrivanju storilcev ni prispevalo niti zvišanje nagrade za aretacijo storilca s treh na deset milijonov silingov! Tudi fotoroboti atentatorjev iz Gornje Borte in Celovca doslej niso pomagali k odkritju zločincev.

AVSTRIJA / ZARADI OŽIVLJANJA NEONACISTIČNE MISELNOSTI

Küsslov namestnik pred sodnikom

Oživljanja neonacizma obtoženi Hans-Jörg Schimanek (levo) z vodjo VAPO Gottfriedom Küsslom leta 1987

DUNAJ - Proti enemu najozloglašenejših sodelavcev avstrijskega neonacista in nekdanjega voditelja desnoekstremistične Ljudstva zveste zunajparlamentarne opozicije (VAPO) Gottfrieda Küssla, Hans-Jörgu Schimaneku, se je včeraj na dunajskem porotnem sodiščem začela sodna obravnava zaradi kršenja zakona o prepovedi oživljanja nacistične miselnosti.

31-letni nekdanji policijski vojak avstrijske vojske in sin nizjeavstrijskega svobodnjakega politika je obtožen ustanovitve neonacistične skupi-

ne Langenlois, aktivnega sodelovanja pri nacistični VAPO ter sodelovanja pri pripravah za (nasilen) prevzem oblasti.

Sodišče razpolaga z obširnimi obremenilnimi gradivom, med drugim obstajajo dokumenti o aktivnem sodelovanju obtoženca v omenjenih neonacističnih organizacijah. Sodišče nadalje razpolaga celo z video-posnetki, na katerih Schimanek uči mlajše člane skupine usmrtnice nasprotnikov. Kazenski okvir zaradi oživljanja neonacizma je v Avstriji od deset let zapora do dosmrtnje ječe. (I. L.)

POLITIKA

Za in proti Erhardu Buseku

Razprava

DUNAJ - V več tednov trajajočo razpravo o bodočem predsedniku ljudske stranke (ÖVP) se je konec tedna vključil minister za gospodarstvo Wolfgang Schüssel.

Kot pred njim koroski deželni glavar Christof Zernatto, se je Schüssel jasno izrekel za sedanjega predsednika stranke in podkanclerja Erharda Buseka in ga označil za »izvrstnega strankinega predsednika«, za poraz pri državnozborskih volitvah 9. oktobra leta 1994 pa da so bili krivi ostali, ker so vodili »beden volilni boj«.

V razpravo pa je znova posegel tudi castni predsednik stranke in zunanji minister A. Mock. V pogovoru za politični magazin Profil je napovedal, da je zanj resen kandidat obrambni minister Werner Fasslabend, ki bi proti Buseku nastopil na zveznem kongresu ÖVP 22. aprila v Linzu.

V igri pa je tudi se Josef Höchtel, državni poslanec in predsednik delojemalske organizacije ÖVP. Höchtel se je včeraj mudil na Koroskem, ni pa hotel svoje morebitne kandidature ne potrditi ne zavrniti. Zelo jasno pa je na konferenci namignil, da je zanj zamenjava na vrhu ljudske stranke neobhodna

Ivan Lukan

I S T R A

Federalisti naj bi pripravljali »revolucijo«

GORAN MORAVCEK

REKA - Istrski federalisti, ki menijo, da je mogoče Istro spremeniti v republiko, tudi verjamejo, da polotok lahko vstopi v Evropo tudi brez Hrvatske. Na čelu skupine regionalistov je Ivan Pauletta, eden od ustanoviteljev Istrskega demokratičnega zbora (IDS), o katerem v nekaterih krogih menijo, da pripravlja »revolucijo« po vzoru kninskih upornikov.

Pauletta, ki v hrvaški javnosti velja za »jastreba«, trdi, da se Evropa ne bo mogla združiti prek nacionalnih držav. Prepričan je namreč, da so nacionalne države zgodovinski anahronizem. Takšna razmišljanja v vrstah IDS niso redka, vodilni politiki pa jih cedalje pogosteje glasno izražajo in s tem izzivajo bes javnosti, saj je za mnoge »prave« Hrvate, kakršen je denimo Franjo Tuđman, država nad vsem. Celo občasne nepristranske razprave o tem, kako bi bilo mogoče urediti nacionalno državo, da bi kar najbolj učinkovito delovala, imajo nekateri za narodno izdajo. Za vladajočo hadezejsko garnituro - obrambnega mi-

nistra Gojka Suska, podpredsednika sabora Vladimirja Seksa, Vica Vukojevića, Luka Bebića in njihove somisljenike - je namreč lastna država končni cilj slehernega Hrvata. Dokler institucija države ne bo vzpostavljena »na vsaki pedi hrvaške zemlje« torej razprave o demokraciji, zaščiti človekovih pravic, svobodi informiranja torej ogrožajo temeljni narodni interes. V takšnih okoliščinah »oče naroda« Franjo Tuđman, ki mu nasprotniki očitajo, da je slaba kopija svojega zagorskega rojaka Tita, seveda trdno drži v rokah vse niti centralistične države. Dino Debeljuh, saborski poslanec iz Bui, pravi, da je Tuđman prezaposlen, zato poziva člane HDZ, naj odprejo oči, dokler je še čas, saj »utegnejo prihodnjic uzreti samo se temo«.

Precejšen del opozicije se boji, da bi se utegnil Tuđman, ki ne odloča le o strateških vprašanjih vojne in miru, pač pa tudi o tem, kdo bo vodil teniško reprezentanco in kako se bo imenoval najbolj priljubljeni hrvaški nogometni klub, preleviti v di-

ktatorja. Vladimir Bebić, neodvisni poslanec z Reke, je pred kratkim zastavil javno vprašanje, kaj bo s Hrvatsko, če bi že bolehnili in ostareli predsednik nenadoma zbolel. To je nedvomno tabu tema, enako kot vprašanje, do kod segajo pooblastila države, ki je mnoge Hrvate, potem ko so o njej dolgo sanjari, krepko razočarala.

V ozračju, kakršno danes prevladuje na Hrvaskem, se zamisli istrskih regionalistov, zlasti zagovornikov federalizacije države, zdijo Hrvatov bogokletne. Vseeno pa vodilni ljudje HDZ ne najdejo pravega odgovora na istrske izzive, zato se odnosi med polotokom in Zagrebom cedalje hitreje krhajo. Očitno je, da Istrani svoje zahteve radikalizirajo, ceprav ostro zavračajo obtožbe, po katerih naj bi nameravali Istro iztrgati iz objema hrvaške države.

»IDS nasprotuje spreminjanju državnih meja, se pa zavzema za drugačen, bolj liberalen mejni režim,« pravi Dino Debeljuh. Regionaliste, ki od Zagreba in Ljubljane zahteva-

jo, naj se dogovorita in vzpostavita »mehke« državne meje, podpira italijanska manjšina. Istrski Italijani se namreč ne strinjajo s tem, da bi se morali kot enotna narodnostna manjšina dveh republik nekdanje Jugoslavije zdaj razdeliti. Simpatizerji Ivana Jakovčiča, prvega človeka IDS, verjamejo, da je različne nacionalne interese Hrvatov, Italijanov in Slovencev mogoče uskladiti z oblikovanjem regije brez meja. Ta naj bi se po prvotnih nactih raztezala od Preluka pri Opatiji do italijanskega Milja, po najnovejših Jakovčičevih zamislih pa naj bi zavzemala kar celo območje razširjene nekdanje Julijske krajine. Pokrajine naj bi se na tem prostoru trdneje povezale med seboj, v odnosih z nacionalnimi državami - Hrvatsko, Slovenijo, Italijo in Avstrijo - pa bi uživale visoko stopnjo avtonomije, vključno s lastnim parlamentom.

Zagovorniki federalizma verjamejo, da bi imela Istra kot republika občutno večje možnosti za povezovanje z drugimi evropskimi območji.

»Regija ne smemo enaciti z državo,« poudarja Pauletta, ki je prepričan, da je regionalizem pravi odgovor na vse nacionalne izzive, ne le na Hrvatskem, ampak v vsej Evropi. Furlo Radin, predstavnik italijanske manjšine v saboru, meni, da je regionalizem nujnost in potreba: »To je edini istrski izhod v Evropo. Je beg od anarhičnega, avtoritarnega in centralističnega hrvaškega vsakdana.«

Nekateri hrvaški strankarski prvaki se naelno sicer strinjajo z Radinom, nasprotujejo pa potezam, ki Istro oddaljujejo od Hrvatske. Elio Martincić, nekdanji predsednik IDS, ki je prestopil k Mesičevim narodnjakom, obtožuje Jakovčiča in Pauletto, da pokrovitelje istrskega vstopa v evropske integracije isceta med ezuli in italijanskimi neofasisti, ki bi dali vse, da bi bil polotok znova italijanski. Tudi zato marsikdo precej sumničavo posluša zatrjevanja regionalistov, češ da ne delujejo proti hrvaškemu interesom, pač pa si skušajo izboriti le visjo stopnjo lokalne samouprave.

GLASBA

Stojan Kuret o začetnih korakih in o glasbi nasploh

JANA RADOVIC

V četrtek bo v Kulturnem domu koncert abonmajske sezone Glasbene matice. Nastopila bo Camerata Labacensis pod vodstvom Stojana Kureta, kot solistka pa bo na klavir igrala Tamara Raseni. Skupina Camerata Labacensis bo večer prej nastopila v Gorici, sicer v okviru sezone centra Komel. V goriškem Kulturnem domu bo s skupino igrala pianistka Valentina Pavio.

Camerata Labacensis, komorni orkester RTV Slovenije že vrsto let uspešno nastopa doma in v tujini, snema za radijske in televizijske programe. Njegov bogati repertoar gre od Baroka do sodobne glasbe. Posebno mesto je namenjeno domačim skladateljem.

Stojan Kuret je diplomiral v klavirju na trzaskem konservatoriju. Studij dirigiranja je zaključil na Akademiji za glasbo v Ljubljani in se nato se izpopolnjeval v Italiji in Nemčiji. Že med studijem je prevzel Mladinski pevski zbor GM, s katerim je prejel visoka priznanja. Pred stirimi leti je ponovno obudil Mesani zbor J. Gallus, ki ga je l. '45 ustanovil profesor Ubald Vrabec. Danes poučuje na trzaskem konservatoriju in vodi APZ T. Tomsic.

»Dirigirati sem začel slučajno. Ko sem bil se študent na GM, me je profesor Demšar vprašal, če bi prevzel Mladinski zbor. Star sem bil 17 let in sploh nisem premisljal, da bi se profesionalno vrgel v to dejavnost. Vendar me je ideja pritegnila in sprejel sem predlog. Vpisoval sem se na razne tečaje, nabral sem si izkušnje...

Da sem sploh dokoncal studij, se moram zahvaliti svojim staršem, ki so bili bolj "trmasti" kot jaz. Kot otrok sem se - kot vsi - raje podil za žogo. Šele kasneje sem spoznal, da mi glasba daje posebno zadosčenje.

Nastop pred publiko mi je predvsem želja, da drugim pokažem svoja prepričanja, ali boljše, iskanje "svoje resnice".

Končni izdelek ni nikoli definitiven... Kot pri branju knjige spoznaš novega avtorja, novo delo, tako tudi v glasbi, in že to spoznanje je veliko zadosčenje. S tega vidika se mi zdi posebno zanimiva sodobna glasba: prvi si, ki zaorješ vanjo. Pri tako imenovanem klasičnem repertoarju je publika "razvajena" in že vnaprej sugestionirana od raznih posnetkov velikih interpretov.

Upravni odbor GM me je letos zaprosil, da bi program usmeril v 20. stoletje. Kot vezno nit sem si zamislil dela D. Sostakovića. Ta mi je posebno blizu, toda zadnje case se ga je malo izvajalo. Zato sem si želel, da ga predstavimo v različnih sestavah: violinska sonata, sonata za violoncelo, kvartet... Na tem koncertu bomo izvajali njegovo Komorno simfonijo, to je instrumentacija njegovega osmega kvarteta (Barshai). Napisan je bil v treh dneh, po obisku v porušeni Dresdeni po 2. svetovni vojni. Vsebinsko je mrka, otožna skozi celo skladbo. Ta je ena izmed Sostakovičevih partitur, ki je bila posvečena žrtvam nasilja, vojne, skratka to je skladba primerna za današnji čas. Še ena zanimivost. Sostakovič začne s toni DC Es H. To so njegove začetnice v nemščini. Na tem koncertu bomo izvajali celotno skladbo, v stilu kot je delal Bach in drugi skladatelji. Izvajali bomo tudi Concerto grosso G. Prevorska, ki praznuje letos 80-letnico. Povabili smo ga na koncert in upam, da se bo povabilu odzval. Zdi se mi posteno, da ga s tem počastimo. Sledila bo Slovenska rapsodija P. Merkuja. Vključuje stiri ljudske pesmi. Zelo zanimiva skladba.

Iz tega programa nekoliko izstopa Haydnov koncert. Že vrsto let je odbor usmerjen, v to, da se tudi našim mladim glasbenikom nudijo možnosti nastopanja. Žal je izbira skladb s tovrstnim ansamblom omejena zgolj na klasični repertoar.

Glede izbire repertoarja bi se nekaj dodal. Na koncertih

so se izvajale skladbe večina iz začetka stoletja, stoletje, ki sedaj poteka h koncu. Glasba kot umetnost je izraz časa. Če je življenje bolj surovo, polno konfliktov, tudi glasba ne more biti drugačna. Tako je danes ta bolj ostra, medtem, ko je večina publike se zmeraj navajena le na blaga sozvočja. Seveda je prav, da se izvaja tudi klasični repertoar, moramo pa se zavedati, da je izraz določenega obdobja. Priznam, sodobno glasbo je težje sprejemati.

Od svojih koncertov mi je ostalo v spominu sodelovanje s fagotistom S. Azzolinijem in s pianistko Dubravko Tomsic. Tudi sam se udeležujem tekmovanj. Ta pa so "dvorezni meč"... Lahko je izziv; meris se s sovrstniki, spoznaš tehnično in interpretacijsko ravnanje drugih, nastopaš pred strokovno publiko. V teh pogledih so gotovo pozitivna.

Na začetku sem bil tudi skeptičen do dela v studiju. Je zelo duhomorno delo, nimas odgovora publike, zadosčenje aplavza. Z leti pa sem uvidel, da je pomembna dokumentacija. Glasba na koncertu izzveni in nič več ne ostane. Posnetek je odraz časa in lastnega dela v njem.

Ne glede na vrsto obstaja le dobra in slaba glasba. Sam imam zelo rad jazz. Najprej sem spoznal čisto klasični, nato pa improvizacijski jazz. Sodobni crpa iz klasičnega, vendar idejno in harmonično razvija nove smeri. Sam sem bolj pristaš teh novih sodobnih smeri.

Zadnje case me zelo zanima likovna umetnost. Rad hodim na razstave, pogovarjam se s slikarji. Privlačejo me bolj sodobne smeri.

Od koncerta v Trstu si želim, da bi bil najprej sam zadovoljen z izvajanjem. Poustvarjalci smo "egoisti". Najprej delas iz lastnega veselja, program izbiras po lastnem okusu in ga nato posreduješ. Veliko zadosčenje pa je, ko uspeš s svojim izvajanjem zadovoljiti in prepričati publiko.

ZBOROVSKO PETJE

Velik uspeh pevskega zbora Vesela pomlad na tekmovanju v Rimu

NATASA SOSIC FABJAN

»Želimo peti z vsem svojim srcem,« je geslo zbora Psalmos iz Litve, najboljšega zbora drugega mednarodnega pevskega tekmovanja Orlando di Lasso, ki je potekalo od 11. do 15. marca v Rimu. Na tem tekmovanju je sodeloval tudi MPZ Vesela pomlad z Opčin, ki je za to priložnost nastudiral stiri slovenske in eno italijansko pesem.

V soboto, 11. marca, se ni se danilo, ko je MPZ Vesela pomlad z zborovodjo Francem Pohajcem, harmonikarjem Denisom Novatom in spremljevalci odpotoval z avtobusom na pot proti Rimu. Po krajših postankih so prispeli v zgodnjih popoldanskih urah v Rim, nakar so se napotili v obmorsko mesto Anzio, kjer je organizator, Courtial International, preskrbel prenočišče. Zvečer je bil v cerkvi sv. Ignacija v Rimu otvoritveni koncert deskega in moskega zbora "Cappella Musicale Pontificia", ki je pod vodstvom mojstra Domenica Bartoluccija izvedel koncert sakralne glasbe. Že v nedeljo zjutraj pa je MPZ Vesela pomlad sodeloval pri masi v baziliki sv. Petra in gregorijansko petje sestindvsetih sodelujočih zborov, udeležencev tekmovanja, ki so prisli iz Francije, Nemčije, Avstrije, Nizozemske, Mehike, Kolumbije, Hrvaske, Madžarske, Brazilije, Španije, Litve in Italije, je naredilo močnejši vtis na vse prisotne; posebno pozornost so pritegnila dekleta openskega zbora, ki so za to priložnost oblekla trzasko ljudske nose (na sliki z Denisom Novatom).

Ves dan je bil promet v rimskem mestnem središču kaotičen zaradi maratona, ki je privabil veliko atletov in radovednežev. Zato se je moral tudi openski zbor prilagoditi vrvežu milijonskega mesta. Popoldne je zbor oblikoval v cerkvi Loretske Matere božje nedeljsko maso za Slovence, ki živijo v Rimu. Maso sta darovala za msgr. Lojzeta Škerla franciskan pater Miran Spelić in g. Milan Matjaz. Sledil je krajši koncert v cerkvi, nato pa so se pevke s harmonikarjem Denisom Novatom podale na stopnišče pred Trajanovim forumom, v neposredni bližini spomenika Vittoriano, in zazvenela je slovenska ljudska pesem ob igri spremljavi diatončne harmonike. Veliko poslušalcev in radovednežev se je zbralo okrog mladinskega zbora in sredi Rima je bilo slišati v polmraku, ko so se že prižgale prve luči, slovensko pesem. Pisan sprevid ljudskih nos se je nato vil do beneskega trga, kjer je avtobus čakal mlade pevke, da jih odpelje v Anzio, saj jih je v ponedeljek čakal naporen dan.

Jutro je v obmorskem letoviškem kraju ob tirenski obali obetalo lep in sončen dan. Med vožnjo v Rim se je mrzlično pričakovanje za nastop stopnjevalo, dokler se niso pevke predstavile v veliki dvorani Palazzo della Cancelleria pred komisijo mednarodnega pevskega tekmovanja Orlando di Lasso. Sestavljali so jo glasbeni mojstri: Spanec Pablo Colino, Slovenec Jože Fürst, Italijan Aldo Policardi in Nemca Gerhard Rabe in Hans Schlaud. Sobotni zreb je določil, da je pred Veselo pomladjo v kategoriji otroških zborov nastopil uveljavljeni in priznani "Chor der Huttenschule" iz Halleja v Nemčiji, opoldne pa so prišla na vrsto openska dekleta. Kot prvo so pod vodstvom zborovodje Franca Pohajca zapele pesem Ivana Florjanca Plapolaj luč, sledile so Grbčeva Pomladna ladja, Colacicchijska Il ragno e la mosca, Moč pesmi Radovana Gobca in režijanska priredba Pavleta Merkuja Zeleni plog. Nastop mladih pevk je bil v močnem dvorani, ki jo krasijo freske italijanskih umetnikov, enkrat. Ubra-

no petje, sončni obrazi, slovenski sopek na dragocenih nosah, so ustvarili idealno koreografijo. Takoj po nastopu je bilo zacutiti, da sta napetost in živčnost popustili, na vsakem obrazu je bilo zaznati občutek radosti in veselja. Prepričanju, da so bile predstavljene pesmi dobro zapete, je sledila popoldanska sprostitiv. Pevkam, zborovodji in spremljevalcem se je pridružil skladatelj Ivan Florjanc in skupaj so odsli najprej v kitajsko restavracijo, nato pa je skladatelj Ivan Florjanc vodil ogled nekaterih zgodovinskih zanimivosti od trga Navona, Pantheon, Montecitorio, Trinità dei monti, Piazza di Spagna, Fontana di Trevi... pa spet na avtobus, kajti zvečer je bilo v veliki restavraciji na EUR-u družabno srečanje sodelujočih zborov. Po večerji se je vsak zbor predstavil s ljudsko pesmijo. Najprej so bili na vrsti zbori, ki so prisli iz najbolj oddaljenih držav. Živahni južnoameriški ritmi, otožnost petja severnih dežel, občuteno petje Spank, je postopoma uvajalo v posebno atmosfero in dajalo občutek, da pesem ne pozna meja. Kot gostiteljica je zadnja nastopila Italija in zastopala so jo mlada dekleta Vesela pomladi s slovensko pesmijo. Uvedle so tudi družabnost, saj je petje ljudske Mi se imamo radi ob spremljavi diatončne harmonike privabilo udeležence ostalih zborov, da so se strnili v krog in med prisotnimi je prevladalo razigrano vzdušje. Samostojno točko je imel na mednarodnem večeru Denis Novato. Družabnost se je nadaljevala se dolgo v noč, a pevke so morale popolnoma v 70 km oddaljeni Anzio, kajti v torek zjutraj je bila v avditoriju Augustinianum v Rimu na vrsti razglasitev zmagovalcev.

Velika dvorana modernega avditorija je bila že nabito polna, ko je v zadnjem trenutku prispela Vesela pomlad. Spregovoril je glavni organizator dr. Hans Albert Courtial in v ime prisotne komisije poudaril pomen in uspešnost mednarodnega tekmovanja Orlando di Lasso. Vesela pomlad je za svoje dovršeno petje prejela 88, 6 točke, srebrno odličje in nagrado za najboljšo izvedbo ljudske pesmi. Uvrstitev je omogočila sodelovanje na celovečernem koncertu v baziliki Sant'Andrea della Valle v rimskem središču, kjer je nastopilo deset najbolje uvrščenih zborov. Koncertu so prisostvovali predstavniki oblasti in številno občinstvo, ki je zbrano sledilo petju. Poleg organizatorja je spregovoril mojster Pablo Colino, ki je z vzpodbudnimi besedami nagovoril prisotne. Podčrtal je vlogo zborovskega petja in pomen mednarodnih tekmovanj ter se zahvalil vsem sodelujočim.

Pevske obveznosti so se v torek zvečer sklenile. Zaradi pevskega nastopa je bil popoldne ogled mesta skrajsan, zato pa je ostal čas za nakupe spominčkov le v sredo zjutraj, ko je po ogledu Koloseja opoldne že čakal avtobus in vožnja proti domu. V petih dneh so udeleženci potovanja doživeli v Rimu veliko lepega, zanimivega in vzpodbudnega. Naj gre zahvala vsem, ki so pripomogli, da je prišlo do sodelovanja na mednarodnem natečaju, predvsem zborovodji, korepetitorki Zdenki Krizmančič, staršem in društvom, ki so dala na posodo trzasko ljudske nose. Poplacen za trud in vztrajnost pogostih pevskih vaj, se bo MPZ Vesela pomlad predstavil domačemu občinstvu "z vsem srcem" v petek, 24. marca, ob 20.30 v Finzgarjevem domu na Opčinah. Ob pevski točki bo tudi predstavitev kasete Muzikant iz Trsta, ki jo je harmonikar Denis Novato pred kratkim posnel v studiu Zlati zvoki. Vabilo vsem na drugačen, vesel večer.

Slikarska razstava po vzorcu poezije

V obliki poeziji, pod tem naslovom razstavlja te dni v bivši cerkvi San Srengorio v Saccileju Ludovica Cantarutti (na sliki). Razstava bo odprta do 10. aprila, in sicer vsak dan v popoldanskih urah, ob sobotah in praznikih pa tudi dopoldne.

NA KRATKO

Pariški knjižni sejem

PARIZ (dpa) - Francoski premier Eduard Balladur je svecano odprl pariski knjižni sejem. V svojem otvoritvenem govoru je poudaril, da se je treba v kulturi izogibati pravilom svobodnega tržnega gospodarstva: »Če hočemo, da se bo francoska kultura razvijala tudi v bodoče, in da bomo imeli tudi v prihodnosti literaturo, romane in pesmi, se moramo v kulturi izogibati tržnemu gospodarstvu.« Usoda literature pa naj bi bila povezana z usodo filma, televizije in radia. Balladur je tudi poudaril, da gre pri tem za prizadevanja, ki so v »nacionalnem interesu«. Potem ko je Francija na pogajanjih o splošnem sporazumu o trgovini in carinah (GATT) uspela uveljaviti posebne pogoje za francosko kulturo, se zdaj bori tudi za to, da bi na francoski televiziji prikazovali čim manj tujih produkcij. Balladur se je po svojem nagovoru navzočim podal na enourni sprehod po knjižnem sejmu, na katerem letos 1556 založb razstavlja svoje izdelke. Pričakujejo, da bo sejem obiskalo skoraj 200 tisoč ljudi.

Plesni festival v Cannesu

PARIZ (AFP) - Prvi dan letošnjega 10. mednarodnega plesnega festivala v Cannesu, ki bo potekal med 22. in 28. marcem, bo otvorila švicarska skupina Mauricea Béjarta, zaključili pa člani ameriške skupine Lucinda Childs. Vsak dan bosta na sporedu dve predstavi, skupno bo nastopilo 16 plesnih skupin.

Ladko Korošec
1920 - 1995

LJUBLJANA - S smrtjo Ladka Korošca (20. marca) smo Slovenci izgubili mednarodno priznanega opernega in koncertnega pevalca ter interpreta buf-fa vlog.

Ladko Korošec se je rodil 3. avgusta 1920 v Zagorju ob Savi. Petje je študiral na ljubljanski Akademiji za glasbo v razredu profesorja J. Betetta. Že v mladosti je obiskoval dramsko solo GM in sodeloval v amaterskih gledališčih, poklicno pa je začel nastopati v ljubljanski Drami. Od leta 1941 je delal v Operi SNG Ljubljana in bil do 1971. leta eden njenih najpomembnejših solistov. Spominjamo se ga kot odličnega igralca in pevalca z izjemno dikcijo. Se posebej se je uveljavil v komičnih opernih vlogah, znan pa je bil tudi po vrsti vlog iz slovenske operne literature. Gostoval je v številnih najimenitnejših opernih hišah v Evropi, Aziji, Afriki in Ameriki. Ustvaril je več kot sto različnih vodilnih vlog, med katerimi se slovensko operno občinstvo še posebej spominja vlog Figara (W. A. Mozart, Figarova svatba), Leporella (W. A. Mozart, Don Juan),

Dona Pasquale (G. Donizetti, Don Pasquale), Dona Bartola (G. Rossini, Seviljski brivec), Sančo Panse (J.-E.-F. Massenet, Don Kihot) in drugih. Nastopal je tudi kot koncertni pevec. Po upokojitvi je z nastopi po slovenskih krajih ostal zvest svojemu občinstvu in o tem napisal knjigo Na tista lepa pota.

Izredno pomembno delo Ladka Korošca ni priznано sele posthumno, saj je se za časa življenja prejel številna priznanja: tri Prešernove nagrade (1949, 1959, 1978) in Betettovo nagrado (1988). (T. F.)

FILM / MICHAEL DOUGLAS IN RAZKRITJE

Zakritost
seksizma

Po Usodni privlačnosti in Prvinskem nagonu M. Douglasa tudi v Razkritju ogroža ženska

LJUBLJANA - Michael Douglas si v zadnjem času izbira vloge moskih, ki so žrtve nenasitne ženske spolne želje. V Usodni privlačnosti ga je ogrozila fatalna Glenn Close, v Prvinskem nagonu inteligentna in »usodno privlačna« Sharon Stone, v Razkritju pa nadrejena Demi Moore. Prva in zadnja vloga imata kar nekaj skupnih točk - Douglas igra poročenega moža, in če je v prvem se pristanal na izvenzakonski koitus, se mu je tokrat odpovedal (iz izkušnje prvega filma se je vendarle nečesa naučil). Toda rezultat je slabši. Če ga je v Usodni privlačnosti ženska ogrozila samo v privatni sferi, v Prvinskem nagonu v javni, ga v Razkritju ogroža v obeh. Demi Moore namreč ne samo prevzame položaj, ki je bil namenjen njemu in s tem celo postane njegova sefinja, temveč poseže tudi v njegovo intimno okolje, saj na zaslišanju podrobnosti o njunih nespodobnostih poslušala njegova žena. Z razvojem enakopravnosti žensk se občutek ogroženosti pri moskih stopnjuje, in prav ti trije filmi so svojevrsten kazalec tega stopnjevanja.

Razkritje je najbolj zakrit od vseh omenjenih filmov. Zakrit v tem, da seksistične predpostavke, ki so v obeh prej omenjenih filmih se jasno razvidne, in to prav preko značilne crno-bele karakterizacije ženskih likov, režiser Barry Levinson spretno zakrije in ovije v prepletanje odnosov kompleksnih moskih in ženskih likov. Na ravni karakterizacije (tako moskih kot ženskih likov) se je izognil čerem stereotipnosti spolnih vlog, prav tako pa je na ravni podobe subtilno orisal samoumevnost nekaterih predpostavk moskosrediščne družbe. Tako Douglasovo gledanje za privlačno žensko prikaže s subjektivnim pogledom kamere, ki počasi

drsi od njenih nog navzgor, njegovo bežno in vsakdanje, zanj neproblematično tleskanje tajnice po zadnjici, verbalno ocenjevanje med moskimi nove sefinje glede na njen privlačen videz in podobno.

Vendar se jim ni mogel v popolnosti izogniti - in to prav v izhodiščih. Kajti že sama tema - spolno nadlegovanje - za katerega je znano, da so v 95 odstotkih tožnice ženske - obravnava s stališča moskega, ki je spolno nadlegovan. Izbor je sicer opredeljen z literarno predlogo Chrichtonovega romana, toda simptomatično je že to, da se je Hollywood odločil ravno za ekranizacijo tega dela, ne pa na primer kakšnega

od medijsko odmevnih primerov, v katerih je bila tožnica ženska, in ki jih je bilo v zadnjih letih kar lepo število. Ta izbor ponovno dokazuje, da je Hollywood se vedno reproducent seksističnih vzorcev onasnaj in da je njegov ciljni gledalec beli moski srednjih let. V filmu tako slišimo tudi več izjav in stilu (sledede iz ust Douglasove žene): »Zakaj si jo tožil, jaz nadlegovanje trpim že dolgo, pa se nisem šla tako daleč s samoljubnostjo, da bi zaradi tega šla v javnost.« Torej tožis, če si samoljuben. Njegova tajnica ga sicer ni tožila, se pa ji je po lastni izkušnji nadlegovanja za svoje »samoumevnosti« opravičil. Douglasov lik je kompleksen, lik njegove žene prav tako, zato pa je lik »ogrozevalke« izključno negativen, izražen le preko njene podobe v javnem življenju, ne da bi omogočil gledalcem, da bi se preko njene - bog ne daj - lepše podobe v osebnem življenju (tako kot v primeru Douglasa, čeprav je on pozitivec v obeh sferah) poistovetil tudi z njo. Je pač simbol ženske na oblasti in krilatice »Spolno nadlegovanje ni vprašanje spola, ampak moči«. S čimer se lahko samo strinjamo, toda žal je moč se vedno v rokah moskih.

Vesna Rojko

PRISLUHnite

Demolition Group

Deep True Love; funk/punk/pop rock; kompaktni disk ali kaset; izdalo SMG Ljubljana, distribucija Dallas, cena 2.252 tolarjev. Demolition Group so se poleg rockovskega delovanja uveljavili tudi na drugih področjih. Uspešno sodelovanje z Matjažem Pograjcem pri predstavi Roberto Zucco (SMG, 1994) je imelo za posledico ponovno združitev sil za predstavo Butterendfly (SMG in Glej, 1995). Na plošči Deep True Love (v prevodu Globoka in resnična ljubezen) je glasba iz obeh predstav. Novinarji uglednega angleskega glasbenega casopisa New Musical Express so jo označili za »...jam session Dr. Feelgooda ter roadieja Killing Joke po zaužitju obilnih količin poživil«. Avtorji glasbe so Demolition Group razen dveh skladb, ki so si jih izposodili pri g. Pucciniju, za tri skladbe pa so si izposodili ameriško pevko Evening. Skupina je bila ustanovljena leta 1983 z imenom Gastrabajtrs in si je utrla pot s hitom Japonci rade za nas (v prevodu Japonci delajo namesto nas). PR

Paradise 3001

Sunspots; ambientalna plesna glasba; 65 minut; uvaža NIKA; cena 2.800 tolarjev.

The Orb, Orbital, Eat Static, Aphex Twin, Banco De Gaia, Psykik Warriors Ov Gaia; Paradise 3001: Količko je pravzaprav »glasbenikov iz spalnic«, vse noči bolscecih v kompjuter, vrtecih gumbov na sample-rju, tipk pritiskajočih, asocialnih, mamila goltajočih, redko zunaj se pojavljajočih ljudi? Za majhno vojsko, vam pravim. Za majhno vojsko stotnikov, od katerih vsak na pravem plesišču ob pravem času ukazuje več sto ljudem. To niso navadna plesišča, niti to niso navadni ljudje. Vendar so pripadniki plemena, ki pleše; podobno kot glasbenikom, ki jih hranijo z ritmičnimi vzorci, jim je dosti do tega, da se izgubijo v ritmu, vsa sredstva, ki peljejo k temu posvečenemu cilju, pa so dovoljena. Sploh pa, kaj hudica pomeni »ambientalna plesna glasba«? Če je ambientalna, ni ritmična, torej se nanjo ne da plesati, in obratno. Vprašanje je težko, in mogoče bo pravičen odgovor nanj podala sele naslednja generacija plesalcev. Do takrat se kopamo v neubesedljivem, v neznih ritmih, ki podlagajo mantrično preproste melodije, ki spet predstavljajo pojme, kot Modra lava, Transtromer in Zemlja proti Vesolju. Mogoče bo izvedencem bolj jasno za kaj gre, če povem, da prihaja zadeva z Nizozemske. (M. P.)

KONCERTI

Od baročne in resne
glasbe do popa

V veliki dvorani Slovenske filharmonije bo nocoj ob 18. uri zaključni koncert nagajencev 24. tekmovanja mladih glasbenikov Republike Slovenije. V cetrtek pa se bodo na evropskem koncertu ob 19.30. uri predstavili tudi prvonagrajenci nacionalnih tekmovanj iz Nizozemske, Švice in Slovenije. Na gradu Fuzine bo nocoj ob 20. uri nastopil Ramovs Consort. Ljubitelji opere si lahko jutri na odru ljubljanske Opere ogledate premiero Donizettijevega Ljubezenskega napoja. Iz cikla Mini koncert lahko v Vodnikovih domacijah jutri ob 18. uri prisluhnete klarinetistu Tomazu Kmeticu. V cetrtek in petek bo v KUD Galusovi dvorani Cankarjevega doma ob 19.30. uri koncert orkestra Slovenske filharmonije s solistoma violončelistom Aleksandrom Rudinom, oboistom Matejem Sarcom in flavtistom Alešem Kacijanom. V KUD France Prešeren bo v cetrtek nastopil Jani Kovacic, v prostorih Kluba CD pa Oliver Dragojević. V petek bo v portorskem Avditoriju na slavnostnem koncertu ob 80. obletnici skladatelja Uroša Prevorska nastopil Komorni orkester RTV Slovenija. V ponedeljek pa lahko v Slovenski filharmoniji ob 19.30. uri prisluhnete violinistki Maji Cerar in pianistu Gerardu Wyssu. (T. F.)

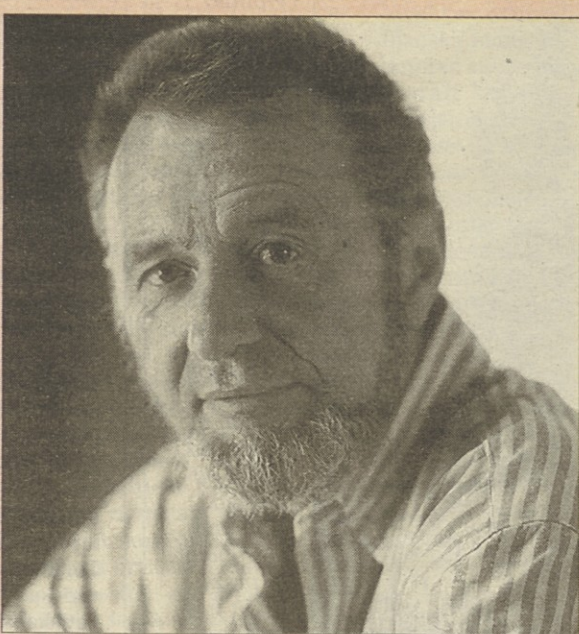
OSEBNA IZKAZNICA DRUŠTEV / DRUŠTVO SLOVENSКИH SKLADATELJEV (7)

Društvo slovenskih skladateljev, ki je bilo ustanovljeno 22. decembra 1945, je strokovno združenje skladateljev in glasbenih piscev. Njegovi člani se zavajajo dejstva, da mora biti slovenskim glasbenim ustvarjalcem odprta pot za neposredno mednarodno kulturno sodelovanje s svetom.

O njegovi zgodovini: Predzgodovino društva lahko vezemo na založniško politiko Glasbene matice (1872-1945) in vrsto glasbenih revij, kot so Novi akordi (1901-1914), Pevec (1921-1938), Zbori (1925-1934), Nova muzika (1928-1929), ki so nacistično izdajale dela slovenskih skladateljev. 1965. leta je DSS ustanovilo svoj Koncertni atelje. Delavnica je tako v 27-ih letih predstavila veliko število novih komornih skladb in s tem obogatila zakladnico slovenske komorne ustvarjalnosti, ki predstavlja del identitete slovenske umetnosti. Atelje si je pridobil ugled elitnega glasbenega salona v Ljubljani, kjer se srečujejo

strokovnjaki in ljubitelji umetnosti. Splosne in redne dejavnosti: Ena temeljnih nalog DSS je, kot nam je sporočil njegov tajnik Maks Strmcnik, tiskanje slovenskih skladb, zato so slovenski skladatelji leta 1954 ustanovili svojo založbo Edicije DSS, ki jo od leta 1971 vodi Ivo Petrič. Založba avtorsko založniško štiti, tiska, zastopa in propagira dela slovenskih skladateljev. Društvo enkrat na leto pripravi tudi koncert z naslovom Noč slovenskih skladateljev, ki predstavlja prerez celotne glasbene ustvarjalnosti pri nas. Po obsirnosti in zgoščenosti programa je Noč slovenskih skladateljev vsekakor med prvimi na svetu. Po osamosvojitvi Slovenije pa je DSS pricelo aktivno delovati tudi na mednarodnem področju in si pridobilo status rednega člana v mednarodnih združenjih, pomembnih za skladatelje. Naslov: Društvo slovenskih skladateljev, Trg francoske revolucije 6, 61000 Ljubljana, tel./fax. 061/213-487.

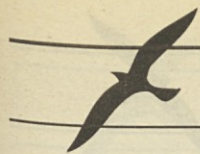
Pripravlja: Tanja Fajon

Janez Gregorc (Foto: Tihomir Pinter)

Janez Gregorc, predsednik
Društva slovenskih skladateljev:

»S pljuskom demokracije je v nas pljusnilo tudi neverjetno veselje, da se primerjamo z bolj razvitimi državami. Pojava tako organiziranih umetniških društev, kot jih imamo pri nas, v tujini ne poznavajo, torej jih moramo, če želimo biti vsaj približno enako razviti, ukiniti. S tem se slovenski glasbeniki strinjamo. Prosimo le, da ne bi istočasno pozabili se na nekaj drugih manjših podrobnosti, primerjave: Prispevek za kulturo v teh državah ni sramotnih 0, 70 odstotka družbenega bruto proizvoda kot pri nas, temveč 1, 5 do 2, 5 odstotkov. Zanimivo je, da Avstrijo, ki je edina država, ki prispeva za kulturo več kot za vojsko, prenekalet razglasajo za državo jodlarske kulture. Tudi sponzorstvo in donatorstvo sta zunaj ustaljena praksa in ne farsa kot pri nas, kjer se podjetju na račun sponzorstva odbije 0, 2 odstotka od davčne osnove in ne od samega davka. Podatek, da TV Slovenija na leto plača TeleComu 210 milijonov SIT za fizične storitve pri pobiranju TV naročnine, za izplačilo celotnih avtorskih honorarjev pa kar trikrat manj, je prav tako dovolj močan pokazatelj, kako visoko ceno ima slovenski glasbenik. Naj nam torej naša demokratična in suverena država ne zamere, če se glasbeniki oprijemamo svojega društva, preko katerega smo se doslej povezovali s sorodnimi društvi po svetu, skrbeli za pretok informacij in se trudili za promocijo slovenske glasbe.«

JAPONSKA / PORUŠIL SE JE MIT JAPONSKE PRESTOLNICE, VARNE PRED TERORIZMOM

Nevaren bojni strup sarin moril ljudi v tokijski podzemni železnici

Šestih mrtvih in več kot 3.000 zastrupljenih - Policija mrzlično išče krivce za atentat

TOKIO - Včerajšnji atentat z živčnim strupom v tokijski podzemni železnici je terjal življenje šestih oseb in povzročil približno 3200 zastrupitev. Oblasti so se razglasile, da je to bil nameren poskus množičnega poboja, doslej pa se nihče ni prevzel odgovornosti za atentat. Premier Tomiichi Murajama je po izredni vladni seji uradno izjavil: »Tega dejanja ne morem dovolj strogo oceniti.«

Vojaške enote, specializirane za tovrstne primere, so takoj začele kemično dekontaminacijo šestnajstih postaj tokijske podzemne železnice, kjer se je hkrati začel širiti živčni strup. Po prvih podatkih, ki jih je posredovala tokijska policija, je umrlo šest oseb: pet potnikov in uslužbenec podzemne železnice, ki je skušal odstraniti sumljivo posodo z živčnim strupom.

Zastrupljenih je bilo kar 3227 oseb, ki so jih nemudoma sprejeli v 105 bolnišnic japonskega glavnega mesta. Šestnajst zastrupljenih je v kritičnem stanju, večina potnikov pa je bila le lažje zastrupljena in je bolnišnico lahko zapustila skoraj takoj. Na zdravljenju je ostalo le še 603 oseb.

»Menimo, da so atentatorji uporabili živčni strup sarin,« je izjavil Sigeaki Hinohara, primarij bolnišnice St. Luke's Hospital v četrti Tsukiji v vzhodnem delu Tokia. Njegov namesnik Jukio Matsui je dodal, da so simptomi zastrupitve motnje vida, bruhanje, glavobol in težave pri dihanju.

Strokovnjaki za kemično orožje domnevajo, da je atentat skupinsko delo, saj se je živčni strup začel širiti skoraj hkrati na 16 postajah, malo po osmih zjutraj po krajevnem času. Keiichi Tsuneisi, profesor družbenih ved na univerzi Kanagava, je novinarjem dejal: »Če bi bil atentat dejanje kaksne politične organizacije, bi ta verjetno že prevzela odgovornost zanj, zato menim, da napad ni imel posebnih političnih ciljev.«

Tsuneisi je strokovnjak za zloglasno japonsko raziskovalno skupino Enoto 731, ki se je ukvarjala z bakteriološko in kemično vojno in je med drugo svetovno vojno na Kitajskem opravila vrsto poskusov na ljudeh. Tudi drugi znanstveniki so mnenja, da lahko s sarinom ravna samo strokovnjaki za organsko kemijo. »Kdor je vodil operacijo, je gotovo znal ravhati s to snovjo, saj je sarin v zadnji fazi proizvodnje zelo nevaren,« je dejal Sunji Isikura, profesor kemije na tokijski znanstveni univerzi.

Sarin so izdelali nemški znanstveniki med drugo svetovno vojno. Strup je dvajsetkrat nevarnejši od ciankalija, saj deluje tako, da ohromi živčni sistem in cloveka ubije v nekaj minu-

tah. Čeprav ga na Japonskem ne izdelujejo, ga nekatere bližnjevzhodne države izdelujejo že od leta 1945.

Sarin je na Japonskem razburil duhove že junija 1994: v mestu Matsumoto v osrednji Japonski so se skozi odprta okna stanovanj in hiš namreč začeli širiti strupeni hlapci, ki so povzročili smrt osmih oseb in hudo zastrupitev kar dvesto prebivalcev.

Doslej se niso aretirali storilca skrivnostnega dejanja, tokijska policija pa ni sporočila, ali je atentat v Tokiu povezan z incidentom v Matsumotu. »Taka dejanja proti nedolžnim osebam

so zaničevanja vredna. To je strahoten poskus množičnega umora,« je na tiskovni konferenci izjavil vladni predstavnik Kozo Igarasi. »Nemogoče je, da bi to storila ena sama oseba,« je se dejal in zaključil: »Čeprav so podrobnosti v zvezi z nesrečo se nepotrjene, kaže, da ni slo za dejanje enega samega neuravnovešena ali za naključno nesrečo.«

26-letni uradnik Norihiro Takahasi je izjavil, da je videl posodo z bojnim strupom. »Na ploščadi sem videl paket, zavrt v papir in pokrit s prozorno plastično vrečko. V njem sta bili dve steklenici, iz katerih je uhajala neka tekočina. Sel sem mimo paketa in stopil na prosto.«

Kakšnih petnajst minut pozneje, ko sem bil na poti v pisarno, se mi je nenadoma zazdelo, da je sončna svetloba postala slepeča, pogled se mi

je zameglil, zacutil sem, da me stiska v prsih, vrat mi je nenadoma otrdel, glava pa me je začela boleti.« 31-letni prodajalec Hideaki Kumahasi je opisal dogajanje, potem ko so mu ukazali, naj zapusti vlak na postaji Kodenmako: »Medtem ko smo čakali na ploščadi, so se tri osebe zgrudile.« Kumahasi, ki se zdravi v bolnišnici St. Luke's, je dejal, da je videl, da so številni ljudje bruhal na ulici pred postajo. Nekateri potniki so izjavili, da so v vrvežu videli moškega s plinsko masko, drugi pa naj bi videli moškega s temnimi očali, ki je puscil pakete na vlakih in na ploščadih.

Policija ni komentirala teh izjav, vendar je na delu že več kot tristo preiskovalcev. Policija in poznavalci za zdaj še ne vedo, zakaj je do zahrbtnega atentata sploh prišlo.

Reševalci pomagajo ranjencem pred vhodom na postajo podzemne železnice (AP)

BOJNI STRUP, KI PREKINE ŽIVČNA SPOROČILA

Sarin je močnejši od arzena

RIM - Živčni bojni strup sarin je izdelal nemški kemik Gerhard Schrader leta 1938, tako da je v strokovni literaturi znan tudi pod nazivom German-B. Ta bojni strup, ki je dvajsetkrat močnejši od arzena, je zmes organskega fosforja (fosforne kisline), alkohola (izopropilnega), dusikovega fluora in drugih kemikalij. Tekočina je zelo hlapljiva, tako da se ozračje s sarinom kar hitro nasici, v zaprtem prostoru pa je sarin se učinkovitejši.

Že 0,01 miligrama na kilogram telesne teže je cloveku usodno, ker sarin onemogoči prenos živčnih sporočil. Po kašlja-

nju nastopijo dihalne težave, bolečine v trebuhu, bruhanje, nekoordinacija mišic, krči, paraliza in končno smrt. Že 35 miligramov sarina v kubičnem metru zraka onemogoči vsakega vojaka brez zaščitne opreme. Smrtna koncentracija pa je od 70 do 100 miligramov na kubični meter.

Ta strup prodre v cloveški organizem predvsem prek dihal, a tudi skozi kožo, tako da sta edino zaščitno sredstvo plinska maska in neprepusten kombinizon. Tako oblečeni pa so vojniki skoraj nesposobni za vojaške akcije. Prav zato imajo vojske posebna zdravila, ki nekoliko omilijo smrtonosne učinke sarina.

V zalivski vojni so imeli zavezniški vojniki tri protisarinске sisteme. Prvega so sestavljale tri avtomatične injekcijske brizgalke z dvema miligramoma atropina, drugega tri brizgalke s 600 miligrami pralidosimskega klorura, ki ga je bilo treba vbrizgniti po atropinu za vnovično vzpostavitev mišične aktivnosti, tretjega pa tri brizgalke z 10 miligrami diazepama, ki naj bi preprečil krče, če bi se kljub atropinu vseeno pojavili.

Poleg tega so imeli v Zalivu se posebne napitljive hlance, ki so poti-

skale kri iz nog proti trupcu. Ob teh vojaških zdravilih proti sarinu pa je treba zastrupljenca čim prej pomagati v zdravstvenih ustanovah. Največjo skrb morajo posvetiti predvsem dihalom, ki so kljub samodejnemu vbrizgu atropina skoraj vedno poškodovana.

Živčne pline je prepovaldal že zenevski protokol iz leta 1925, nato pa se mednarodna konvencija o kemičnem orožju iz leta 1972. Nemci sarina v drugi svetovni vojni niso uporabljali, ker so se bali, da bi jim zavezniški vrtniki milo za drago.

Vesti o uporabi tega živčnega bojnega strupa v vojaških spopadih po drugi svetovni vojni so protislovna in nezanesljiva, ker bi lahko slo za kakšen drug živčni strup.

Vsekakor pa so bojne strupe uporabljali po drugi svetovni vojni najrazličnejše armade: egiptovska v vojni proti Jemnu (1965-67), vietnamska v Laosu in Kambodži (1975-1980), sovjetska v Afganistanu (1979-1988) in iraška proti Kurdom in siitom (1985-1988). Le ZDA, nekdanja SZ in Irak so priznali, da imajo v svojih vojaških arzenalih tudi sarin.

Po mnenju vojaških izvedencev pa imajo ta bojni strup tudi armade drugih držav, med katerimi predvsem Libija, Burma, Kuba, Peru, Etiopija, Vietnam in Angola.

Sarin je navsezadnje se kar cenen in preprost bojni strup, ki ga lahko izdelajo v vsakem boljsem laboratoriju. Izurjen kemik pa ga lahko naredi že v obrtniskem labo-

ratoriju s pomočjo dveh v kmetijstvu rabljenih kemikalij, ki jih spoji s pomočjo acetonitrila (metilcianila), posebnega topila, ki je prav tako v prosti prodaji.

Operacija seveda ni preprosta, zato je profesor Tadasi Mijasaka z japonske univerze Sova prepričan, da so sarin izdelali ljudje, za katere kemija skoraj nima skrivnosti.

Okužbe na filmskem platnu

RIM - Strupeni plini in okužbe so pogosto navdihovali filmske režiserje. Vohunstvo, nesreče, kriminal: to so filmske zvrsti, v katerih so režiserji najpogostejše posegali po strupenih plinih. Klasični film za to je Goldfinger, v katerem se James Bond zoperstavi pustolovcem, ki so hoteli s pomočjo strupenih plinov izropati Fort Knox. Poleg tega filma pa je verjetno najbolj znan Cassandra Crossing, film o vlaku, v katerem se znajde okuženec z virusom, ki so ga pripravile tajne službe za bakteriološko vojno. Uspešnica je tudi Andromeda Roberta Wisea, ko astronauti nehoti prinesejo na Zemljo virus iz vesolja.

»Opravičilo« je za številne zgrešeno

TOKIO - Medtem ko preiskovalci isčejo krivce za včerajšnji atentat med pripadniki japonske mafije in neke neobudistične verske sekte, pa se že siri domneva, da je zanj kriva japonska skrajna desnica. Premier Tomiichi Murajama naj bi se ob 50-letnici konca druge svetovne vojne slovesno opravičil za vse gorje, ki ga je storila japonska cesarska armada. Kar 270 poslancev (tudi iz vladnih vrst) se je temu uprlo in v nekaj dneh zbralo kar 4,5 milijona podpisov ljudi, ki nočejo, da bi se Japonska opravičila.

Japonska je bila že večkrat prizorišče nepojasnjenih zločinov. Lani junija je v Matsumotu »neizkušen« agronom pri mešanju kemikalij povzročil nastanek strupenega oblaka, ki je ubil sedem, zastrupil pa približno 50 ljudi. Zadevo so arhivirali, agronom pa je na prostosti.

Samo tri leta se borijo proti Jakuzi

TOKIO - Japonska mafija, znana pod imenom Jakuza, ima na Japonskem približno 60 tisoč »zaposlenih« in 25 tisoč privrženecv. K tem je treba še dodati jakuze, ki delujejo v ZDA, na Filipinih in na azijskem jugovzhodu, tako da ni pretirana stevalka, da ima Jakuza na placilnem seznamu skoraj sto tisoč ljudi.

Tradicionalno se ta mafija ukvarja s finančnimi in nepremičninskimi spekulacijami, prekupčevanjem z mamili, izkoriščanjem prostitucije, hazardnimi igrami in izsiljevanjem. V zadnjem času se japonska Jakuza ukvarja tudi z ilegalnim priseljevanjem in prekupčevanjem z orožjem. V sodelovanju z rusko mafijo je baje vpletena tudi v prekupčevanje z jedrskim materialom iz nekdanje Sovjetske zveze.

Po približnih ocenah ustvari letno za 1500 milijard jenov prometa in je globoko zakoreninjena v japonski družbi. Oblasti so se začele proti njej sistematično boriti šele pred tremi leti, ko so aprila 1992 sprejele zakon, ki je Jakuzo uvrstil med mafijske organizacije. Policija je v teh letih zaprla številne voditelje, a pojava ni omejila, dosegla je le, da ima Jakuza zdaj manj privrženecv, a več »zaposlenih« jakuz.

Prisvajajo si vse imetje privrženecv

TOKIO - Po trditvah nekaterih bi lahko storilce včerajšnjega atentata v tokijski podzemeljski železnici poiskali med pripadniki neobudistične verske sekte Aum Sinrikio (Učenje renice). Sekto je leta 1986 ustanovil takrat šele 31-letni Šoko Asahara, ki je trdil, da ga je Buda »razsvetlil«. Ta neobudistična sekta ima svoj osrednji sedež v Fudžinomiji pod sveto goro Fudžijama. Ker od svojih privrženecv sekta zahteva, da ji v zameno za osvoboditev od zemeljskih strasti izročijo vse imetje, je bila že večkrat predmet sodnih preiskav. Njeni privrženecv hodijo bosi, oblečeni pa so v preprosto belo tuniko. Teh neobudistov je na japonskem nekaj več kot deset tisoč, sekta pa se širi tudi v Moskvi in na ruskem Daljnem vzhodu. Zanj je značilna izredna strogost in fanatizem, za zdaj pa preiskovalci še nimajo dokazov, da bi za njo nastajal finančni imperij. Vsekakor pa vodstvo sekte preperečuje svojim privrženecv, da bi se vrtnili v normalno življenje. Tako je policija pred dvema dnevnoma aretirala tri voditelje, ker so ugrabili nekoga mladega privrženca, ker se je njegova družina uprla tej verski izbiri.

HRVAŠKA / RAZKOL V HDZ

Naveličani Tuđmanovih kompromisov

ZAGREB - Odkar se je hrvatski predsednik Tuđman vrnil iz Københavna in Washingtona, kjer se je dogovoril o spremenjenem mandatu mirovnih sil, mu nasmeh se ni izginił z obraza. Vendar pa vsi niso prepričani, da sta predsednik in njegova diplomacija res povlekla hval vredno potezo.

Tuđmana je zaradi njegovega popuščanja pod ameriški pritiski prva napadla opozicija, kar je povsem razumljivo. Javnosti pa v teh dneh postaja jasno, da je predsednik republike zaradi svojih odločitev postal tudi tarča napadov določenih krogov znotraj lastne stranke. Desnica oziroma radikalni del vladajoče HDZ (to je tista struja, ki se zavzema za radikalne poteze predvsem v odnosih s Srbi) namreč ostro nasprotuje Tuđmanovi popustljivosti in ne sprejema »kozmetičnega popravljanja« mandata modrih celad. Desnici je dovolj »kompro-

misarskega in omahljivega« Tuđmana, piše reški neodvisni časopis Novi list, ki se sklicuje na zaupne vire. Hadezejevski radikalci so svoje nezadovoljstvo najbolj očitno izrazili na sestanku poslanskega kluba, kjer so se Tuđmanu odkrito postavili po robu.

Zanimivo je, da »trda struja« najmočnejše hrvatske stranke pričakuje, da jo bo v napadih na Tuđmana podprla opozicija. Kot ocenjujejo politični poznavalci, pa je opozicija v tem trenutku »ponižana in razžaljena«, saj se je pri odrekanju gostoljubnosti Unproforju posta-

Hrvaški predsednik Franjo Tuđman

vila na Tuđmanovo stran, slednji pa je nato v Københavnu napravil bliskovit »salto mortale«. Opozicijske stranke so tako pri svojih volilcih izgubile doberšen del verodostojnosti.

Vec kot logično je, da imajo Tuđmanove mednarodne »akrobacije« povratni učinek na domači politični sceni. Ko se je glasovalo o odpovedi mirovnim silam, je bila Hrvatska enotna, zdaj pa mora vsakdo - tako opozicija kot združenje pregančev in sama HDZ - zavzeti nova politična stališča. Po drugi strani Tuđman vztraja pri trditvi, da Hrvatska po zaslugi njegovih potez ohr-

nja mednarodno priznane meje, pri čemer naj bi bila se zlasti pomembna podpora Združenim državam. In dejstvo je, da si bo redkokdo upal trditi, da Hrvatska ne potrebuje tako močnih zaveznikov, kot so Američani.

Ce je bil Tuđman do včeraj pod silovitim pritiskom mednarodne skupnosti, potem je danes pod (ne ravno sibi) pritiskom domače politične javnosti in celo strankarskih kolegov. Toda, sodeč po dosedanjih izkušnjah, bo hrvatski voditelj tudi tokrat našel izhod iz navidezno slepe ulice. Nedvomno mu gre trenutno na roko »čas za premislek«, ki so

si ga vzeli Združeni narodi, preden sprejmejo novo resolucijo. Ko pa bo Madeleine Albright uskladila svoje poglede z ruskimi, francoskimi in britanskimi in bo ugledala luč sveta nova listna Varnostnega sveta, bo zadeva tako ali tako »ad acta«, pa če bo Tuđman v Zagrebu zel pohvale ali grajo. Tiste posameznike, ki preglasno

»razgrajajo« in vnašajo neslogo v vrste vladajoče stranke, pa najverjetneje čaka izgon, kakrsnega sta nekoč že doživela Mesić in Manolić, ki sta danes na hrvatskem političnem prizorišču povsem obrobni figuri.

Darko Pavičić

BLIŽNJEVZHODNI MIROVNI PROCES

Atentat Hamasa v Hebronu

V Washingtonu so se začela izraelsko-sirska pogajanja

JERUZALEM, WASHINGTON (Reuter, dpa) - V Hebronu na Zahodnem bregu so palestinski skrajneži, pripadniki militantnega krila PLO Hamas, v noci na ponedeljek napadli turistični avtobus in ubili dva Izraelca, več potnikov pa je bilo ranjenih.

Razbesnjeni židovski priseljenci, ki živijo na tem območju, so kmalu po tem, ko so izvedeli za incident, napadli nekaj palestinskih trgovin v Hebronu. Posredovati so morale celo izraelske oborožene sile. Vojska je postavila tudi številne cestne zapore in nadzorne točke, saj so izraelske oblasti v Hebronu v upanju, da bodo dobile v pest atentatorje, prepovedale izhod iz mesta. Izraelska vlada pa je v Hebron poslala nove vojske enote, ki naj bi poskusile preprečiti morebitne masčevalne akcije tamkajšnjih židovskih priseljencev.

Na včerajšnjem srečanju predstavnikov vseh židovskih naselij na Zahodnem bregu so med drugim ostro napadli vlado premiera Ji-

caka Rabina in njen predlog, ki predvideva umik izraelske vojske z nadzornih točk okrog palestinskih naselij na Zahodnem bregu. Židovski predstavniki vladi med drugim očita jo, da svojim državljanom ni sposobna zagotoviti varnosti in da Palestincem preveč popuška. Po njihovem mnenju naj bi prav to spodbudilo palestinske skrajneže k terorističnim aktivnostim. Tudi v Jeruzalemu so včeraj potekale protivladne demonstracije.

V Washingtonu pa so se medtem za strogo zaprtimi vrati zacele priprave na izraelsko-sirska pogajanja o nadaljevanju mirovnega procesa na Bliznjem Vzhodu. Izraelski veleposlanik v ZDA Itmar Rabinovich in njegov sirski kolega Walid el Moualem se bosta sšla danes, je povedal uslužbenec izraelskega veleposlaništva, ki pa ni želel biti imenovan. Hkrati bodo v Washingtonu potekali tudi pogovori med vojaškimi predstavniki obeh držav.

Ena od žrtev atentata v Hebronu (Telefoto: AP)

Morebitni umik bo vodil Nato

BRUSELJ - Nacrt umika modrih celad iz Bosne, ki ga pripravlja Nato, bo kmalu izdelan, izvedli pa naj bi ga s pomočjo najmanj 40 tisoč dodatnih vojakov in z letalsko podporo, so sporočili iz dobro obveščenih virov. V nacrtu popolnega umika iz Bosne je vojsko poveljstvo Severnoatlantske zveze predvidelo udeležbo vseh kontingentov modrih celad držav članic.

Nacrt številka 40.104 z naslovom »Neomajni trud« predvideva, da bo umik potekal pod poveljstvom ameriškega poveljnika Severnoatlantske zveze za južno Evropo, ki ima sedež v Italiji, pomagal pa naj bi mu francoski poveljnik Unproforja. Operacija, za katero bo zeleno luč prizgala OZN, naj bi trajala tri ali štiri mesece, »če bo vse potekalo po nacrtu«, je povedal eden od vojaških predstavnikov. Iz Bosne naj bi se umaknilo približno 24 tisoč pripadnikov modrih celad s celotno opremo in oborožitvijo, s 6000 vozili in 9000 zabojniki. Ameriška udeležba pri operaciji »Neomajni trud«, če bo potekala v skladu z obljubami Billa Clintona, naj bi bila omejena na Bosno. Kljub temu je precej diplomatov in vojaških analitikov v Evropi prepričanih, da ameriški vojaki ne bodo stopili na bosanska tla. Umik naj bi potekal po običajnih poteh, ki vodijo proti morju (iz Sarajeva v Split in Ploče), po katerih navadno vozila modrih celad, pri njem pa naj bi sodelovale evropske cete. Umik naj bi varovale intervencijske cete Nata, katerih sedež je v Nemčiji, poveljuje pa jim britanski general. Odigrale naj bi pglavilno vlogo v Bosni, so se sporočili iz dobro obveščenih krogov. Pri teh enotah naj bi ustanovili tudi generalštab s sedežem v Kiseljaku (v bližini Sarajeva), ki bi usklajeval in poveljeval operaciji umika modrih celad iz Bosne. Francozi naj bi podvojili število svojih vojakov, kar pomeni, da bi se sedanjim modrim celadam pridružilo še pet tisoč moških. Nemčija pa naj bi zagotovila 2000 moških za logistiko, ki naj ne bi stopili na bosansko ozemlje. Tudi Portugalska je že zagotovila 800 moških, ki naj bi sodelovali pri umiku.

Nacrt o umiku modrih celad je postal predmet precej napornih pogajanj med Evropejci in Američani. Očitno so Evropejci na celu s Francijo in Veliko Britanijo privolili v zamisel, da ameriški vojaki ne bi stopili na bosanska tla, v zameno za to pa so dobili ključna poveljniška mesta v operaciji. Pariz naj bi zahteval, da sedanji poveljnik Unproforja general Bernard Janvier ne bi bil samo namestnik ameriškega generala Leightona Smitha, poveljnika Nata za južno Evropo v Neaplju, pač pa naj bi skrbel za »kopenski del operacije«. Pogajalci so francoski zahtevi menda ugodili.

Philippe Rater / AFP

Spopad za ribe na mrtvi točki

BRUSELJ (Reuter) - Predstavniki Evropske komisije so ponovili, da imajo španski in portugalski ribiči pravico loviti grenlandske morske liste v mednarodnih vodah pred novofundlandsko obalo. »Ladje Evropske zveze imajo v teh vodah vse ribolovne pravice,« je poudaril Marco Zatterin, tiskovni predstavnik evropske komisarke za ribolov. »Zelimo, da bi spor resili v okviru Severnoatlantske ribolovne organizacije (NAFO).« Vendar izrednega sestanka NAFO, ki bi moral biti ta teden, ne bo. Kanadčani namreč menijo, da zaradi njihovega spora z evropskimi ribiči (se) ni treba sklicevati sestanka ribolovne organizacije.

ALBANIJA - TUJA VLAGANJA

Grških poslovnežev ne zanimajo politični spori

DINA KYRIAKIDOU / REUTER

TIRANA - »Dobrodošli v Albaniji - vaša Coca Cola« je mogoče prebrati ob vstopu v Tirano. Torej ni nobenega dvoma več, da je kapitalizem prisel tudi v to najrevnejšo evropsko državo. Tuje družbe, ki bi rade nasle nove trge, gradile in služile denar, so posejale prva semena tržne ekonomije tudi v državi, ki je bila več kot pol stoletja zastrta z železno zaveso. Prvi so prišli v postkomunistično Albanijo grški poslovneži, ki se zdaj najbolj zavzemajo za to, da bi bili odnosi med sosednjima državama kar najboljši - le tako bi se nemudoma lahko lotili poslov.

»Mi smo na prvi bojni črti, smo tisti, ki se zavzemamo za simbolj odprto mejo,« meni Ilias Katsuris, cigar mešan podjetje s pomočjo tiranskega distributerja po vsej Albaniji prodaja pivo Löwenbrau, ki ga varijo v Grciji. »Boljši ko bodo odnosi, bolj bodo cveteli posli.« Poulični prodajalci, ki ponujajo od klobas do strojnega olja, so se kot gobe po dežju razmnožili po vsej Albaniji, ki je se vedno pretežno kmetijska dežela in je bila donedavna solski primer stališničnega gospodarstva.

Zanemarjena prestolnica, v kateri so nekdanji komunistični voditelji več kot 40 let živeli v visoko obzidani četrti, skriti ocem javnosti, se zdaj lahko pohvali s prvimi prestižnimi trgovinami, v katerih ponujajo italijansko keramiko in dragulje. Do leta 1991 nihče ni smel imeti svojega avtomobila. Zdaj jih po Tirani kroži že več kot 300 tisoč, Albanci pa okusajo slabe strani pločevinaste gneče.

»Tukaj je tako kot v Grciji pred 50 leti, a se hkrati vse razvija hitreje kot v drugih vzhodnoevropskih državah,« je prepričan Katsuris. »Kakor hitro začne Grcija z izgoni nezakonito priseljenih Albancev, se ustavi dotok deviznih nakazil in nihče več ne kupuje piva,« se pojasni. Nesoglasja v minulih dveh letih, ki so ločevala državi, so škodovala poslom in povzročila veliko skrbi EZ in ZDA.

Po večmesečnih diplomatskih povračilnih akcijah in izgonih, procesu zoper voditelje grške narodnostne manjšine v Tirani in množičnem izgonu nezakonito priseljenih albanskih delavcev iz Grcije zdaj obe dr-

vi izjavljata, da želita čimprej zglediti nesoglasja in se usmeriti v gospodarsko sodelovanje.

Katsuris je bil član poslovne delegacije, ki je spremljala grškega zunanjega ministra Karlosa Papuliasa med njegovim obiskom v Tirani. To je bil prvi obisk na tako visoki ravni po lanskem maju, med njim pa je Albanija zaprosila Grcijo, naj ji pomaga odpreti vrata na njen in evropski trg. Grške družbe pa so že prej iztegnile svoje tipalke v Albanijo, skoraj neposredno po tem, ko se je leta 1990 sesula vlada prejšnjega režima. Grki so zdaj - kar zadeva neposredna vlaganja - na drugem mestu, in sicer takoj za Italijani.

»Neposredno po zlomu komunistične oblasti se je razpasel kriminal. Prilo je obdobje, ko smo se bali za svoje glave. Zdaj je policija veliko bolje organizirana, Albanija pa je razmeroma varna država,« je izjavil Konstantin Sarantopulos, predsednik enega največjih grških gradbenih podjetij, ki gradi albanske ceste. Po podatkih grškega zunanjega ministra so doslej ustanovili sto novih grško-albanskih podjetij, v katere so

vložili 50 milijonov dolarjev. Ugotavljajo tudi, da je 32 odstotkov albanskega uvoza v letu 1993, katerega vrednost je znašala 394 milijonov dolarjev, prišlo iz Grcije, 40 odstotkov pa iz Italije. Grški poslovneži pritiskajo na svojo vlado, da bi čimprej prenehala s političnimi prepri in stopila na stran tistih podjetij, ki so si dovolj zgodaj drznili stopiti na albanski trg.

»V Albaniji bi morali imeti grško banko, več poletov med Atenami in Tirano, vize pa bi morali odpraviti,« je izjavil Sarantopulos, predsednik KI Sarantopulos, podjetja, ki je leta 1993 ustvarilo 13 milijard drahem dobička (56, 5 milijona dolarjev). Njegova družba, ki je videla priložnosti na albanskem trgu se pred zlomom komunističnega režima, je podpisala pogodbo, po kateri bo zgradila trideset kilometrov dveh cest, ene, ki bo vodila od Tirane do Skadra, in druge, ki bo peljala do Podgradca na Ohridskem jezeru. Projekta je podprla tudi Svetovna banka.

Albansko gospodarstvo je se vedno odvisno od tuje pomoči in deviznih nakazil, ki jih domov pošiljajo alban-

ski zdomci. Po mnenju nekaterih gospodarskih analitikov naj bi nakazila zdomcev še vedno predstavljala skoraj polovico domačega BDP. Po uradnih podatkih je lani vrednost BDP znašala tri milijarde dolarjev, kar pomeni, da se je njegov obseg v primerjavi z letom 1993 povečal za osem odstotkov. V okviru povračilnih ukrepov leta 1994 so Atene zatrjevale, da v Grciji nezakonito dela približno 150 tisoč albanskih delavcev, ki vsako leto nakazujejo svojim družinam 300 milijonov dolarjev. Tirana zagotavlja, da je teh delavcev več, in sicer 300 tisoč.

Ti delavci so postali eno največjih jabolk spora med državama, skupaj z vprašanjem grške manjšine, ki živi v Albaniji, za katere Atene ocenjujejo, da šteje 300 tisoč pripadnikov. Tirana pa meni, da ta številka znaša le 60 tisoč. Ko se je Albanija obvezala, da bo spoštovala njeno veroizpoved in jim zagotovila solanje v njenem jeziku, so Atene obljubile, da bodo nasle pot, po kateri bi bilo bivanje albanskih delavcev v Grciji - zakonito.

Dina Kyriakidou / Reuter

ZRUŽENI ARABSKI EMIRATI

Največji sejem orožja v Zalivu

Abu Dabi želi kupiti vojaške helikopterje

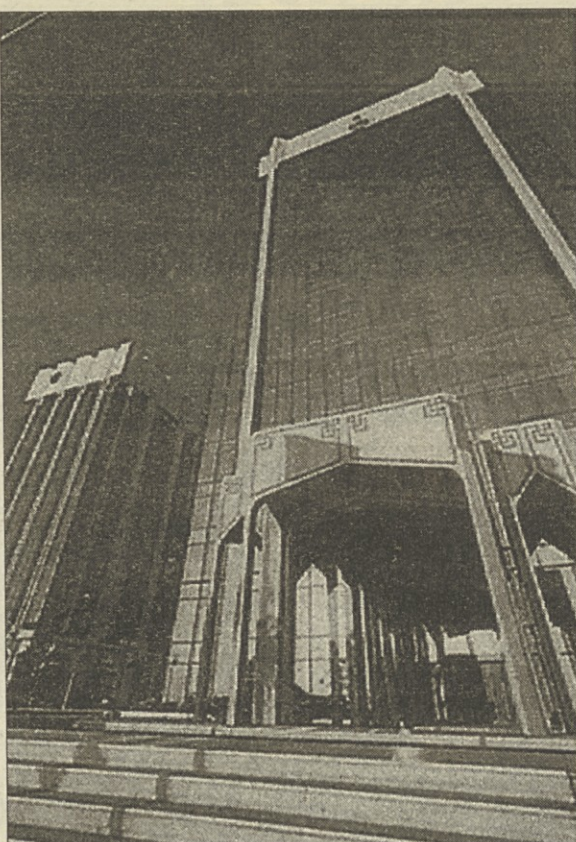
ABU DABI - V Združenih ameriskih emiratih (ZAE) so v nedeljo odprli največji sejem orožja v Zalivu. V petih dneh bodo sklenili veliko večmilijonskih pogodb, med njimi tudi pogodbo o nakupu dvanajstih palubnih helikopterjev, ki jih želi imeti vlada v Abu Dabiju. Njihovo vrednost poznavalci ocenjujejo na 300 do 350 milijonov dolarjev.

Arabski vojaški analitik, ki je dobro seznanjen z obrambnim programom ZAE, je izjavil, da se za posel potegujeta le se dva proizvajalca - ameriski Sikorsky s svojim seahawkom in francoski Aerospatialov El s panthe-

rjem. Pred tem je za favorita veljal britanski Westland s super lynxom, vendar so ga oblasti ZAE zaradi prilagajanja zahtevanih sprememb crtale s seznama.

Približno šeststo proizvajalcev orožja se je zbra-

lo na sejmu IDEX '95 v Abu Dabiju. To je že druga tovrstna prireditev v ZAE in ena največjih razstav orožja na svetu. Kot vse druge z nafto bogate arabske države tudi ZAE največkrat plačujejo kar z gotovino. Njihov vojaški program je eden največjih in zajema tudi nakup 80 bojnih letal dolgega doleta, prestreznikov, helikopterjev in fregat. Francozi so dolgoletni vojaški partner emiratov. Na prejšnjem sejmu orožja IDEX

Abu Dabi

'93 so ZAE naročili francoske tanke leclerc v vrednosti 3,62 milijarde dolarjev. Poleg tega že imajo tudi vrsto Aerospatialovih vodenih izstrelkov in heli-

kopterjev. Helikopter, ki ga ponujajo Francozi, je opremljen za boj s podmornicami, vendar ga je mogoče preurediti tudi za boj z ladjami na površju.

Sikorsky je lani začel skupno podjetje z Združenimi arabskimi emirati, ki ga ti zahtevajo od dobaviteljev orožja. Zanimanje za protipodmorniški boj se je v tej arabski državi povečalo sele pred kratkim, ko je Irak iz Rusije dobil dve tovrstni plovili razreda klio. ZAE in Irak so v sporu zaradi treh otokov v Zalivu. Napetost se je povečala, ko so Združene države sporočile, da je Irak namestil protiletalske rakete na otoke.

Ceprav poznavalci ocenjujejo, da nakup palubnih helikopterjev ne bo imel neposrednega vpliva na izbor fregat, so mnogi prepričani o nasprotnem. Proizvajalci fregat na IDEXU tekmujejo med seboj, vendar ZAE tega posla na sejmu se ne bodo sklenili. Nekateri viri zatrjujejo, da bodo emirati izbrali fregato type 21 ameriskega podjetja Newport News Shipbuilding, če bodo prej izbrali helikopter seahawk. Newport je pred kratkim vložil 200 milijonov dolarjev v ladjedelnico v Abu Dabiju. To pomeni, da bo lahko ponudil znatno nižje cene od ostalih proizvajalcev - nizozemskega, nemškega in dveh britanskih.

Ashraf Fouad / Reuter

Za posel z Združenimi arabskimi emirati se poteguje tudi ameriško podjetje Sikorsky s palubnim helikopterjem Seahawk

Sporazum o neširjenju jedrskega orožja

LONDON - Velike sile so zelo zaskrbljene, saj se bojijo, da konferenca o reviziji Sporazuma o neširjenju jedrskega orožja (NPT), ki se bo začela prihodnji mesec, ne bo izpolnila njihovih pričakovanj. Čeprav so bili ameriski, britanski, francoski in ruski predstavniki v zadnjih mesecih izredno dejavni, se je iz diplomatskih virov izvedelo, da predlog o časovno neomejeni veljavnosti NPT na konferenci ne bo dobil zadostne podpore.

Sporazum o neširjenju jedrskega orožja, ki je postal mednarodnopravno obvezujoč leta 1970, je podpisalo več kot 170 držav. Predzadnji člen sporazuma določa, da velja 25 let. Pravico do posedovanja jedrskega orožja sporazum priznava le ZDA, Rusiji, Kitajski, Franciji in Veliki Britaniji, medtem ko so se druge podpisnice vsaj uradno odrekle jedrski oborožitvi in se obvezale, da bodo jedrsko energijo izkoristale izključno v miroljubne namene.

Predstavniki stalnih članic Varnostnega sveta opozarjajo, da je tihotapljenje jedrskega orožja, ki je postalo izredno pereč problem predvsem po razpadu nekdanje SZ, huda grožnja mednarodnemu miru in varnosti. Poleg tega, opozarjajo vodilni zahodni diplomati, ne smemo pozabiti tudi na severnokorejske in iranske jedrske ambicije. Zahodne države, ki so se odločile, da bodo z vsemi sredstvi preprečile nadaljnje širjenje jedrske oborožitve, se seveda zavzemajo zato, da bi sporazum postal časovno neomejen. Stevilne dežele v razvoju temu nasprotujejo, saj menijo, da bi morale ZDA in Rusija najprej bistveno zmanjšati svojo jedrsko oborožitve ter podpisati sporazum o preprečitvi jedrskih poskusov. Velikim silam ocitajo hinavščino, saj naj bi te skušale ohraniti svoj ekskluzivni jedrski klub.

Za časovno neomejeno veljavnost Sporazuma o neširjenju jedrskega orožja se mora izreči absolutna večina vseh podpisnic, se pravi 86 držav. »Po zadnjih podatkih naj bi se le približno 70 podpisnic strinjalo s časovno neomejeno veljavnostjo NPT,« je izjavil neki diplomat, ki ni želel biti imenovan, in dodal: »Verjetno bo tudi na konferenci, ki se začneja prihodnji mesec v New Yorku, precej podkupovanja in tajnih pogajanj.« Nekateri vidnejši predstavniki Clintonove administracije so že pred nekaj meseci izrazili upanje, da se bo večina podpisnic izrekla za časovno neomejeno veljavnost NPT, saj bi časovno omejeno podaljšanje veljavnosti Sporazuma po njihovem mnenju le pospešilo širjenje jedrske oborožitve. »V tem primeru bi se morala mednarodna skupnost soočiti z nekaterimi državami, ki skušajo pridobiti jedrsko orožje, da bi tako lahko uresničile svoje ideološke in ekspanzionistične cilje,« je pred kratkim izjavil ameriski predsednik Bill Clinton.

Nekatere države, kot so denimo Izrael, Indija in Pakistan, ki naj bi imele jedrsko orožje, sporazuma se niso podpisale. Arabske države in Iran pa Zahodu ocitajo, da tolerira izraelsko »predrznost« na tem področju predvsem zato, ker je židovska država glavni zahodni zaveznik na Bliznjem vzhodu. Diplomati menijo, da je nadaljnja usoda NPT odvisna predvsem od gibanja neuvršenih, ki združuje več kot sto držav, ki se med hladno vojno niso zelele opredeliti za enega od blokov. »Težko je napovedati, kako bodo glasovale neuvršene države. Res pa je, da so številne neuvršene države proti neomejeni časovni veljavnosti sporazuma,« je se dejal neimenovani diplomat.

Nicholas Doughty / Reuter

IZRAEL

Jedrsko skrivnost ministra Šimona Peresa

BRADLEY BURSTON / REUTER

DIMONA - Leta 1963 je predsednik Kennedy na sestanku v Beli hiši povsem zmedel izraelskega obrambnega ministra s preprostim vprašanjem: »Ali razvijate jedrsko orožje?« »Moral sem razmisljati bliskovito,« je v svojih spominih zapisal Simon Peres, sedanjí izraelski zunanji minister. »Moj spontani odgovor je bil: 'Ne bomo prvi z jedrskim orožjem na Bliznjem vzhodu.' Scasoma je ta odgovor postal uradno izraelsko stališče o tem občutljivem vprašanju.« Tudi tri desetletja pozneje izraelski predstavniki niso pripravljeni vsaj deloma odginiti tancice z jedrske skrivnosti.

Svet v Peresu vidi neumornega Nobelovega nagrajenca, ki je bistveni člen bliznjevzhodnega mirovnega procesa. Toda v 50. in 60. letih je prav ta varovanec očeta izraelske države Davida Ben-Guriona nadzoroval gradnjo skrivnostnega reaktorja v pušcavskem mestecu Dimoni. Po nekaterih ocenah so atomski fiziki tam se-

stavili več kot 300 jedrskih bomb.

Nedavno je jedrska preteklost začela preganjati Peresa. Nanj se je zvalilo največje breme arabske diplomatske ofenzive, s katero poskušajo židovsko državo prisiliti k podpisu Mednarodnega sporazuma o neširjenju jedrskega orožja (NPT). Čeprav se bo aprila izteklo zadnji rok za podpis NPT, ni videti, da bi Peres obžaloval izraelsko zavračanje mednarodnega nadzora. Ko je bil se mlad uradnik, je bil izjemno vnet občudovalec jedrskega orožja. Reaktor v Dimoni je biograf Matti Golan ocenil kot »njegovo največjo ljubezen.« Peres je izjavil, da je izraelski jedrski program več let igral najpomembnejšo vlogo v njegovem življenju. V program se je vključil kot tridesetletnik leta 1953, ko je postal generalni sekretar v obrambnem ministrstvu. V istem desetletju je spretno prepričal francoske strokovnjake, da so pomagali pri razvoju reaktorja v samotni pušcavi Negev, kjer so tudi

precejšnje zaloge urana. Peres je za dosego cilja uporabil vsa sredstva, z enim francoskih inženirjev pa je obljubil celo lepotilni salon v pušcavi. Vendar so jih ob prihodu pričakale le skromne barake.

V svoji biografiji Peres pri opisu arhitekture reaktorja uporablja ognjevit besednjak: »Gre za najlepší in najpričnejši industrijski kompleks v državi. Obkrožen je s cudovitimi palmami, ki se dotikajo pušcavskega neba.« Nicasar pa ne pove o tem, kaj je znotraj. Mordecija Vanunuja, edinega Izraelca, ki je to storil, so zaradi izdaje na skrivnem procesu takoj obsodili. Leta 1986 so namreč v Sunday Timesu objavili fotografije, ki so prikale o obsežnem jedrskem programu v Dimoni. Vanunuja so po hitrem postopku prepeljali iz Londona v Rim in nato v Izrael, kjer prestaja 18-letno zaporno kazen. Peresov odgovor Kennedyju je sprožil govorice o Dimoni, ki so jih Izraelci cenili kot vrsto za-

strasevalnega orožja. »Poznam Arabce, odrasel sem z njimi,« pojasnjuje Jaki Aburgil, ki se je iz Maroka v Dimono preselil leta 1962. »Nekaj smo morali imeti, da smo Arabcem vzbujali strah. Drugače bi se lahko zbrali in nas iztrebili, kot so to poskusili nacisti. Samo sijajen nasmeš Simon Peresa ni zadostoval.« Senca nacističnega genocida nad zidi v drugi svetovni vojni je bila prav gotovo gonilo razvoja izraelskega jedrskega orožja, pojasnjuje pa tudi Peresov volilni poraz po ostrem boju z Menahemom Beginom leta 1981. Nekaj tednov pred volitvami je tedanji predsednik vlade Begin poslal izraelska bojna letala nad Irak, kjer so bombardirala jedrski reaktor blizu Bagdada. »Ce reaktorja ne bi uničili, bi se nad židovsko ljudstvo zgnil novi holokavst,« je Begin povedal navdušenim Izraelcem. Novinarjem je sporočil, da je Peres operaciji nasprotoval, in tako za dlako premagal izzivalca. »Vedel

sem, da v iranskem reaktorju ne morejo izdelati jedrskega orožja,« je v spominih zapisal Peres.

Nasprotovanje NPT kaze, da svojega prepričanja o jedrskem orožju ni spremenil. Na nedavnem sestanku v Washingtonu, kjer se je sesel z arabskimi voditelji, je bil nenavadno razdražen. Vznemiril ga je zlasti egiptovski zunanji minister Amir Musa, ki poskuša ves svet prepričati o nujnosti mednarodnega nadzora Dimone. »Prislo je do ostre izmenjave mnenj, toda Izrael svojega stališča ne bo spremenil,« je po sestanku izjavil Peres.

V Dimoni pa se medtem že porajajo strahovi, da iz reaktorja uhajajo radioaktivni delci. Kljub temu večina Izraelcev ceni grožnjo, ki jo Dimona predstavlja sovražnikom. »Peres naj kar obdrži svojo Nobelovo nagrado in si prihrani besede,« meni neka natakarka v Dimoni. »Menim, da je reaktor naredil več za mir kot vsa pogajanja skupaj.«

SPORAZUM O STABILNOSTI

Preseči zapuščino hladne vojne

PARIZ - Rusija je včeraj na konferenci o sporazumu o stabilnosti v Evropi kritizirala nacrt zveze Nato, da bi v svoje vrste sprejela tudi nekdanje komunistične države. Kljub temu je 52 držav sprejelo sporazum o stabilnosti, ki naj bi presegel razmerja iz časov hladne vojne. Tik za tem, ko so zunanji ministri in voditelji vlad iz vse Evrope sprejeli dokument, ki vključuje tudi spoštovanje meja in etničnih manjšin, se je oglasila Rusija in navela eno najbolj zgovornih vprašanj Evrope.

Ruski zunanji minister Andrej Kozirjev je na zasedanju dvodnevne konference dejal, da so nacrti zveze Nato, po katerih bi med svoje članice uvrstil tudi države, kakršni sta Poljska in Madžarska, nevarni, in da bi veljalo več naporov posvetiti cilju, da bi se v varnostne strukture vključile vse države. »Zakaj hiteti, če s tem tvegamo ustvarjanje nove ločitvene crte?« se je vprašal Kozirjev in tako ponovil pogosto izrazen strah Moskve, da bi ostala osamljena.

»Karkoli si že mislimo o Natu, je to se vedno vojaško zave-

znistvo, ki so ga ustanovili v času, ko je bila Evropa razdeljena. Zamenjati bi ga moral nov model, ki bi temeljil na vsestranski varnosti.« Kozirjev se bo predvidoma v četrtek v Zenevi sestal z ameriškim zunanjim ministrom Warrenom Christopherjem, osrednja tema njunega pogovora pa bodo odnosi med Rusijo in zvezo Nato.

Pred tem se je Kozirjev pridružil ministrom petnajsterice, držav srednje in vzhodne Evrope ter baltičskih držav, ki so sprejeli več sporazumov o mejah in pravicah etničnih manjšin. Konferenco je odprl pred-

Konferenco v Parizu je odprl francoski premier Edouard Balladur

sednik francoske vlade Edouard Balladur. V svojem nagovoru je dejal, da ima Evropa pred seboj preprosto izbiro: ali bo prevzela glavno vlogo na svetovnem prizorišču - ali potonila v stare prepire, ki so v tem stoletju sprožili toliko vojn.

Na predvečer pariske konference sta Madžarska in Slovaška podpisali ključen sporazum, ki naj bi pomagal etničnim manjšinam na obeh straneh. Romunija in Madžarska sta se neuspešno pogajali vso noč, ko sta se skusali sporazumeti o podobnem dokumentu, ki bi ga dodali približno 80 pogodbam sporazuma o stabilnosti.

Nicholas Doughty / Reuter

Sporazum o stabilnosti

- Obvezujemo se, da bomo združili svoje napore za zagotovitev stabilnosti v Evropi.

- Stabilna Evropa je Evropa, kjer ljudje demokratično izražajo svojo voljo, kjer se spoštujejo človekove pravice, tudi predstavnikov etničnih manjšin, kjer enakopravne in suverene države sodelujejo med seboj tudi prek meja in razvijajo dobre sosedске odnose. Stabilna Evropa je potrebna za mednarodni mir in varnost.

- Dobri sosedski odnosi dajejo prednost regionalnemu gospodarskemu razvoju, da bi zmanjšali gospodarske in socialne neenakosti, ki se stopnjujejo v napetosti, ter razvili sodelovanje prek meja, ki omogoča razvoj na področju gospodarstva, kulture, administracije, prost pretok ljudi, idej, dobrin in storitev.

- Sporazum je za nas postal osnovna politična referenca za razvijanje odnosov med narodi vse Evrope. Zavežemo se, da mu bomo nudili svojo politično podporo, tako individualno kot kolektivno.

- Sporazum o stabilnosti v Evropi predajamo Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi in ji zaupamo, da ga bo izvajala.

FINSKA / PARLAMENTARNE VOLITVE

Zmagali socialdemokrati

Še dolga pot do vladne koalicije - Manj glasov za ženske

HELSINKI (Reuter, dpa) - Finskim socialdemokrati so uspeli. Paavo Lipponen bo postal mandatar za sestavo nove vlade, v parlamentu pa je zdaj 'rdečih' 63 od 200 sedežev. Petnajst novih mandatov in 28,3 odstotka glasov volilcev je njihov največji uspeh po drugi svetovni vojni. Zmaga je bila pričakovana, saj je desnosredinska vlada premiera Eskaa Ahoja v svojem štiriletnem mandatu 'pridelala' eno najvišjih stopenj brezposelnosti v Evropi (skoraj 20-odstotno), njeni poskusi, da bi zmanjšala posledice recesije pa niso obrodili sadov.

Socialdemokrati so pred volitvami nastopili z jasnimi napovedmi. Njihov stabilizacijski program predvideva zvišanje davkov na dodano vrednost in davkov na kapitalne dohodke ter novo obdavčitev elektrike. Lipponen je volilcem glasno povedal, da jih čakajo težki časi. Čeprav socialdemokrati v svojem programu niso bili izvirnejši od vladajoče koalicije, so jim Finke in Finci izkazali zaupanje.

Teško delo, ki so ga dobili na pleča z zmago na volitvah, se začneja že z izbiro koalicijskega partnerja. Predsednik republike Martti Ahtisaari je napovedal, da se bodo pogajanja o sestavi vlade začela 29. marca, takoj po konstitutivni seji novega parlamenta. Mandatar Lipponen predvideva izvolitev nove vlade se pred prvim majem in namerava sestaviti široko, trdno koalicijo, v kateri njegovo vodilno mesto ne bo vprašljivo. Dosedanji predsednik vlade Aho je že ponudil sodelovanje svoje Stranke centra v morebitni koaliciji, za mesto v vladi pa se zanimajo tudi konservativci, koalicijski partnerji centristov.

Obe dosednji vladajoči

stranki sta na nedeljskih volitvah izgubili del glasov, vendar sta glede na pričakovan poraz prepirali dovolj volilcev, da lahko tudi praznujeta. Stranka centra je izgubila pet odstotkov glasov in ima z 19,9 odstotka glasov 44 sedežev v parlamentu, kar je enajst manj kot prej. Konservativci so dobili 17,9 odstotka volilnih glasov, kar je samo 1,4 odstotka manj kot na volitvah leta 1991. Stranka zdaj namesto na štiridesetih sedežih v parlamentu sedi na devetintridesetih. Poleg koalicijskih strank so bile porazenke na finskih volitvah tudi ženske. V dvestosedeznem parlamentu je bilo do zdaj 77 poslank, po volitvah pa jih bo 'samo' se 67. Za evropske, pa tudi za skandinavske razmere je tretjina poslanskih sedežev v ženskih rokah še vedno visoka številka, toda Finke so pričakovale, da bodo postale prve v zgodovini, ki jim bo uspelo prevzeti absolutno večino v državni zakonodajni oblasti. Volilna udeležba je bila tudi tolikrat visoka, kar 72,2 odstotka, čeprav je bila predvolilna kampanja izjemno nezanimiva. Stranke niso mogle vzbuditi pretiranega zanimanja med volilci, ker so ti zadnjih deset dni pred volitvami navdušeno spremljali prenos tekmoval s svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah v kanadskem Thunder Bayu. Mlačno se je odzval tudi finski finančni trg. Po objavi izidov volitev na helsinski borzi ni bilo resnejših sprememb, saj je zmaga opozicije potrdila napovedi. Tecaj finske marke ostaja trden, padla pa je donosnost vladnih obveznic, vendar je padec predvsem posledica rasti vrednosti nemških državnih obveznic na mednarodnih trgih.

Finska se z izidom nedeljskih volitev pridružuje drugim skandinavskim

državam, kjer so socialdemokrati v zadnjih letih prevzeli vodenje vladnih kabinetov. Volilci na severu Evrope so svojim politikom jasno sporočili, da si ne dovolijo odvzeti že tradicionalnih dobrin socialne države. Vprašanje cene vstopa v Evropsko zvezo in dilema »nevtralnost da ali ne« bosta brzkone sele na dnevnem redu naslednjih volitev.

Mandatar nove finske vlade Paavo Lipponen in Arja Alho (Telefoto: AP)

O čem pišejo drugje po svetu

O konferenci o evropski stabilnosti

»Postavlja se vprašanje, ali sporazum o stabilnosti v Evropi ne predstavlja le ene elegantne diplomatske akcije, katere glavni cilj je zavlačevanje siritve Evropske zveze na vzhod. Seveda je logično, da si EZ v svoji sredini zeli le države, ki imajo rešeno vprašanje manjšin. Toda s članstvom Madžarske in njenih sosed bi se marsikateri problem resil sam od sebe. Maksimalna prepustnost mej, evroregije in izenacitev življenjskega standarda - te logične posledice pristopa k EZ so po zahodnoevropskih izkusnjah najboljše zdravila za tako imenovane 'bolezni manjšin'. Balladurjeva prizadevanja v tem pogledu spominjajo na človekoljubno akcijo, pri kateri se pogajajo o delitvi vode iz cistem - kjer pa bi bilo veliko enostavneje, da bi že obstoječe vodovode podaljšali za nekaj kilometrov.« (Mlada fronta dnes, Praga)

»Več kot slovesne in neobvezne obljube Balladurjeva najnovejša prizadevanja tako ali tako ne morejo prinesiti. Vsaj dokler za srednje- in vzhodnoevropske reformne države ne bodo sestavili konkretnega integracijskega 'voznega reda'. V njem bi morali natančno določiti mogoče oblike članstva v EZ in Natu, kar bi preseglo neobvezujoče dogovore o pridruženem članstvu in Partnerstvu za mir. Dvostranski dogovori reformnih držav, kakršni je pogodba med Madžarsko in Slovaško, nikakor ne morejo nadomestiti takega načrta postopnega približevanja Evropi.« (Der Standard, Dunaj)

O madžarsko-slovaskem sporazumu

»Zaradi podpisa madžarsko-slovanskega sporazuma o dobrem sosedstvu se je veliko izbojšalo mnenje, ki ga ima Evropa o celotni vzhodnoevropski regiji. Hkrati pa je izgubila na teži trditve, da je srednja Evropa zaradi etničnih napetosti nestabilno območje. Pokazalo se je, da so tudi majhne države srednje Evrope sposobne različne napetosti reševati s pomočjo kompromisov zahodnega sloga ... Pogodba o dobrem sosedstvu pravzaprav še ne reši težav Madžarske in Slovaške, vodi pa v novo obdobje, v katerem bosta lahko obe državi svoja prizadevanja uveljavljali na bistveno drugačni osnovi.« (Magyar Hirlap, Budimpesta)

O izidu finskih volitev

»Zmago socialdemokratov bi lahko kaj hitro podcenjevali, če bi upostevali dejstvo, da je stranka pričakovala se boljši izid. Kljub vsemu pa je izid enkraten, in zdaj lahko opazujemo, kako se bodo socialdemokrati znašli v svoji novi vlogi vodilne stranke v državi. Socialdemokrati so si kot prtljago v to novo obdobje prinesli splošno nezadovoljstvo Fincev z javnimi službami in meščanskim srednjim razredom, otopelost med brezposelnimi in pričakovanje vseh, da bodo socialdemokrati zdaj rešili vse težave ... Seveda je res, da so si volilci zazeleli sprememb. Dobili bomo povsem novo vlado, kjer bodo v središču socialdemokrati. Gotovo bodo sestavili koalicijo treh strank in si prizadevali za splošen konsenz, ne glede na stranke, ki bodo zelele sodelovati v vladi.« (Hufvudstadsbladet, Helsinki)

O nasilju v Turčiji

»Po Alžiriji, Egiptu in Palestini je fundamentalistični vihar zdaj zajel tudi Turčijo. Turcija je edina država, ki je hkrati ostala islamska, laična in zahodno usmerjena. Predstavlja pa tudi enega najpomembnejših stebrov strategije Nata na njegovem južnem krilu ... Državi je treba pomagati, da se v vsakem pogledu liberalizira in se izogne nasilju - in to predvsem tistemu proti Kurdom. Končno pa je treba Turčijo sprejeti v veliko pristanišče Evropske zveze - preden se bo še bolj pogloobil novi spor 'sever - jug'.« (La Stampa, Rim)

EVROPSKA ZVEZA

Odločno proti prevaram in umazanemu denarju

BRUSELJ (Reuter) - Finančni ministri Evropske zveze so se v ponedeljek strinjali, da je v boju proti pranju denarja v petnajsterici treba storiti več. Sporazumeli so se tudi za skupno akcijo v boju proti prevaram, ki so krepko nacele 80 milijard letnega proračuna petnajsterice.

»Svet finančnih ministrov se strinja s stališčem Evropske komisije, da zahteva krepitve sistemov v boju proti pranju umazanega denarja tesnejše sodelovanje med različnimi organi oblasti, ki se sodelujejo v boju proti temu pojavu,« so v posebni izjavi zapisali finančni ministri.

Ministri so bili zadovoljni s poročilom Evropske komisije o prevarah in pranju umazanega denarja, ki ga je predstavila v začetku marca. V njem je zapisala, da je v boju proti pranju umazanega denarja opaziti določen napredek. Bruseljska komisija mora končno poročilo oddati v osemnajstih mesecih.

Ministri petnajsterice so se strinjali, da je treba za izkoreninjenje množičnih prevar treba storiti več na področju usklajevanja nacionalnih zakonodaj. Sporazum o okvirnem dokumentu, na temelju katerega bi sestavili nacrt za ukrepanje, bodo predvidoma sprejeli 22. maja, ko se bodo znova sesli na formalnem srečanju.

V Burundiju ubili tri Belgijce

BUJUMBURA - V napadu na konvoj v bližini burundjske prestolnice je bilo v nedeljo ubitih pet oseb - trije belgijski državljani (zakonski par in njun otrok) in dva Burundijca. Po se neuradnih podatkih so napad izvedli pripadniki skrajne hutujske milice, ki jo sestavljajo v glavnem nekdanji vojaki burundskih oboroženih sil. Novica o napadu je včeraj v središču Bujumbure izzvala spopade med pripadniki večinskega plemena Hutujev in manjšinskimi Tutsiji. Kot poroča državni radio, je živiljenje izgubilo najmanj pet oseb. (dpa)

Elizabeta II. na obisku v JAR

CAPETOWN - Britanska kraljica Elizabeta II. je včeraj po 48 letih spet stopila na južnoafriško tla. V Capetownu jo je z vsemi državnimi častmi sprejel predsednik Nelson Mandela. V predsedniški palači je Elizabeta II. južnoafriškega voditelja za njegove zasluge nagradila z visokim kraljevskim odlikovanjem. Kraljica pa je prejela »Odlikovanje dobrega upanja«, najvisje priznanje Južnoafriške republike. Elizabeta II. je včeraj spregovorila tudi poslancem obeh domov južnoafriškega parlamenta. (Reuter, Telefoto: AP)

PROSLAVA ZMAGE NAD FAŠIZMOM

Pobudo za parado naj bi nekateri razumeli narobe

Mnenje poslancev o tem, kakšna bodi proslava, je različno - Opozicija hoče razmejiti boj proti okupatorju in revolucijo

LJUBLJANA - Priprave na obeležitev 50-letnice konca druge svetovne vojne so se začele že novembra lani, ko je vlada ustanovila odbor za pripravo programa prireditev, ki mu predseduje Janez Drnovšek. Hkrati je ustanovila tudi koordinacijski odbor, ki ga vodi minister Jelko Kacin. Ta je zadolžen za izvedbo osrednje prireditve, ki bo 13. maja zvečer v Cankarjevem domu, naslednji dan pa naj bi bila slavnostno zasedanje državnega zbora in vojska parada.

Ob tem se je v državnem zboru oblikoval se častni odbor za obeležitev konca druge svetovne vojne, ki ga sestavljajo predstavniki poslanskih skupin, predsedstva, vlade, sodišča, univerze, Cerkve, borcev NOV, Slovenske izseljenske matice in Svetovnega slovenskega kongresa. Častni odbor je na dosedanjih dveh sestankih razpravljal o okvirni vsebini prireditev. Poleg prireditev, ki jih je dolocila že vlada, so na predlog predstavnika katoliške Cerkve med osrednje uvrstili se slovesno maso za domovino, ki naj bi bila 14. maja v ljubljanski stolnici. Med spremljajoče dogodke pa je odbor na predlog predsednika Milana Kucana uvrstil postavitve spomenika vsem Slovincem, žrtvam vojne, ne glede na to, na kateri strani so padli; sprejem zakona, ki bo svojem omogočil pridobitev listine za doslej zamolčane žrtve; zgodovinski simpozij, posvečen analizi dogajanj med drugo svetovno vojno in po njej; prireditev v bolnici Franji in proslavo v Topolski in Poljani, kjer so potekali zadnji boji druge svetovne vojne.

Doslej je bilo v javnosti največ polemik v zvezi z izvedbo vojske parade, za katero se je odločila vlada že novembra lani. Po zagotovilih nekaterih članov častnega odbora je zgodba prenapihnjena. Parade niso razumeli v smislu militarističnega razkazovanja moči, pač pa le kot simbolični mimohod udeležencev druge svetovne vojne. Dogovorili so se le, da bo 14. maja v Ljubljani vojska parada z udeležbo Slovenske vojske, slovenske policije in veteranov. Udeležili pa naj bi se tudi veterani iz držav protifašistične

koalicije in tudi simbolične vojske enote.

Bolj kot parada pa je bil na zadnji seji častnega odbora polemičen predlog predstavnika katoliške Cerkve Janeza Grila. Predlagal je, da bi morali na osrednji proslavi prikazati, da je bil boj proti nacifasizmu v Sloveniji poseben, saj je bil hkrati komunistična revolucija in bratomorna vojna. Zato je poleg omenjenih prireditev predlagal se maso za pobite domobranci v Kočevskem rogu. Med slavnostnimi govorniki na osrednji prireditvi pa naj bi bil tudi ljubljanski nadškof.

Odbor ni soglasal s predlogom, naj vse prireditve opozorijo tudi na bratomorno vojno in revolucijo, ker je obeležitev namenjena 50-letnici konca druge svetovne vojne in zmagi nad fašizmom, ki se je spominja ves svet. Preučevanja novejših slovenske zgodovine in prizadevanja za spravo pa zadevajo slovenske notranje razmere tistega časa. Odbor je zavrnil tudi predlog, da bi v častni odbor povabili predstavnika Nove slovenske zaveze in Zedinjene Slovenije iz Argentine, ker bi bilo vključevanje le ene organizacije Slovencev po svetu diskriminirano.

Član odbora Miroslav Mozešić (SKD) je ob tem dejal, da osebno podpira praznovanje obletnice zmage nad fašizmom. Problematicno pri tem pa je, ker se bo ob tej proslavi poglobila razdvojenost med ljudmi. Dejstvo je, da so bile med drugo svetovno vojno različne razmere v Sloveniji, po zmagi nad fašizmom in zmagi revolucije pa je bil vzpostavljen totalitarni komunistični sistem, ki je zaznamoval povojno obdobje.

Ker se to povezuje, je to proslavljanje enostransko. Zdi se, da nekateri poskušajo zakriti dejansko dogajanje. Državni zbor bi se moral s posebno izjavo opredeliti do teh dogodkov, poleg tega mora sprejeti še vrsto zakonov, ki naj bi popravili storjene krivice. Brez tega bo vsak proslavljal na svojem bregu.

Maks Lavrinc (LDS) pa je dejal, da se v predlogu cerkvenega predstavnika vidi želja po rehabilitaciji domobranstva, ki je v zadnjem času splošno navzoča. To in nenehno poudarjanje komunističnega prevrata se mesa z zmago nad fašizmom. To se odraža tudi pri sprejemanju zakona o popravilu krivic, pri katerem prejšnjim predlagateljem ni slo predvsem za rešitev, pač pa za stalno »mrcvarjenje« te občutljive tematike.

Janez Podobnik (SLS) pa meni, da bi se moral častni odbor sestati čim prej in se opredeliti do več vprašanj, od parade do osrednje proslave. Na partizanstvo kot boj proti okupatorju in boj za slovensko do-

Splošno gledajo s spoštovanjem, nepopustljivi kritiki pa so do komunistične revolucije. Ta razlika naj bo prikazana tudi na proslavi. Obdobje po drugi svetovni vojni namreč ni bilo obdobje demokracije. Matjaz Albreht

SOCIALNA PROBLEMATIKA / NASILJE NAD OTROKI

Kdaj zavetišče za žrtve trpinčenih?

Iz petinštiridesetih centrov za socialno delo dobili podatke o 1300 primerih nasilja

LJUBLJANA - Ministrica za delo, družino in socialne zadeve Rina Klinar je včeraj dejala, da si bo ministrstvo že v okviru letanskega proračuna prizadevalo pridobiti sredstva za izgradnjo zavetišča za žrtve nasilja. Zaradi tragicne smrti štiriletnega Arnesa iz Velenja je ministrstvo centre za socialno delo zaprosilo za poročilo o njihovem delu na področju varstva trpinčenih otrok.

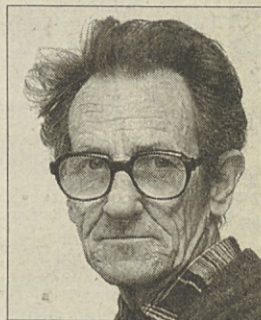
Odgovore so že dobili iz 45 centrov, tako da podatki zajemajo približno 70 odstotkov prebivalstva. V teh centrih so obravnavali 1301 primer nasilja nad otroki, pri čemer je v več kot šeststo primerih slo za zanemarjanje otrok, nad 203 otroki je bilo izvršeno telesno nasilje, v 72 primerih pa so bili spolno zlorabljeni. V ostalih

primerih socialni delavci menijo, da obstaja sum o neustreznem ravnanju. Centri za socialno delo so v petnajstih primerih starejših otrok odvzeli, v 77 primerih pa so prijavi kaznivo dejanje. Ministrica je včeraj obljubila, da si bodo v prihodnje se bolj prizadevali za uresničevanje preventivnih programov, da bi tako otrokom po-

magali, preden pride do še bolj tragicnih posledic. V okviru letanskega proračuna si bo ministrstvo prizadevalo tudi končati gradnjo ptujskega doma za starejše občane in začeti gradnjo sentjurskega doma. Klinarjeva je včeraj tudi opozorila, da v Ljubljani kar šeststo proslilcev čaka na sprejem v dom za starejše občane, v Mariboru pa je proslilcev manj. »Za gradnjo novega doma z dvostvo ležišči je potrebno od 400 do 500 milijonov tolarjev oziroma toliko, kot bo stala gradnja spominskega parka v Teharjah,« je se dejala Klinarjeva. Mateja Bertonec

Brez masla (na glavi) letiš!

PETER BOZIC

To je pravzaprav pravi naslov ne samo Pograjčeve, ampak tudi veliko večje in že trideset let trajajoče igre - od leta 1918 naprej. Zaradi tega bom Pograjčevu igro nesramno spolitiziral oziroma politično zlorabil, pa naj je to samovsečni in sterilni »strokovni« kritiki vseh ali ne. Ta namreč gledališču, ki ne bi bilo samo sebi namen, sploh ne pusti dihati. Spor med gledališčem in takšno kritiko je že star (rekel bi, da izvira se iz časov Josipa Vidmarja), vendar je škoda, da je potem, ko je izbrana in čisto nič spektakelsko usmerjena publika z ekstatičnim navdušenjem sprejela to predstavo, vse ostalo prepuščeno zgolj reklamni, ki gre od ust do ust. Spor je namreč prav v tem, da omenjena predstava deluje ne le na estetski ravni, temveč tudi na eksistencialni, celo usodnosti ravni, saj nam govori o Balkanu, ki je bil ne samo naša povojna, socialistična, marveč tudi predvojna, kapitalistična usoda. Govori nam predvsem o tem, kar sem pred skoraj desetimi leti hotel povedati, ko sem novinarki Dnevnika na vprašanje, kaj mislim o odcepitvi, dejal: »Najprej bi se bilo treba odcepiti od podalpskih golsarjev, potem pa bi bilo treba razmisliti, od koga se!«

Za kaj torej gre v tej desetletja trajajoči igri z gornjim naslovom? V njej se srečujemo z nekim fenomenom, ki smo ga poznali prej, ko je Jugoslavija še obstajala in ki ga, začuda, se močneje občutimo zdaj, ko Jugoslavije ni več. Gre za žulj, na katerega nam stopa Pograjc, jaz bi temu rekel kod, ki je izreden po svoji tipologiji. Imenuje se Arkan!

Ta je temeljni kod Balkana. Arkanove poroke se je udeležilo na stotine svatov. Poroke njega, cigar zgodba je vredna Ristića ali Bore Draskovića. Zabela se je z bančnimi ropi in ustreljenimi bančnimi uradniki, uličnimi poboji po beograjskih ulicah, umori po naročilu državne tajne službe, razbijaškimi pohodi po nogometnih mestih nekdanje Jugoslavije, koncala se je s požiganjem in ropanjem mest in celih pokrajin, množičnimi posilstvi v znamenju boja za »svetu srpsku zajednicu«. Vse skupaj pa se je lepo zaokrožilo v poslovno uspešno, kakršno poznamo že pri Milošu Obrenoviću, ki je najprej iztrebil prejšnjo dinastijo, nato pa vse, ki se niso strinjali z njim, in na koncu postal največji trgovec s svinjami na Balkanu.

In nas, slovenski kod? V osrednjem časopisu zaradi konkurenčnega obračuna z drugim časopisom oblatimo Safti in tako skoraj uničimo gospodarske temelje Slovencev v Italiji, dan in noč odkrivamo mrlice, plemenske duhove iz preteklosti, ki nas strasijo s kljukastimi krizi in črnimi belogardističnimi cepicami... Ko pa se v Sloveniji pojavi general Aksešić, živi duh iz prav tako poražene vojske, nas nenadoma zgrabi panika oziroma prava podalpska paranoja pred duhovi iz onostranstva, ki poglavarjem plemen, katerih imena se vsa po vrsti končujejo z SS, ne dajo miru ne podnevi ne ponoči. In s tem bremenom v glavi hodijo ti liderji naokoli in sklicujejo tiskovne konference. Manjka le še to, da pridejo na oblast in uresničijo vse tisto, kar sodi v njihov kod. Kot reče, ta kod pa je tisti, ki ga je na odru enkrat za vselej opredelil Pograjc: vse njegove osebe so naravnost grozljive po tem, da po svojem izvoru in identiteti sicer nimajo ničesar skupnega z Balkanom, vendar živijo in delajo po enaki plemenski morali kot Arkan, na primer tako, da branijo sveto slovensko zemljo pred generali brez vojske. O tem govori Pograjc in to je tista zgrešena investicija več generacij, ki ji ni videti konca. Človek pa vendar živi samo enkrat!

KVIAZ / IMENOVANJE NOVEGA PREDSEDNIKA ODBORA ZA MEDNARODNE ODNOSI

Preizkus trdnosti vladne koalicije v poogolejskem obdobju

Kljub pričakovanjem še ni prišlo do sporazuma med liberalno demokracijo in krščanskimi demokrati

LJUBLJANA - Člani komisije za volitve in imenovanja naj bi na današnji seji končno dolocili kandidata za novega predsednika odbora za mednarodne odnose (OMO). Po imenovanju dotedanjega predsednika Zorana Thalerja za zunanjega ministra je to mesto nezasedeno že dva meseca, delo pa vodi podpredsednik Borut Pahor (ZLSD), sicer eden od treh kandidatov za novega predsednika. Ob njem se za to mesto potegujeta se Lojze Peterle (SKD) in Marjan Setinc (LDS).

Prav zaradi očitne neusklajenosti med vladnimi partnerji je postalo imenovanje novega predsednika OMO eden od preizkusov trdnosti koalicije v poogolejskem obdobju slovenske politike. To se posebej velja za odnose med LDS in SKD, saj ZL v njunih pogajanjih in usklajevanjih ni sodelovala. S tem argumentom tudi utemeljujejo kandidature Boruta Pahorja, ob nastevanju njegovih siceršnjih pozitivnih referenc. Drugi dve stranki različno tolmačita rezultate svojih pogajanj: v

SKD so razumeli, da je zamenjava Peterle-Thaler avtomatična, v LDS pa vsaj formalno o tem nič ne vedo. V ozadju je seveda bojazen pred »nekooperativnostjo«, ki je bila značilna za Thalerja in Peterleta, ko je bil sledeči se minister. Zdaj, ko je slovenska zunanja politika v enem najbolj občutljivejših obdobjih in je cimsirski konsenz eden od temeljnih pogojev za njen uspeh, bi Thaler potreboval predvsem naklonjenost OMO.

Združena lista opazuje najnovejši spopad med LDS

in SKD bolj ali manj brez moči. Sama nima dovolj glasov, prav tako pa ni zelo verjetno, da bi Boruta Pahorja širše podprli opozicijski poslanci, čeprav je v zadnjem času kot predsedujoči OMO potegnil nekaj potez, ki so bile v opoziciji dobro sprejete (povabilo Mirka Tremaglie v Ljubljano ter »drugacen« pogled na posledice umika italijanskega veta). Vse je torej odvisno od dogovora LDS-SKD, do katerega kljub pričakovanjem do včeraj ni prišlo. Ob tem je Dusan Kumer, glavni tajnik ZL, opozoril na ostre kritike, ki jih je na račun Peterletovega dela izrekla LDS, zato bi bila njegova morebitna izvolitev za sefa OMO, po Kumrovih besedah, »kravja« kupcija dveh vladnih strank.

Bostjan Lajovic

POKOJNINE / USKLADITEV

V marcu za 0,2 odstotka nižje

To odločitev so sprejeli zaradi znižanja plač vseh zaposlenih

LJUBLJANA (STA) - Upravni odbor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je na včerajšnji korespondenčni seji sprejel sklep, po katerem se pokojnine v marcu uskladijo tako, da se zmanjšajo za 0,2 odstotka. Enako zmanjšanje velja tudi pri usklajitvi drugih prejemkov, ki se usklajujejo v odvisnosti od gibanj pokojnin.

Upravni odbor ZPIZ je uskladitev pokojnin sprejel na podlagi statističnega podatka, ki je bil objavljen 15. marca, da so se povprečne plače vseh zaposlenih v letosnjem januarju v primerjavi z lanskim decembrom znižale za 0,2 odstotka. Upravni odbor je pri sprejetju tega sklepa upošteval tudi mnenje državnega zbora, sprejeto julija 1993, po katerem se znižanje povprečnih plač

upošteva le pri izplačilih pokojnin v mesecu, v katerem je bil objavljen statistični podatek o zmanjševanju plač in ne za nazaj. To tudi pomeni, da ni negativnih poračunov. Po uradnih statističnih podatkih je povprečna bruto plača na zaposlenega v državi, izplačana za letošnji januar, znašala 107.061 tolarja ali 0,2 odstotka manj kot v predhodnem mesecu. Navedeni znesek plače, preračunane skladno s 44. členom zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v neto vrednost, znaša 67.342 tolarjev, kar je za 0,2 odstotka manj kot v predhodnem mesecu. Pokojnine se po določbah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju usklajujejo na podlagi uradnih podatkov o mesečnem gibanju plač vseh zaposlenih.

Bo uspelo Pahorju, Peterletu ali Setincu (Foto: B. V./BOBO)

RAI 1

- 6.45 Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35 Nan.: Cuori senza età
10.05 Film: Dove le Alpi sono in fiore (Nem. '56), vmes (11.00) dnevnik
11.45 Tutti a tavola: vabilo k mizi
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem
13.30 Dnevnik
14.00 Aktualno: TG1 Motori
14.20 Kviz: Sala giochi
14.50 Nan.: Mancuso F.B.I.
15.45 Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30 Nan.: Zorro
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Dnevne zanimivosti TG1: Italia sera
18.50 Variete: Luna Park (vodi Milly Carlucci)
19.35 Vreme in dnevnik
20.30 Aktualna tema: Il fatto
20.40 Variete: Numero Uno (vodi Pippo Baudo)
23.05 Dnevnik
23.15 Variete: Seconda serata (vodi Alessandra Casella)
0.05 Dnevnik in vreme
0.15 Danes v Parlamentu
0.25 Videosapere - Green: kronika - Moda-Znamenja
0.55 Aktualno: Sottovoce

RAI 2

- 7.00 Variete za otroke, risanke
7.50 Nan.: Donizavri, 8.15 Black Stallion
8.40 Nad.: Quando si ama
10.30 Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
11.30 TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik, TG 2 O zdravju in vreme
13.45 Variete: Quante storie!, risanke
14.30 Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40 Kronika v živo (vodi A. Cecchi Paone), vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10 Sport in vreme
18.35 Sereno variabile
18.45 Nan.: Miami Vice
19.45 Dnevnik in sport
20.20 Variete: Ventieventi
20.40 Film: Oltre il ricatto (dram., ZDA '93, i. R. Silver, R. De Mornay)
22.20 Aktualno: Mixer dokumenti
23.25 Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
23.30 Dnevnik, pregled drugačnega tiska, vreme
0.10 Košarka

RAI 3

- 6.30 Pregled tiska
6.45 Videosapere: anglescina, filozofija, Potovanje po Italiji, Nasi otroci, itd.
10.25 Fantastica Età
11.10 Fantastica Mente
12.00 Dnevnik in gospodarstvo
12.30 Znanstveni dnevnik
12.40 Dove sono i Pirenei?
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 TGR Bellitalia
15.15 Odprti prostor
15.30 Sport: odbojka, roket, jadrnanje
16.30 Videosapere: Argo, 16.45 Parlato semplice, 18.00 dok. Geo
18.30 Sport, Insieme in vreme
19.00 Dnevnik, Dezelne vesti
19.50 Blob Soup, 20.10 Blob
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? (vodi G. Milella)
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualno: Ad armi pari
24.00 Pred premiero
0.30 Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti
1.10 Film: La rabbia ('63)

RETE 4

- 7.20 Nan.: Strega per amore, 7.40 Tre cuori in affitto
8.00 Nad.: Manuela, 9.05 Gualupe, 9.30 Catene d'amore
9.55 Variete: Buona giornata, vmes 10.00 Grandi Magazzini, 11.00 nad. Febbre d'amore, 12.00 Rubi, 13.00 Sentieri vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00 Rubrika o lepoti
14.20 Nad.: Sentieri, 15.20 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.15 Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45 Film: Il Padrino - Parte 3. (dram., ZDA '90, i. Al Pacino, A. Garcia)
23.45 Dnevnik
23.50 Film: L'inquilino del 3. piano (dram., Fr. '76, r. R. Polanski, i. I. Adjani)

CANALE 5

- 6.30 Na prvi strani, 8.45 Iz Parlamenta
9.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.45 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful
14.05 Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
15.20 Agenzia matrimoniale
16.00 Otroški variete
17.55 TG5 Flash - Kratke vesti
18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40 Film: Che vita da cani! (kom., ZDA '91, r. i. Mel Brooks, L.A. Warren)
22.50 Večerni dnevnik
23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

- 6.30 Otroški variete
9.20 Nanizanke
11.25 Aktualno: Village
12.25 Odprti studio
12.30 Aktualno: Fatti e misfatti
12.40 Sport studio
12.50 Otroški variete
14.00 Odprti studio
14.30 Variete: Talk radio
14.45 Variete: Non è la RAI
16.15 Variete: Smile
16.20 Nan.: Star Trek
17.25 Aktualno: Village
17.30 Nan.: Il principe di Bel Air, 18.10 Superboy, 18.45 Village, 18.50 Primi baci
19.30 Odprti studio, vreme
19.50 Sport studio
20.00 Variete: Karaoke
20.45 Variete: Re per una notte
22.40 Fatti e misfatti
22.45 Sport: Torkov priziv
0.45 Italia 1 sport
1.45 Sgarbi quotidiani

TELE 4

- 13.30 19.30, 22.25, 0.05 Dogodki in odmevi
20.30 Nan.: Agente speciale Hunter, 21.20 Le spie

MONTECARLO

- 14.00 18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10 Film: Un sorriso per vivere ('81, i. M. Rooney)
20.35 Film: Se domani verrà
23.00 Variete: Tappeto volante
1.10 Casa: Cosa?

SLOVENIJA 1

- 10.30 Zverinice iz Rezije, 11/13 del lutkovne serije
10.50 Nasmehni se mi, EBU drama
11.15 Veliki osvajalec, pon. ameriskega filma
12.35 TV avtomagazin, pon.
13.00 Poročila
13.05 Sedma steza
13.50 Sobotna noč, pon.
16.15 Mostovi
16.45 Podarim - dobim, pon.
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Zepni nož, 5/7 del nizo-zemske nadaljevanke
17.30 Medvedkove dogodivščine, 3/8 del finske dokumentarne nanizanke
17.40 K. Kovic: Moj prijatelj Pi-ki Jakob, 3/7 del nanizanke
18.00 Regionalni studio Koper
18.45 Lingo, TV igrice
19.13 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05 Moj prijatelj, 5. del angl. humoristične serije
20.30 Penn & Teller, 4/6 del angl. zabavne serije
21.00 Osmi dan
22.00 TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20 Zarisce
22.40 Poslovna borza
22.55 Sova
Naravnost fantastično, 3/12 del angl. nanizanke
Francija
23.30 Derrick, 7/12 del nemske nanizanke
Beatrice in smrt

SLOVENIJA 2

- 13.00 Euronews
15.30 National Geographic, 1/16 del dokumentarne serije
16.25 Karaoke, ponovitev
Sova, ponovitev
15.50 Murphy Brown, 13. epizoda ameriske nanizanke
Ponizno ...
17.45 Derrick, 6/12 del nemske nanizanke
Tihi umor
18.45 Iz življenja za življenje
19.10 Podarim - dobim
19.20 Videospon
20.05 Gore in ljudje
20.55 Roka rocka
21.45 D. Eadie:
Z otoka, britanska drama
23.15 Svet poroca

KANAL A

- 10.15 Luc svetlobe, ponovitev
11.05 Dežurna lekarna, pon.
11.35 Video igralnica
12.05 A-shop, Spot tedna
12.20 CMT
16.05 Spot tedna
16.10 A-shop
16.20 Tekma z vetrom, pon.
18.00 Rodeo
19.00 Poročila
19.05 Risanka
19.10 Luc svetlobe, 387. del
20.00 Fresno, 4. del am. nad.
21.00 Poročila
21.05 Ljubezenski vodič, angl. dokumentarna oddaja
Upravljanje, 22. del
22.00 Rodeo, ponovitev
23.15 Spot tedna

IMTV MMTV (62. kanal)

- 16.00 Vesela nedelja, ponov.
19.00 Obvestila
19.05 Risanke
19.30 MMTV shop
20.00 Domaci zdravnik
20.30 Resurrection Of Zachary Wheeler, film z Angie Dickinson
22.30 Death dreams, ameriska grozljivka
23.10 MMTV shop

Koper

- 16.00 Euronews
16.10 Ponedeljkov sportni pregled, ponovitev
17.10 Globus
18.00 Slovenski program
Studio 2 - pogovor
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.30 TV sola
20.00 Euronews
20.30 Vsedanes - aktualnosti: Sredozemlje
21.00 Rhythm & News, vodi Andrea F.
22.00 Slike iz Secuana: Bambus
22.15 Vsedanes - tv dnevnik
22.30 Sportel - oddaja o zamejskem sportu in sportnikih

ORF Avstrija 1

- 06.05 Ponovitve
13.00 Otroški program
15.35 Vesoljska ladja Enterprise
Talos IV - tabu
16.25 Knight Rider
Med dvema ženskama
17.10 Strašno prijazna družina
Sef
17.30 Nas hrupni dom
Luknja v usesu
18.05 Nas učitelj dr. Specht
19.00 Pri Huxtablovih
Cvetaca in ples
19.30 Cas v sliki, kultura
20.00 Pogledi od strani
20.15 Skrivno življenje rastlin, 1/6 del dokumentarne serije sir Davida Attenborougha
21.15 Chichago Hope, 3. del serije
Strah je prisoten
22.00 Krik po svobodi, amer.-angl. film, 1987
Igrajo: Kevin Kline, Denzel Washington in drugi
Režija: sir Richard Attenborough
00.30 Cas v sliki
00.35 Ženska v cementu, ameriska kriminalka, 1968
Frank Sinatra, Raquel Welch in drugi
01.10 Strašno prijazna družina, ponovitev
02.30 Vsak dan s Schiejkom, pon.
03.30 Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
05.20 Akti X, ponovitev

ORF Avstrija 2

- 13.00 Cas v sliki
13.10 Tema, ponovitev
14.00 Pravica do ljubezni
14.25 Moc strasti, serija
Skrbi zaradi Stefana
15.10 Umor, je napisala
Kopriva ne pozebe
16.00 Schiejk vsak dan
17.05 Dobrodošli v Avstriji
19.00 Zvezna dežela danes
19.30 Cas v sliki, kultura
20.00 Sport
20.15 Akti X - skrivnostni primeri FBI
Svarilo
21.10 Porocilo
22.00 Cas v sliki
22.30 Na prizorišču
23.00 Neznano kje pokopani, avstrijski dokumentarec o 180 židih, ustreljenih deset dni pred osvoboditvijo, katerih grob se išče.
00.30 Kri z obraza, ameriski dokumentarec o fašizmu v ZDA. Film brez komentarja prikazuje samoimeno-vane »bele nadljude«, ki se združujejo kot Ku-Klux-Klan, Evroameriska zveza ali kot nacisti.
01.50 Tisoc mojstrov

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled slov. tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrt-nice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno.

tualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val - glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 18.15 Okrogla miza; 23.00 Ego-style; 24.00 Hits; 2.00 Sat.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Koledar prirediteljev; 8.45 Radio most; 11.30 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.00 Val 202 popoldan, obvestila; 14.00 Drobntinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Sport; 18.15 Fiesta latina; 19.30 Stos - še v terek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.20-23.00 Stoletje improvizirane glasbe.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtinice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Na vrtiljaku z Romano; 19.30 Večerni pr.; 20.00 911 Turbo.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturo; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtinice, obvestila; 18.00 Studij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Jajčkova lestvica; 12.00 Kondicija dvojkega sistema; 14.00 OF (24 ur in-fo); 15.00 Recenzije & Napovedi; 17.00 Joculator; 19.00 TB: Porti-head; 20.00 Undergound International. Techno; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Čigani, večni potniki; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga: Kar po domače (O. Sest. r. M. Maver, 14. nad.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; harmonikar C. Rojac; 18.00 Igra: Sanje starega Murna (D. Rupel, prod. RS); 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroški vrtiljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeš in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magazin.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbi-rall ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Ak-

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511
Danes, 21. marca, ob 19.30: T. Stoppard - ARKADIJA, za abonma študentski drugi in izven. Predstava bo se v sredo, 22. marca, ob isti uri, za abonma sredo in izven.

Avtor: Tom Stoppard

V **četrtak, 23. marca, ob 19.30:**
D. Zajc - GRMACE, za izven.

Zadnjikrat v sezoni!
Rziser MILE KORUN, v glavnih vlogah IVO BAN in JERNEJ SUGMAN.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

V sredo, 22. marca, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven. V petek, 24. marca, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 21. marca, ob 19.30: T. Bernhard - PRED UPOKOJITVIJO, za abonma torek.

V **četrtak, 23. marca, ob 19.30:**
F. G. Lorca - YERMA

SNG OPERA, tel.: 061/331-950

V četrtak, 23. marca, ob 19. uri: BALETNI VEČER - PIROVI PLESI II, HIMERA, ORFEJ, za

V **sredo, 22. marca, ob 19. uri:**
G. Donizetti - LJUBEZENSKI NAPOJ, premiera.

red četrtak II in izven.

SMG, tel.: 061/125 33 12

V sredo, 22. marca, ob 19.30: BUTTEREDNFY.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/312-860

V sredo, 22. marca, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za izven.

V četrtak, 23. marca, ob 16.30: J. Juncić-A. Inkret - ZGODBA O DESETEM BRATU, za izven. Predstava bo se v soboto, 25. marca, ob isti uri.

LGL, tel.: 061/314-962

KULTURNICA, Zidovska steza 1

V četrtak, 23. marca, ob 17. uri: N. Simončić - VELIKI KIKIRIKI, za izven.

VELIKI ODER

V soboto, 25. marca, ob 11. uri: M. Loboda - PEPELKA, za izven.

CELJE

SLG, tel.: 063/25-332

Danes, 21. marca, ob 11. uri: J. Kranjc - DETEKTIV MEGLA, za abonma Gimnazija Center Celje.

V četrtak, 23. marca, ob 10. uri: A. Wendt - TICEV JAKA, za abonma Cebelica 4 in ob 16. uri, za abonma Cebelica 2 in izven.

ODERPODODROM, tel.: 063/25-332

V petek, 24. marca, ob 20.30: Z. Hocevar - SMEJCI, za izven.

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681

Danes, 21. marca, ob 19.30 uri: D. Smole: ZLATA ČEVELJČKA, za abonma modri in izven. Predstava bo se v sredo, 22. marca, ob isti uri, za abonma rumeni in izven.

MARIBOR

SNG DRAMA, tel.: 062/221-206

V sredo, 22. marca, Minoritska cerkev ob 20. uri: Serling-D. Lukić - OBMOCJE SOMRAKA, za abonente in izven.

V petek, 24. marca, Stara dvorana ob 19.30: E. Albee - KDO SE BOJI VIRGINIJE WOLF, za abonente in izven. Predstava bo se v soboto, 25. marca, ob isti uri, za red sobota 1 in izven.

V nedeljo, 26. marca, Minoritska cerkev ob 20. uri:

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 21. t.m., ob 16.30 gostovanje gledališke skupine Lavia (Massa) z delom F. Doštojevskega »Il sogno di un uomo ridicolo«. V glavni vlogi Gabriele Lavia.

Jutri, 22. t. m., ob 18. uri se bo Gabriele Lavia srečal s publiko. Vstop prost.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V sredo, 11. in v četrtak, 12. aprila, ob 20.30 bo na sporedu komedija Eduarda De Filippa »Il contratto« v priredbi Luce De Filippo. Režija Bruno Garofalo.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 21. t. m., ob 20.30 (red B) gostovanje Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta s predstavo J. Jurčica - A. Inkreta »Deseti brat«. Režija Dusan Mlakar.

tek, 23. t. m., ob 19.30 koncert mešanega komornega zbora Ljubljanski madrigalisti.

Mladinski dom, Mikschallee 4: v petek, 24. t. m., ob 17. uri občni zbor Društva pisateljev.

SVEČE

v soli: danes, 21. t. m., ob 19.30 predavanje z diapozitivni »Ikona - sveta slika«.

NARODNA GALERIJA, Puharjeva ulica 9

V sredo, 22. marca, ob 18. uri: predavanje BRANKA SUSTARJA - Beli ljubljani slovenske sole in svoje vseučilišce - o dr. Ivanu Hribarju in razvoju solstva.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD

V sredo, 22. marca, ob 18. uri: avdiovizuelno predavanje SIMONA KRAVANJE - Zelena prostranstva - potepanja od Kolumbije do Brazilije.

KOPER

GLEDALIŠČE KOPER

V petek, 23. marca, ob 20. uri: javna radijska oddaja ABITANTI SO V ISTRI.

MARIBOR

MALI ODER SNG MARIBOR, Slovenska 27

V četrtak, 23. marca, ob 17. uri: kabinet prof. Sedmaka. Gost: VOJKO POGAČAR.

ROTOVŽ, Rotovski trg 1

Danes, 21. marca, ob 18. uri: predstavitev knjige TOMA KRIZNARJA - Samotne sledi.

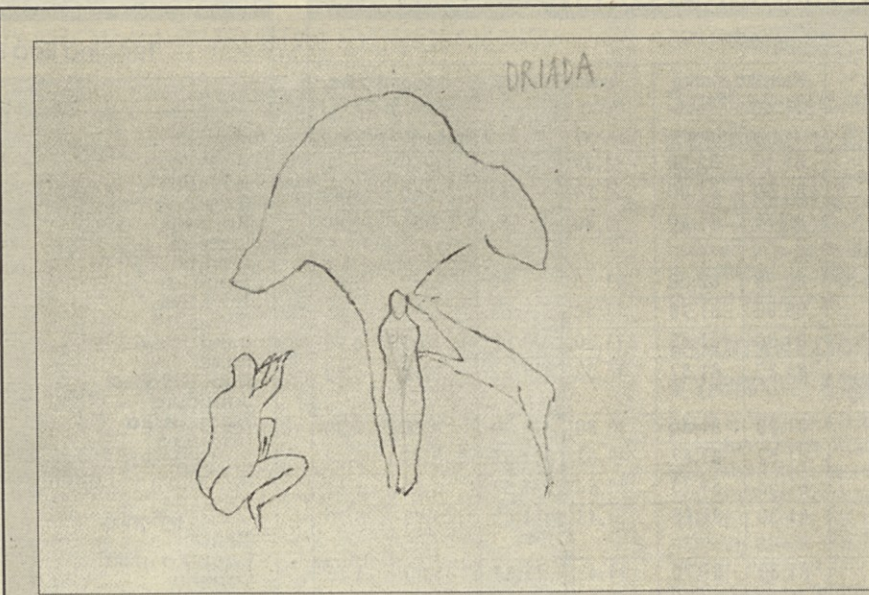
VELENJE

DOM KULTURE VELENJE

V petek, 24. marca, ob 19. uri: tradicionalna dobrodelna prireditev ob materinskem dnevu BOLERO 95.

17.30 predstavitev fotomonografije Draga Medveda »Slovenski Dunaj«.

Filozofska fakulteta (Ul. Lazzaretto vecchio 8-I. nad.): jutri, 22. t. m., ob 18. uri predavanje prof. Pavla Merkuja »O glasbi Marija Kogojca«. Predavanje bo v italijanscini.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

V četrtak, 23., in v petek, 24. marca, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za modri abonma I in II. Program: Salieri, Haydn, Lipovšek, Sostakovic (GD).

KLUB CD, tel.: 061/176 72 28

Danes, 21. marca, ob 21. uri: koncert HANSA THEESSINK & BLUE GROOVE.

V četrtak, 23. marca, ob 21. uri: koncert OLIVERJA DRAGOJEVIČA.

SLOVENSKA FILHARMONIJA

V sredo, 22. marca, ob 19.30: komorni koncert flavtistik POLONE PICMAN in JASNE

NADLES ob klavirski spremljavi Vlaste Dolezal-Rus.

NARODNA GALERIJA, Cankarjeva 20

V petek, 24. marca, ob 19.30: pomladni koncert IRENE BAAR (vokal), ZARKA IGNJATOVIČA (kitara) in VLADIMIRJA MLINARICA (klavir).

SKUC, Stari trg

Danes, 21. marca, ob 18. uri: koncert skupine LOLITA.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

V četrtak, 23. marca, ob 20.30: PIJANO BAR - skupina KILT ROBERTA BURNSA z JANIJEM KOVACIČEM na čelu.

CELJE

NARODNI DOM, tel.: 063/24-516

Danes, 21. marca, ob 19.30: koncert CELJSKEGA GODALNEGA ORKESTRA. Program: Petrič, Bach, Lipovšek, First.

KOSTANJEVIČA

V sredo, 22. marca, Franciskanski samostan ob 20. uri: koncert pihalnega kvinteta SLOWIND.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

V petek, 24. marca, ob 19. uri: koncert ob življenjskem jubileju violinista, dirigenta in skladatelja UROSA PREVORSKA.

GLASBA

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

V četrtak, 23. t. m., ob 20.30 koncert Camerata Libacensis. Dirigent Stojan Kuret.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripicovich

Operna in baletna sezona 1994-95

V četrtak, 23. t. m., ob 20.30 (red A) premierska predstava »Rédemption« C. Francka.

Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripicovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo:

V ponedeljek, 27. t.m., ob 20.30 koncert Joacquina Achucarra.

OPCINE - Finzgarjev dom

V petek, 24. t. m., ob 20.30 predstavitev kasete »Muzikant iz Trsta« Denisa Novata in nastop MPZ Vesela pomlad.

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 22. t. m., bo na sporedu koncert Camerate Labacensis. Nastopa Valentina Pavo (klavir). Dirigent Stojan Kuret.

PORDENON

Koncert ansambla Litfiba bo 7. aprila v Palasportu v Pordenonu (ter 5. aprila v Veroni - Palasport); 8. aprila pa bo v Bologni (Palasport) koncert ansambla Megadeath.

INSTITUT JOZEF STEFAN

Danes, 21. marca, bo ob 15. uri otvoritev razstave slik JOZETA CIUHE. Razstava bo na ogled do 21. aprila.

CELJE
LIKOVNI SALON CELJE,

Trg celjskih knezov 9

Razstava del VLASTE DELIMAR je na ogled do 1. aprila.

KOPER

GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 34

Razstava slik SASE HRIBERNIK je na ogled do 5. aprila.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA I. GROHARJA, Mestni trg 37

Razstava slik JASNE SAMARIN.

MARIBOR

RAZSTAVNI SALON ROTOVŽ

Danes, 21. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik, risb in objektov FRANCA MESA-RICA.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trzaska knjigarna (Ul. Sv. Franciska 20): danes, 21. t. m., ob 17.30 odprtje razstave arhitekturnih maket in risb »Slovenski kozolec«. Razstavo je oblikoval arh. Boran Hrelja, predstavil pa jo bo etnolog dr. Tone Cevc.

Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dezela v antični topografiji«.

Urniki: torek, sredo 16-20, četrtak, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.

Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur Giorgia Schumann.

Galerija Le Caveau (Ul. sv. Franciska 51/a): do 4. aprila je na ogled razstava slik oceta in sina Seriani.

OPCINE

Prosvetni dom: do 31. t. m. je na ogled razstava slik Stefana Turka.

RICMANJE

Ricmanjski teden: v Babni hiši je na ogled

razstava likovnikov s tržaškega in goriskega

ŠPETER

Beneska galerija: na ogled je fotografska razstava Laure Battich in Marine Bergnach.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: do 30. aprila razstavlja Marie Lassnig.

Hisa umetnikov - Mala galerija: Do 24. t.m. je na ogled razstava »Prostori« - keramični objekti in skulpture.

TINJE

Dom: na ogled je razstava fotografij Ivana Klarica »Hrepenenja«.

ROŽEK

Galerija Sikorinja: do 26. t. m. razstavlja »Tihozitja iz narave« Werner Neuwirth.

SMIHEL NAD PLIBERKOM

Tovarna Knecht: na ogled je razstava Helmuta Blazaja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

SSG ponovi danes, 21. t.m., ob 10.00 in jutri, 22. t.m., ob 11.00 mladinsko igro Fulvia Tomizze »Bolhe v operi«. Režija Boris Kobal.

Gledališče Rossetti

Danes, 21. t. m., ob 20.30 (red premiera) G. Feydeau »Il tacchino« z Aroldom Tierijem in Giuliano Lojodice. Režija Giancarlo Sepe. Predstava v abonmaju - 9G. Za abonente popust.

V **teku je predprodaja** vstopnic za predstavo »L'onorevole Ercole Malladri« - v abonmaju 9A. Danes, 21. t. m. se začne predprodaja vstopnic, samo za abonente, za musical »Dolci vizi al foro« v izvedbi gledališke skupine Compagnia della Rancia, ki bo na sporedu 11. in 12. aprila. Izven abonmaja.

Urniki blagajne gledališča: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: danes, 21. t. m., ob 19.30 musical »Cabaret«.

Občinski center Sentrupert-Avstrijsko-slovenska družba: jutri, 22. t. m., ob 18.30 predavanje z diapozitivi »Pettau-Ptuj - Stadt an der Drau-mesto ob Dravi«.

Srednja dvorana Doma glasbe-KKZ: v četrtak, 23. t. m., ob 19.30 koncert mešanega komornega zbora Ljubljanski madrigalisti.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

Mestni muzej Ljubljana vas vabi, da skupaj pozdravimo pomlad na prostoru starokrščanskega centra ob OS Majde Vrhovnik danes, 21. marca, ob 12. uri. Po kulturnem programu je predviden sprehod po Emoni in ogled zbirke v Mestnem muzeju pod strokovnim vodstvom.

DRUSTVO SLOVENSKE PISATELJEV

Tomšičeva 12

Danes, 21. marca, ob 19. uri: predavanje JOZETA in MARKA STABEJA z naslovom Prevajalec, lektor in jezikovna zavest.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

Danes, 21. marca, bo v Kudu prireditve, ki je del evropske mladinske akcije proti rasizmu, antisemitizmu, ksenofobiji in nestrpnosti. Ob 20. uri bo otvoritev razstave del različnih avtorjev, ki so bili povabljeni k sodelovanju pri tem projektu. Ob 21. uri bo nastopila se ciganska gledališka skupina iz Prekmurja s predstavo LÖLIPHAUBA (jabolko).

V sredo, 22. marca, ob 20. uri: TANJA RENER - Zenske studije, zenskih studij, zenskim studijam...

FESTIVALNA DVORANA, tel.: 061/329-184

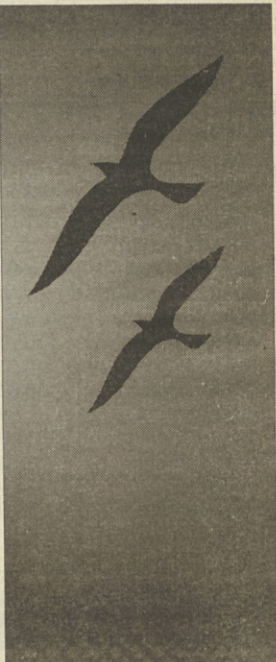
Danes, 21. marca, ob 21.30 in v sredo, 22. marca, ob isti uri: plesna predstava POTOHODNIKI.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gregorciceva dvorana (Ul. sv. Franciska 20): v petek, 24. t. m., ob 20.30, 41. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta.

Trzaska knjigarna: v četrtak, 23. t. m., ob

MENJALNIŠKI TEČAJI

20. marca 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,10	82,00	11,39	11,65	6,60	6,90
A banka Koper	80,50	81,80	11,29	11,63	6,55	6,89
A banka Nova Gorica	80,70	81,80	11,30	11,63	6,56	6,89
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	-	-	-	-	-	-
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,90	82,00	11,40	11,60	6,60	7,00
Banka Vipja NG, t: 065/ 28-511	80,80	81,78	11,30	11,63	6,25	6,81
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	81,30	81,80	11,30	11,60	6,60	6,90
Come 2 us* Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,37	81,87	11,52	11,62	6,50	6,82
Creditanstalt d. d.	81,20	81,80	11,30	11,70	6,70	7,30
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,52	81,57	11,51	11,54	6,75	6,80
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,56	81,73	11,54	11,57	6,64	6,67
Kompas Hertz Celje* Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15	81,30	81,90	11,43	11,53	6,40	6,70
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,30	81,70	11,43	11,53	6,40	6,70
Kompas Hertz Idrija* Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15	81,30	81,80	11,43	11,53	6,40	6,70
Kompas Hertz Tolmin* Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15	81,30	81,80	11,43	11,53	6,40	6,70
Kompas Hertz Bled* Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16	81,30	81,80	11,43	11,53	6,40	6,70
Kompas Hertz Nova Gorica* Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19	81,30	81,80	11,43	11,53	6,40	6,70
Kompas Hertz Maribor* Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,30	81,80	11,43	11,53	6,40	6,70
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,25	82,00	11,40	11,75	6,40	7,05
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	81,05	81,70	11,34	11,54	6,40	6,79
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,30	82,00	11,45	11,65	6,60	7,20
Poštna banka Slovenije*	79,80	81,60	10,83	11,49	6,25	6,95
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,52	81,60	11,55	11,57	6,78	6,80
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,25	81,70	11,41	11,55	6,50	7,85
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,30	81,60	11,45	11,54	6,70	7,15
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,30	81,59	11,48	11,52	6,40	7,00
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,90	81,90	11,20	11,58	6,50	7,10
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,45	81,73	11,35	11,59	6,59	6,79
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,30	81,80	11,40	11,56	6,50	7,00
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	81,25	81,90	11,35	11,50	6,20	7,15
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,25	81,90	11,45	11,55	6,20	7,29
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,40	81,90	11,45	11,68	6,49	6,83
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	-	-	-	-	-	-
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	81,25	81,80	11,34	11,59	6,75	7,10
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,80	81,78	11,31	11,49	6,40	7,20
SKB d.d.,***	80,40	81,90	10,90	11,65	6,40	7,20
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,60	81,80	11,50	11,58	6,90	7,00
SZKB d.d. Ljubljana	81,30	82,00	11,41	11,62	6,59	7,20
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,60	81,90	11,35	11,63	6,40	7,05
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,55	81,62	11,53	11,56	6,75	6,82

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

20. MAREC 1995		
valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1700,00	17705,00
nemška marka	1220,00	1270,00
francoski frank	341,00	359,00
holandski gulden	1088,00	1142,00
belgijski frank	59,00	62,00
funt sterling	2685,00	2820,00
irski sterling	2680,00	2830,00
danska krona	302,00	319,00
grška dramma	7,00	7,90
kanadski dolar	1200,00	1269,00
japonski jen	19,00	19,90
švicarski frank	1467,00	1542,00
avstrijski šiling	173,00	182,50
norveška krona	271,50	286,50
švedska krona	233,00	246,00
portugalski escudo	11,00	12,15
španska pezeta	13,00	14,00
avstralski dolar	1237,00	1308,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	14,00	14,90
hrvaški dinar-kuna	320,00	335,00

KMEČKA BANKA - GORICA

20. MAREC 1995		
valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1710,00	1755,00
nemška marka	1233,00	1268,00
francoski frank	344,00	359,00
holandski gulden	1094,00	1122,00
belgijski frank	59,40	60,60
funt sterling	2706,00	2796,00
irski sterling	2702,00	2792,00
danska krona	304,00	312,00
grška dramma	7,40	8,00
kanadski dolar	1211,00	1256,00
švicarski frank	1484,00	1514,00
avstrijski šiling	174,30	179,30
slovenski tolar	14,00	14,80

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

17. MAREC 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	9,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	7,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	14,00	14,80
Italija	Tržaška kreditna banka	14,00	14,90

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.6365	-
švedska krona	-	19.4450	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

Tečajna lista za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij,
veljavna dne 21. 3. 95

Valuta	Enota	Nakupni	Prodajni
ATS	100	1.157,1601	1.160,7118
DEM	100	8.145,0000	8.170,00000
USD	1	114,2173	114,5678

Tečaji so okvirni, pri konkretnih poslih so možna odstopanja.

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 054 z dne 20. 3. 1995 - Tečaji veljajo od 21. 3. 1995 od 00.00 ure dalje

ZA DEVIZE						
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	83,0322	83,2820	83,5318
Avstrija	040	šiling	100	1157,3583	1160,8408	1164,3233
Belgija	056	frank	100	394,5625	395,7497	396,9369
Kanada	124	dolar	1	81,0566	81,3005	81,5444
Danska	208	krona	100	2030,3260	2036,4353	2042,5446
Finska	246	marka	100	2603,5878	2611,4221	2619,2564
Francija	250	frank	100	2287,5077	2294,3909	2301,2741
Nemčija	280	marka	100	8146,3949	8170,9076	8195,4203
Grčija	300	grd	100	-	49,8262	49,9757
Irski	372	funt	1	-	182,1295	182,6759
Italija	380	lira	100	6,5905	6,6103	6,6301
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	-	2200,0000	-
Japonska	392	jen	100	127,6214	128,0054	128,3894
Nizozemska	528	gulden	100	7263,0813	7284,9361	7306,7909
Norveška	578	krona	100	1818,3568	1823,8283	1829,2998
Portugalska	620	escudo	100	76,9835	77,2151	77,4467
Švedska	752	krona	100	1567,3664	1572,0826	1576,7988
Švica	756	frank	100	9800,9276	9830,4189	9859,9102
Velika Britanija	826	funt sterling	1	181,3387	181,8844	182,4301
ZDA	840	dolar	1	114,2369	114,5806	114,9243
Evropska unija	955	ECU	1	147,9385	148,3837	148,8289
Španija	995	peseta	100	88,6735	88,9403	89,2071

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 21. 3. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI,		IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:			1.500.000	821.250	811.156	1.632.406
52		109.5001%	108.1541%	108.8271%	150.000	82.125	81.116	163.241

Tečajnica borznega trga

št.: 52

Datum: 20. 3. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex.kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	povpraš.	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEK2	796	(4.5.93)	12.000		17.3.	11.400	12.000			
PRB	1.000	(6.6.94)	13.802	1,79	20.3.	13.600	13.800	14.000	13.600	1.491
SAL	500	(7/29.8.94)	20.452	25	20.3.	20.110	20.500	20.500	20.040	4.704
SKBR	458	(16.5.94)	34.404	1,08	20.3.	34.300	34.670	34.780	34.000	12.248
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	97,7	19	20.3.	97,7	98,0	97,8	97,4	10.639
RSO2	9,5	8(1.10.94)	103,3	38	20.3.	103,2	104,1	103,6	102,9	41.002
RSO6	5,0	3(30.11.94)	83,3		17.2	80,1	90,0			
RS11	7,0	4(15.1.95)	89,5		17.3.	86,3	90,0			
RS1D	8,0	4(31.12.94)	96,8A	02	20.3.	96,7	97,8	96,8	96,8	73
RS12D	9,5	8(1.10.94)	100,0A	1,01	20.3.	99,0		100,0	100,0	85
SKB1	10,0	4(1.11.94)	95,6	81	20.3.	94,9	95,6	95,6	94,6	3.943
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTRB			11.000	9,84	20.3.		11.900	11.000	11.000	330
DAD	10.000	(16.94)	127.943	32	20.3.	127.450	128.800	130.950	123.000	17.656
FMD		(8)	15.807	4,15	20.3.	15.300	16.000	15.900	15.780	838
GPR			17.000		16.3.		17.000			
HMER			16.600	9,31	20.3.	14.200	16.600	16.600		17
MKZ	218	(30.3.93)	91,30	05	20.3.	9.020	9.130	9.130	9.130	228
NKR	4.000	(8/10.6.94)	4.021	1,78	20.3.	4.010	4.070	4.100	4.000	2.248
TCTB		(5)	711,4	2,55	20.3.	713,0	720,0	714,0	710,0	1.690
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTB	4000	(23.5.94)	36.467	64	20.3.	35.100	36.500	36.700	36.000	2.188
PPNP			36.000	1,69	20.3.	36.000	36.700	36.000	36.000	1.116
RGSP		(6)	2.034	108	20.3.	1.850	2.050	2.050	1.820	35
URBP			12.000	1,25	20.3.	11.260	12.000	12.000	12.000	60
VTP			40.800		16.3.	41.000	41.100			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LOZ2	12,0	4(1.11.94)	97,5A		20.3.			97,5	97,5	8
OCZ	12,0	4(1.1.95)	89,7		17.3.		88,1	90,0		
PCE	12,0	6(1.12.94)	98,2A	72	20.3.		98,2		98,2	525
PLJ	12,0	7(1.1.95)	98,9A	06	20.3.		98,7	99,2	99,0	435
PGO	10,0	1(1.6.94)	95,1		15.3.		92,0	95,0		
RSCS1	10,0	4(1.6.94)	90,0	1,10	20.3.		89,0	91,0	90,0	514

KOŠARKA / VRNITEV NAJVEČJEGA ZVEZDNIKA NBA PO SKORAJ DVELETNI ODSOTNOSTI

Michael Jordan spet na igriščih

»Biki« pa so kljub temu izgubili z Indiano

INDIANAPOLIS (dpa) - Prav gotovo največji kosarkarski dogodek leta se je zgodil 17. nedeljo v ameriskem Indianapolisu. Po več kot enainvajsetih mesecih premora, se je na kosarkarskem parketu znova pojavil Michael Jordan. V prepolni dvorani v Indianapolisu ga je skoraj 17 tisoč gledalcev sprejelo z glasnim navdušenjem. Jordan je zadnjo tekmo odigral junija 1993, ko so »biki« iz Chicaga osvojili tretji zaporedni naslov, le nekaj dni potem pa je svet presenetila novica, da Jordan zapusca kosarko.

Takrat je bilo precej govoric o razlogu za Jordanov odhod izpod obrocev. Nekateri so menili, da se je Jordan zapletel v mafijske posle, drugi

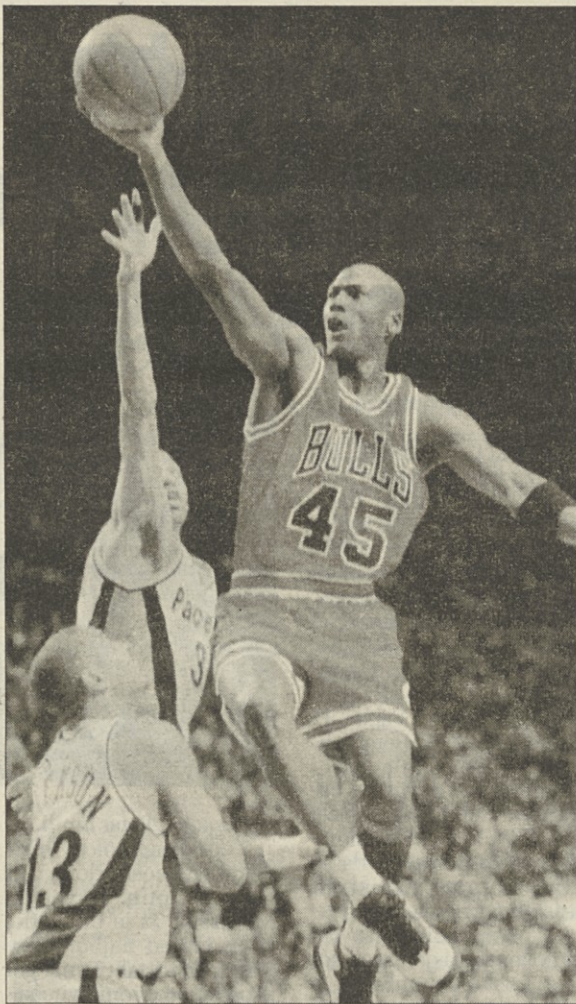
so govorili o bleščeči baseballski karieri, ki se mu obeta, tretji pa so menili, da je Jordan pač dosegel vse, kar je bilo v ameriški poklicni ligi mogoče.

Jordan si je vrnitev pod obroč najbrž predstavljal drugače. Njegovi »biki« so namreč v nedeljo izgubili po podaljškem proti Indiani Pacers s 96:103. Dvaintridesetletni superzvezdnik je igral 43 minut, samo sedem metov izmed 28 pa je zletelo skozi obroč. Poleg 19 točk je imel se po šest skokov in asistenc. Kljub nekaterim umetnijam, ki jih je izvedel, je se nekoliko oddaljen od svoje nekdanje forme. »Pred začetkom tekme sem imel tremo, ki pa je nato izginila. Lepo je znova igrati,« je dejal Jordan, ki

pa je samokritično dodal: »Prava forma ne pride čez noč.« Njegov prijatelj Charles Barkley je skeptičen: »Michael ne bo nikoli več tako dober, kot je bil prej. To je nemogoče.«

V ligi NBA je samo nekaj minut po objavi Jordanove vrnitve znova izbruhnila prava vročina. V nedeljo so preprodajalci v Indianapolisu za eno vstopnico zahtevali 1500 ameriških dolarjev, razdvojeni navijači so zanj ponujali celo krznene plašče. Vse vstopnice za preostalih 16 tekem Bulls so razprodali v eni uri in telefonska centrala Bullsove prodajalne se je zaradi obremenitve nekajkrat pokvarila. Srečniki, ki so smeli obdržati svoje zimske plašče, so videli junaka pri njegovem najljubšem opravilu. Toda zvezdniku se je dolg odmor zelo poznal. Jordan je deloval utrujeno, tako da ga je zvezdnik Pacersov Reggie Miller učinkovito pokrival. Organizator igre »bikov« je zgrešil prvih šest metov in prvič zadel po dobrih 4 minutah druge četrtine. Kljub temu v klubu vsi upajo, da bo povprečne »bike« popeljal do četrtega naslova v zadnjih petih letih. »Čudovito, da je Michael spet z nami. Z njim je vse mogoče. Zelo sem si oddahnil,« je dejal trener »bikov« Phil Jackson, »toda ce ne bi poskušal z baseballom, se ne bi vrnil.«

Po presenetljivem odhodu 6. oktobra 1993 je Jordan poskušal igrati baseball pri moštvu White Sox, vendar pa njegov napredek ni veliko obet-

Michael Air Jordan (v boju z Reggiejem Millerjem in Markom Jacksonom) bo spet »letele« pod koši (AP)

tal. Zato se je prejšnji teden odločil, da bo uradno končal baseballsko kariero in se vrnil pod obroč. V ligaskem delu tekmovanja ne bo igral na vseh tekmah, ker bi se preveč dolgočasil. Pogodbo z »biki« je sklenil za dve leti za plačo stiri milijone dolarjev na sezono.

Velikemu mojstru so ploskali tudi navijači Pacersov. »Topel sprejem me je ganil. Nisem se najbolje pripravil, toda do končnice imam se mesec dni časa. Vrnitev je bila dobro načrtovana,« je dejal vidno vznemirjeni Jordan. »Z Michaelom bomo imeli se veliko veselja. Čudovit je,« je dejal njegov klubski kolega Steve Kerr, ki je prvič igral z Jordanom, »končno lahko preneham z molitvijo. Bog se je vrnil.« Toda Kerr ni vedel, da je bilo zaradi neposrednega

televizijskega prenosa tekme, na masi bolj malo ljudi. Jordan se je trudil, vendar ni bilo tako, kot v najboljših casih. Na koncu dramatične tekme je imel celo bolečine v mečih. Kljub temu je že na prvi tekmi v NBA prinesel s, seboj karizmo, eleganco, navdušenje in sposobnost, da povsem navadnim potezom vdihne nekaj spektakularnega.

Namesto številke 23, ki so jo po njegovem odhodu dvignili pod strop dvorane, je nosil številko 45, njegove roke pa so bile po dviganju uteži bistveno bolj mišicaste kot pred dvema letoma. »Sem spocit in se že veselim končnice,« je dejal Jordan, ki bo do takrat nastopil samo na tretjini tekem. »Boljša je tretjina Jordana, kot ce sploh ne bi bilo Jordana,« je dejal sef lige NBA David Stern.

NOVICE

Smrtna nesreča na olimpijskem stadionu v Atlanti

ATLANTA - Na gradbišču novega olimpijskega stadiona v Atlanti za poletne olimpijske igre prihodnje leto je včeraj prišlo do nesreče, v kateri je umrl vsaj en delavec, trije pa so bili ranjeni. Kot so poročale nekatere privatne radijske postaje, se je podrl eden od stebrov za reflektorje.

Rodman poškodovan v nesreči z motorjem

SAN ANTONIO (STA/AP) - Ameriški profesionalni kosarkar Denis Rodman, znan po pogostem spreminjanju barve las, tetoviranem telesu in neverjetnih skakalnih sposobnostih, si je pri padcu s motociklom izpahnil ramo, kar pomeni, da ga ne bo na parketu najmanj mesec dni. »Zazelel si je malo voznje z motorjem, nato pa je v nekem kriziscu spregledal prometni znak za neprednostno cesto, hitro zavrl, kaj sledi, pa si najbrž predstavljate...« je novinarjem povedal trener San Antonio Spurs Bob Hill.

Kafelnikov prvi v St. Petersburgu

ST. PETERSBURG (STA/AP) - Prvi nosilec teniskega turnirja v St. Petersburgu z nagradnim skladom 300.000 Rus Jevgenij Kafelnikov je v finalu brez te zav s 6:2 in 6:2 premagal Francoza Guillauma Rauxa.

Helsinki kandidat za SP 1997

HELSINKI (STA/AP) - Helsinki, glavno mesto Finske, so Mednarodni atletski zvezi (IAAF) poslali kandidaturu za organizacijo svetovnega prvenstva leta 1997. Ta bi sicer moral biti v Mehiki, ki pa ga je zaradi slabih ekonomskih razmer odpovedala. Poleg Helsinkov bi prvenstvo rada organizirala tudi Madrid in Atene. Predsednik Finske atletske zveze Ikka Kanerva je izjavil, da imajo Helsinki vse potrebne pogoje za uspešno organizacijo. Glavno mesto Finske je bilo namreč leta 1983 prvo prizorišče boja za naslove svetovnih prvakov, lani pa so tam nastopili najboljši evropski atleti. Tako že imajo vse potrebne objekte in infrastrukturo.

Sacchi ni poklical Viallija

Za kvalifikacijski tekmi za nastop na zaključnem delu evropskega nogometnega prvenstva proti Estoniji (v soboto) in Ukrajini (sreda, 29.) zvezni selektor italijanske nogometne reprezentance Arrigo Sacchi v reprezentanco ni poklical Gianluce Viallija, ki ga mnogi v Italiji spet imajo za najboljšega napadalca prvenstva. Namesto njega pa je v selektorjevem seznamu njegov klubski tovariš v Juventus Alessandro Del Piero, ki je v zadnjih mesecih odlično nadomestil poskodovalnega Roberta Baggia. Preseneca, da v reprezentanci ni Milanovega branilca Costacurte. Na Sacchijevem seznamu so: Pagliuca (Inter), Peruzzi (Juventus), Negro (Lazio), Benarrivo (Parma), Apolloni (Parma), Minotti (Parma), Maldini (Milan), Carboni (Roma), Lombardo (Sampdoria), Eranio (Milan), Albertini (Milan), Di Matteo (Lazio), Crippa (Parma), Berti (Inter), Baggio (Parma), Zola (Parma), Del Piero (Juventus), Casiraghi (Lazio), Ravanelli (Juventus).

Marchioro dvakrat odstavljen

GENOVA - Italijanski prvotligaski trener Pippo Marchioro je dosegel nezavidljiv rekord. V isti sezoni je dvakrat izgubil službo. Potem ko ga je odslavila Reggiana, mu je včeraj pokazal vrata tudi predsednik Genoe Spinelli. Ko je pred stiri meseci najel Marchioro, je slovesno izjavil: »On bo nas trener za naslednjih deset let,« očitno pa se je premislil. Marchioro bo na klopi Genoe nasledil trener mladincev Cladio Maselli.

SMUČANJE / ZASLUŽKI NAJBOLJŠIH

Vreni Schneider in Alberto Tomba zaslužila največ Jure Košir peti

MÜNCHEN (dpa) - Skupna zmagovalca svetovnega pokala v alpskem smučanju Alberto Tomba in Vreni Schneider sta ob koncu sezone najboljša tudi po zaslužku. Italijan je z enajstimi zmagami v tej sezoni zaslužil 308.500 švicarskih frankov, kar je več kot dvakrat več od zaslužka Svicarke, ki je v sezoni 1994/95 zmagala stirikrat in zaslužila 141.180 frankov.

Nemka Katja Seizinger, ki je v skupnem sestevku zasedla drugo mesto, se je morala za dve zmagi zadovoljiti s »samo« 57.740 franki. Iz sklada nemške smučarske zveze je 22-letna olimpijska zmagovalka v smuku dobila dodatnih 290.300 nemških mark. Lani je Vreni Schneider s 167.000 franki »ugnala« skupnega zmagovalca pri moskih, Norvežana Kjetila Andrea Aamodta. Se naprej je skupni nagradni sklad za smučarje, ki znaša dva milijona frankov, dvakrat večji od ženskega sklada. Najbolje plačano tekmovalanje je bilo znova v Kitzbühlu, saj so v tirolskem zimskem letoviscu na treh tekmah razdelili 300 tisoč frankov. Se več denarja bi bilo na voljo za slalom na ledeniku Saas Fee (120.000 frankov za moske in 80.000 frankov za ženske), vendar pa sta zaradi slabih vremenskih razmer odpadla. Za skupnima zmagovalcema Tombo in Schneiderje-

vo sta največ zaslužila zmagovalca v smuku Luc Alphand (104.000 frankov) in Picabo Street (96.740). Poleg denarnih nagrad organizatorjev so tekmovalci dobili tudi premije od svojih opremljevalcev in pokroviteljev. Alberto Tomba je tako v enem letu dobil približno osem do deset milijonov frankov, k tej vsoti pa je treba pristeti 2000 frankov na mesec, ki jih dobi kot karabinjer. Jure Košir je pri moskih po zaslužku na petem mestu, med najboljšo deseterico pri dekletih pa ni nobene Slovenke.

Denarne nagrade v sezoni 1994/95 - moski: 1. Alberto Tomba (Ita) 308.500 frankov, 2. Luc Alphand (Fra) 104.000, 3. Armin Assinger (Avt) 91.700, 4. Marc Girardelli (Luks) 76.000, 5. Jure Košir (Slo) 63.000, 6. Michael Tritscher (Avt) 56.550, 7. A.J. Kitt (ZDA) 51.300, 8. Günther Mader (Avt) 49.100, 9. Mario Reiter (Avt) 47.200, 10. Patrick Ortlieb (Avt) 46.000; ženske: 1. Vreni Schneider (Svi) 141.180, 2. Picabo Street (ZDA) 96.740, 3. Heidi Zeller-Bähler (Svi) 86.240, 4. Katja Seizinger (Nem) 57.740, 5. Anita Wachter (Avt) 55.650, 6. Pernilla Wiberg (Sve) 43.650, 7. Sabina Panzanini (Ita) 42.120, 8. Martina Ertl (Nem) 41.500, 9. Deborah Compagnoni (Ita) 37.300, 10. Hilary Lindh (ZDA) 30.800.

NOGOMETNA PRVENSTVA NA TUJEM / ČRN DAN BORUSSIE DORTMUND

Blackburn ima že 6 točk prednosti V Španiji nov spodrslijaj Deportivo

LIVERPOOL - V velikem derbiju dveh najbolj uspešnih angleških ekip vseh časov, Liverpoola in Manchester Uniteda seveda, so someščani Beatlesov s klasičnim izidom strli odpor »rdečih vragov«, ki zdaj za vodilnim Blackburnom zaostajajo za zaskrbljujocih šest točk. Na Anfieldu je Liverpool povsem gospodaril, takoj povedel z mladim Redknappom in dosegel drugi zadetek z avtogolom Unitedovega kapetana Brucea. Namučil, a je vsaj odnesel tem bolj dragoceno zmago, se je tudi Blackburn, ki je na domačem Ewood Parku celo izgubljal proti Chelseaju, toda z goloma Sherwooda in Shearerja (100. gol v 200 tekmah v prvi ligi) je razmerje spremenil že v teku prvega dela. V boju za uvrstitev v pokal UEFA je pomembno zmago zabeležil Newcastle (proti Arsenalu), upa pa se tudi Leeds, kateremu je nove moči (in gole) vlil Yeboah. Ali se ga se spominjate? Zapustil je Ein-

tracht Frankfurt in redno začel tresti mreže tudi v Angliji. VRSTNI RED: Blackburn* 76, Manchester Utd* 70, Newcastle*** 63, Nottingham* in Liverpool**** 57, Leeds*** 52. (*tekma manj)

V »bundesligi« so vodilne ekipe tokrat nabrale rekordno slab izkupicek. Borussia Dortmund je med tednom za pol leta izgubila svojega »golgeterja« Chapuisata in se se pod sokom kar doma s 3:0 predala Bayerju Leverkusenu. Dvoboj je bil zanimiv tudi za Juventus in Parmo, ki bosta proti nemškima mostvoma igrala v polfinalu pokala UEFA. Werder Bremen je moral priznati premoč Borussia Mönchengladbach, ki z Effenbergom svetovnega formata resno razmišlja o naslovu. Kaiserslautern je doma oddal točko ne ravno nepremostljivemu Bayerju Uerdingen, najslabše pa se je godilo Freiburgu, ki je drugič zapored izgubil, tokrat doma proti Bochumu. Bochum, zadnji po je-

senskem delu, je v petih tekmah povratnega dela dvakrat izgubil doma, a zato trikrat slavil v gosteh! Bayern je igral neodločeno v Hamburgu, ceprav je z golom mladega Scholla vodil do zadnje minute. VRSTNI RED: Borussia Dt. 33, Werder 32, Borussia MG in Kaiserslautern 30, Freiburg in Bayern 28.

Rekordni dobiček na španski »Quinieli«, sportni stavi (pet-najstica), je prejšnji teden (ko so vse prve tri ekipe na lestvici zgubili) srečno prinesel cednih 770 milijonov pezet, kar je obilnih šest milijonov dolarjev. Morda bo tudi ta teden izkupicek dobitnikov precejšen, saj je Deportivo spet poražen zapustil igrišče (doma proti Athleticu iz Madrida), Barcelona pa je na Nou Campu manj nepricakovano igrala brez golov proti solidni Valencii. Ravno po olju ni slo niti Real Madridu, ki je doma z »golckom« Zamorana strl Española. Pri Madridu, ob malodane zagotovljeni zmagi v

»Ligi«, se razmišljajo o naslednji sezoni. Eden izmed najbolj možnih nakupov je bosanski golgeter Real Sociedad Meho Kodro, prišel naj bi tudi zvezdnik Athletic Bilbao Julen Guerrero, med tujci pa so zlasti visoke kotacije Portugalca Figa, v znanstveno fantastiko pa sodi napoved madridskega dnevnika El Pais, ki omenja tudi prihod Roberta Baggia. VRSTNI RED: Real Madrid 39, Barcelona 34, Deportivo in Real Betis 32, Zaragoza 31.

Zelo zanimivo je bilo ta teden tudi na Balkanu. Na Hrvaškem kaže zagrebška Croatia znake popušcanja in Hajduk se je bivšim dinamovcem približal le na eno točko. V Beogradu pa so igrali veliki derbi med Partizanom in Crveno zvezdo. V zanimivi tekmi sta se mostvi razšli pri izidu 2:2; najbolj se tega veselil vodilna Vojvodina, ki ima kljub porazu se vedno vsega spoštovanja vredno prednost treh točk. (dk)

IZIDI IN IESTVICE

Deželni mladinci

IZIDI 23. KOLA: Cormonese - Ronchi 1:0, Itala S. Marco - Ponziana 1:0, Lucinico - Portuale 0:3, San Canzian - **Juventina** 1:0, San Luigi - Fortitudo 0:0, San Sergio - Gradese 8:2, Staranzano - San Giovanni 0:1. VRSTNI RED: Ronchi 36, San Sergio 34, Cormonese 33, Ponziana 28, Staranzano 26, Itala 25, San Giovanni 24, **Juventina** 22, San Canzian 21, Fortitudo 16, San Luigi 15, Gradese in Lucinico 11, Portuale 8. PRIHODNJE KOLO: Fortitudo - San Canzian, Gradese - Cormonese, **Juventina** - Lucinico, Ponziana - San Sergio, Portuale - Staranzano, Ronchi - San Luigi, San Giovanni - Itala S. M.

Pokrajinski mladinci

IZIDI: Chiarbola - Costalunga 2:2, Edile Adriatica - San Marco 0:0, Muggesana - Sant'Andrea 1:1, Olimpia - Zaule 6:0, Opicina - Montebello D. Bosco 4:1, **Vesna - Primorje 0:2**. VRSTNI RED: Domio in Opicina 30, Costalunga 25, Olimpia 24, Sant'Andrea 23, Muggesana 21, Edile Adriatica 20, San Marco 19, Chiarbola 18, Montebello D. Bosco, **Primorje** in Zaule 15, **Vesna** 1. PRIHODNJE KOLO: Costalunga - Muggesana, Domio - Edile Adriatica, **Primorje** - Opicina, San Marco - Olimpia, Sant'Andrea - **Vesna**, Zaule - Chiarbola, Montebello D. B. prost.

Naraščajniki

IZIDI: Alt. Muggesana - Fortitudo odložena, CGS - Costalunga 0:0, J. Aurisina - Chiarbola 0:7, Montebello D. B. - Olimpia 0:5, Opicina - Domio 5:1, Ponziana - Sant'Andrea 0:4, Portuale - **Zarja Adriaimpex 0:2**, San Sergio - Esperia 3:0. VRSTNI RED: Sant'Andrea 45, Fortitudo in **Zarja Adriaimpex** 39, Opicina 36, Domio 27, Alt. Muggesana 26, Olimpia 25, Costalunga 24, Chiarbola 23, San Sergio 20, CGS 16, Portuale 15, Montebello D. B. 13, Ponziana 8, Esperia 6, J. Aurisina 0. PRIHODNJE KOLO: **Zarja Adriaimpex** - Opicina.

Najmlajši

IZIDI: Alt. Muggesana - Fortitudo 1:0, Domio - **Bor Farco 0:1**, Esperia - Opicina 1:3, Fani Olimpia - CGS 6:0, Ponziana - San Sergio 0:11, Sant'Andrea - Mont. Don Bosco 0:2, San Luigi - Chiarbola 0:2, Costalunga prosta. VRSTNI RED: Fani Olimpia 43, San Sergio 37, Montebello D. B. in **Bor Farco** 35, Opicina in Alt. Muggesana 27, Fortitudo 22, Esperia in Chiarbola 16, Domio 15, Costalunga 12, Sant'Andrea in CGS 11, Ponziana 8, San Luigi 7.

Začetniki

Skupina A
IZIDI 3. KOLA: Chiarbola - Costalunga 1:1, CGS - San Luigi A 2:4, **Primorje Interland A** - Altura Muggesana 2:0, Fortitudo - Portuale 0:5, Triestina A - San Giovanni 3:1, Fani Olimpia - San Sergio A 1:5. VRSTNI RED: Triestina A, San Sergio A, San Luigi A 4, Portuale in **Primorje Interland A** 3, CGS, Fortitudo, Fani Olimpia 2, Chiarbola, Altura Muggesana, San Giovanni, Costalunga 1. PRIHODNJE KOLO: San Luigi A - **Primorje Interland A**
Skupina B
IZIDI: San Sergio B - Roianese 3:0, Esperia - Domio 6:0, **Primorje Interland B** - Zaule 2:1, Sant'Andrea - Opicina 1:1, Triestina B - Montebello D. B. 1:2, San Luigi B - Ponziana 6:0. VRSTNI RED: San Sergio B 6, Esperia 5, San Luigi B in Montebello D. B. 4, **Primorje Interland B**, Opicina in Sant'Andrea 3, Triestina B 2, Roianese, Domio 1, Zaule, Ponziana 0. PRIHODNJE KOLO: Domio - **Primorje Interland B**

Obvestila

SK BRDINA
organizira v nedeljo, 26. t.m. avtobusni izlet v Sappado ob priliki društvene tekme. Vpisovanje na st. 212859, 226271, 299573 ob večernih urah najkasneje do četrta, 23. marca.

SD GRMADA
vabi člane na 8. redni občni zbor, ki bo jutri, 22. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenem sedezu v Mavhinjah z običajnim dnevnim redom.

JK CUPA
obvesca člane, da bo izredni občni zbor v petek, 24.t.m., ob 20.30 v sportnem centru v Vizovljah. Dnevni red: sprememba društvenega statuta. Sledi 23. redni občni zbor. Dnevni red: otvoritev obcnega zbora; poročilo predsednika in odbornikov; oddobritev obracuna in predracuna; razresnica odboru; izvolitev novega odbora; razno. Vabljeni.

TPK SIRENA
sporoča, da bo 18. REDNI OBCNI ZBOR članov v soboto, 25. marca na pomorskem sedezu - Drevored Miramare 32 ob 20. uri v 1. in ob 20.30 v 2. sklicanju. Dnevni red: poročila, oddobritev obracuna in proracuna, volitve novih organov kluba ter razprava.

PLAVALNI KLUB BOR
sklicuje 8. REDNI OBCNI ZBOR dne 29. marca 1995 ob 18. uri v Borovem sportnem centru z naslednjim dnevnim redom: otvoritev, predsedniško poročilo, diskusija, poročilo nadzornega odbora, volitve in razno

MC PRIMOTOR
organizira v nedeljo, 26. t. m. izlet v dolino Kolpe in Gorski Kotar. Obvezno vpisovanje in vse podrobnejše informacije vsak četrtek, petek in soboto, od 20.30 do 21.30 v gostilni Sancin v Boljuncu (Dean Starec).

NOGOMET / POKRAJINSKO MLADINSKO PRVENSTVO

Primorje zasluženobilo tudi drugi derbi s kriško Vesno

Vesna - Primorje 0:2 (0:1)

STRELCA: P. Emili, Pacor iz enajstmetrovke.

VESNA: Gruđen, Babič (od 70. min. Praselj), Glavina, Morassut, Urlini, M. Emili, Steffé, Cacciottoli, Amato, Monte (od 60. min. Pizziventi), Beno (od 46. min. Polli).

PRIMORJE: Husu, Ferfolja, Luksa, Braini, Turk, Lovrečić, Pacor, P. Emili, Ban, Kuk, Bembich.

Tudi drugi mladinski pokrajinski derbi so zasluženobilo nogometasi Primorja, ki pa so se morali posteno potruditi, da so strli odpor trdoživih kriških nogometasev.

V prvem polcasu so več priložnosti za gol imeli gostje, kriška obramba pa je bila vedno na mestu. Prosecani so povedli že po izteku prvega polcasa s prostim strelom, ki ga je izve-

del kapetan Peter Emili.

Tudi drugi polcas je bil dokaj izenačen, dokler ni bil v 60. min. izključen Morassut, ki je bil dotlej eden izmed najboljših v Vesninih vrstah. Drugi gol je padel po dvomljivji enajstmetrovki. Najstrožjo kazen je izvedel Pacor, ki je tako drugič premagal sicer zelo zanesljivega kriškega

vratarja Erika Grudna.

Tekma je bila zelo fer, Primorje pa je zasluženobilo zmagalo, saj je prikazalo boljso igro od domacinov in je imelo tudi veliko več priložnosti za gol. Kriške nogometase pa je treba pohvaliti za veliko mero poztvovalnosti, predvsem ko so igrali z igralcem manj.

NOGOMET / ZAČETNIKI

A in B ekipa s Proseka zmagali

Primorje Interland A pa je prikazalo tudi precej lepo igro

Skupina A
Primorje Interland A - Altura Muggesana 2:0 (1:0)

Strelec: Merlak 2

PRIMORJE A: Furlan, Kante, I. Krizmancic, Pilat, V. Krizmancic, Milic, Svara, Merlak, Pavletic, Strain, Puzzer.

V lepem srečanju so mladi Prosecani zasluženobilo in zanesljivo premagali Alturo Muggesano, da pa končni rezultat ni bil se bolj prepričljiv, se lahko gostje zahvalijo le sreči. Primorje je imelo stalno pobudo, zelo dobro so Prosecani zadržali na sredini igrišča in organizirali nekaj res lepih akcij. Vodilni zadetek je padel po akciji Straina, ki je prodrl v kazenski prostor in podal do Merlaka, ki je z lepim strelom premagal gostujočega vratarja. V drugem delu je tempo igre nekoliko popustil. Merlak je dosegel se en zadetek, ko je skoraj iz mrtvega kota z lepim lobom premagal vratarja Altura Muggesane.

Skupina B
Primorje Interland B - Zaule Rabuiese 2:1 (1:1)

Strelec za Primorje: Jerman 2

PRIMORJE B: Suc, Milkovic, D. Gregori, Stoka, Antonini, Desco, A. Gregori, Jerman, Pipan, Privileggi, Lonzar.

Prosecani, ki so nastopili le z 11 igralci, so sicer premagali zelo skromnega nasprotnika, vendar pa z igro se zdalec niso zadovoljili. Kot opravicilo lahko povemo, da je ekipa zaradi boleznih in slabega vremena v zadnjem času manj trenirala.

Toda proti takemu nasprotniku, kot so Zaule, bi moralo Primorje doseči kopico golov. Premoc je bila sicer na strani domacinov, ki so tudi prvi povedli z golom Jermana iz protinapada. Gostom je ob koncu polcasa uspelo izenačiti, v nadaljevanju pa je Jerman na podoben način kot v prvem polcasu preprečil neprijetno presenečenje.

KOŠARKA / V PRVENSTVU NARAŠČAJNIKOV IN DEČKOV

Domovci presenetili Don Bosco Uspeh Bora, Sokol in Jadran izgubila

NARASČAJNIKI

Don Bosco A - Dom 78:79 (34:39)

DOM: Stefancic 6 (0:2), Hrovatin 24(2:3), Bogatec, Krizetic, Guštin 26 (6:12), Valente 4, Zobin 19 (3:13), Puntar, Brundula, 3T: Hrovatin 3, Guštin 2.

Dom je tokrat proti vsakemu pričakovanju zmagal proti močni ekipi Don Bosca A. Pred tekmo so bili domovci sicer precej pesimistično razpoloženi pesimistično, a začeli so se kar dobro in po prvem polcasu vodili proti slabši postavi. V drugem polcasu pa je na igrišče stopila prva peterka gostiteljev in mislili so, da bodo z lahkoto premagali domovce. Tako pa ni bilo, saj so domovci spetno nadzorovali rezultat. V 35. minuti pa so Vremčevi fantje zaostajali za celih 10 točk. Z velikim trudom so nato rezultat izenačili in s prostimi meti celo povedli. Zadnji napad so imeli sicer gostitelji, a ga niso izkoristili. Domovci so tako prvi premagali ekipo Don Bosca A in so obenem tudi edina trzaska ekipa, ki je v tem uspela. (M. Guštin)

DECKI

Jadran Farco - Acli Ronchi 72:83 (25:48)

JADRAN: Zagar 2, Spacapan 17 (1:2), Kalc, Gregori 5 (1:2), L' Abbate 2, Sibelja, Kocijancic 14, Ieram 3 (1:2), Lakovic 29

(3:6), trener Vremec.

PM 6:12. SON: 19. PON: Spacapan (38). TRI TOCKE: Lakovic 1.

Ce bi jadrancovi igrali tako uspešno kot v zadnji cetrtni, bi gotovo premagali mostvo iz Ronk. Ze po prvih dveh cetrtnah so zaostajali kar za 23 točk, v tretji pa so dosegli le piclih 8 točk. V zadnji cetrtni pa velik preobrat: jadrancovi so z bolj agresivno obrambo povsem onemogocili napade gostov in zmanjšali razliko na piclih 11 točk. Tedaj pa je spet stopil v ospredje visoki in tehnicno zelo dobri gostujoči kosarkar Massimo Nelci, ki je dal kar 37 točk, in dve točki sta odsli v Ronke.

Brescialat Gorica - Sokol 97:76 (61:39)

SOKOL: Grilanc 6, Pavletic 28, Sustersic 17 (0:2), Frandoli 8 (2:6), Doglia 7 (2:6), Jaklic, Semec 10 (0:1), Bogatec, Hrovatin. TRI TOCKE: Sustersic in Doglia (1). SON: 15.

V soboto je Sokol zasluženobilo izgubil proti solidni goriški ekipi Brescialat. Gostje so slabo odigrali ves prvi del tekme. Se zlasti je sepala obramba, saj so domacini brez vecjih ovir uspesno zaključevali svoje napade. Sokolovci jih niso ovirali niti z osebnimi napakami. Slika tekme se je precej spremenila v drugem polcasu, ko so Nabrezinci končno le zaigrali nekoliko bolj odločno v

NOGOMET / NARAŠČAJNIKI IN NAJMLAJŠI

Zarja Adriaimpex ponovno uspešna Sreča borovcev

Na Goriškem so Sovodenjci gladko izgubili z ekipo iz Ronk

NARASČAJNIKI

Portuale - Zarja Adriaimpex 0:2 (0:2)

Strelec za Zarjo: Sustersic.

ZARJA ADRIAIMPEX: Damjan Gregori (Babuder), Iozza, Bikavec, Jan Gregori, Krizmancic, Curman (Damjan Gregori), Manzin, Lorenzi, Miliani, Sustersic, Blazina.

Zarjani so tedenski poraz proti prvouvrščenemu Sant'Andreu takoj pozabili in proti Portualeju takoj prisli do zmage in tako obdržali tretje mesto. Tekmo so nasi nogometasi odločili že po prvih 45 minutah, ko je Sustersic v kazenskem prostoru dvakrat zadell v polno. Toda nasa združena ekipa se v začetku tekme nikakor ni znašla in kaj kmalu bi domacini povedli, toda zoga se je odbila od prečke. Potem so zarjani le tislisli domacine na njihovo polovico in sad tega sta bila dva zadetka.

V nadaljevanju tekme so zarjani nekoliko popustili, kljub temu so si ustvarili se nekaj zrelih priložnosti za gol, toda rezultat se do konca ni spremenil. Domacini so skušali priti do castnega zadetka, toda več kot se ene prečke niso zmogli. Zmaga je bila tokrat vsekakor dobrodošla in za nase ekipo spodbudna, saj bodo v nedeljo igrali z Opicino. Ta tekma bo odlocala o koncnem tretjem, morda pa celo o drugem mestu na lestvici. (d.gr.)

NAJMLAJŠI

Domio - Bor Farco 0:1 (0:0)

Strelec za Bor: Strajn.

IZKLJUCEN: Skabar.

BOR FARCO: Hrovatin (Jas gregori), Skabar, Batic, Berce, Grgic, Primosi, Gabrovec (martini), Cernjava, Longo (strajn), Zornada (Babudri), Giralidi, (Tul).

Kljub skromnemu tekmeu in stalni premoci so borovci s precejšnjo mero sreče strli odpor trdoživiga Domia, ki se je v glavnem branil in odbijal zoge globoko na Borovo polovico igrišča. O tekmi sami lahko recemo, da sploh ni bila zanimiva. Bila je raztrgana in prilik za gol v prvem delu ni bilo. Domacini so le enkrat streljali na vrata, nasi pa dvakrat in se trije strelji so sli mimo vrat. Bolj zivahne so bile samo uvodne minute v drugi polovici srečanja. Nasi nogometasi so odlocneje pritisnili na vrata domacinih in si priborili vrsto kotov. Pred vrati Domia so se vrstile nevarne gnece in v eni izmed njih je Strajn s precej sreče le spravil zogo v mrezo. Igra se tudi po vodstvu ni bistveno izboljšala. Borovci so imeli več od igre, a do podvojitve ni prislo. Proti koncu srečanja pa so domacini postali nevarnejši, saj jim je nekakrat uspelo prodreti v kazenski prostor. In tudi ko so nasi igrali z igralcem manj, zaradi dvojnega opomina Skabarja, so Batic in ostali obdržali minimalno vodstvo. (d.gr.)

Ronchi - Sovodnje 4:1 (2:1)

Strelec za Sovodnje: Simcic

SOVODNJE: Gergolet, Mauri, Cotic, Bagon, R. Tomsic, Figelj, Faganel, Valle, Simcic, S. Tomsic, Mozetic.

Sovodnje so v Ronkah dozevele prepričljiv poraz, ki je dozorel v drugem delu, ko so bili domacini precej boljši nasprotnik. Prvi del je bil bolj izenačen, toda domacini so ze v 2. minuti povedli iz protinapada. Sovodenjci so kmalu izenačili z lepim golom Simcica, tik pred koncem prvega dela pa so domacini dosegli se en zadetek.

V drugem delu je ekipa iz Ronk več napadala in ze v prvih minutah nadaljevanja dosegla se dva gola. Sovodenjci so si nato prizadevali, da bi vsaj zmanjšali rezultat, toda kljub nekaterim priložnostim napadalci niso bili dovolj učinkoviti. (A. P.)

obrambi in tako dovolili domacinom, da so dosegli precej manj točk kot v prvem polcasu. Zal pa je bila razlika iz prvega polcasa prevelika, da bi lahko Sokol upal v zmago, ceprav je v zadnjih dvajsetih minutah dosegel več točk od nasprotnika. (A.T.)

Poggi B - Bor Edi Auto 70:107 (32:55)

BOR: Kafur, Zobec 8 (0:2), Smilovic 10 (2:4), Gaburro 10 (0:2), Stokelj 25 (11:13), Santi 8 (2:4), Krmec 4 (2:2), Bosari 18 (2:4), Tolentino 5 (3:4), Krčalic 2, Lovriha 17 (1:3), trener Krecic; PM: 23:38; PON: Kafol in Santi.

Borovci so v nedeljo odigrali najboljšo tekmo v sezoni in prepričljivo premagali ekipo Poggi B. Nasi so z odlično obrambo ze v 10. minuti vodili s 34:8. V takem slogu so nadaljevali skozi ves prvi polcas, ki se je zaključil z njihovo visoko prednostjo. V nadaljevanju so nasi vodstvo se zvisali in v zadnjih minutah izvedli nekaj lepih protinapadov. Nasprotniki, ki tako močnih borovcev sploh niso pričakovali, pa so bili povsem nemočni. Tokrat je treba pohvaliti vse igralce za zelo poztvovalno igro v obrambi in točnost v napadu. Naj omenimo, da so Krecicevi in Giacominijevi fantje v zadnjih sestih tekmah kar petkrat slavili. (Niko Stokelj)

ŠAH / PO 11. ZAMEJSKEM PRVENSTVU

Dobrih šahistov imamo pri nas dovolj, peša pa organizacijska plat

Prvič se je uveljavil mojster Pino Laković

Z zaslužen in predvideno zmago mojstra Pina Lakovića iz Gorice se je v soboto v Gregorčičevi dvorani v Trstu zaključilo 11. zamejsko šahovsko prvenstvo, veljavno za 7. memorial Zlatka Jelincića, ki ga je priredila šahovska komisija Združenja slovenskih športnih društev v Italiji. Osvojil je pet točk in pol od šestih možnih in v svoji igri ni imel nihanj. V četrtem kolu je premagal svojega najbolj nevarnega tekmeca Draga Bajca, drugače pa je rutinsko, razen z Benedetićem, opravil z nasprotniki. Pozna se mu, da je že tri desetletja v samem državnem vrhu, saj je značilnost njegove sicer nenavadne igre solidnost, ki izhaja predvsem iz izkušnje.

Drugo mesto je zaslužen osvojil Bajc, ki je znan po svoji briljantni in napadalni igri, s katero se je izkazal predvsem proti Benedetiću in Rudezu. Na tretjem mestu pa je pristal državni drugokategorik Jelincić, ki pa igra zelo redko.

Omenili bi, da je bilo letosnje prvenstvo okrnjeno, saj sta manjkala mladi mojstrski kandidat iz Gorice Jan Bednarzik in državni prvokategorik Egon Pertot, ki sta prav ta dan odigrala redno kolo italijanske državne ekipe A lige v Bologni. Nastopala sta namreč za Trzic oz. Trst.

Ne smemo pa pozabiti, da je to prvo zamejsko šahovsko prvenstvo brez nepozabnega mojstra Bozidarja Filipovića, ki je pred dvema letoma tudi osvojil zadnje, jubilejno deseto prvenstvo. Filipović je bil dolga leta najboljši zamejski šahist, dolgo pa tudi med najmocnejšimi v državi, bil pa je tudi odlični organizator. Umrl je malo po osvojitvi prvenstva, v njegov spomin pa se v Trstu prireja mednarodni ekipni šahovski turnir, v kratkem pa bo izšla knjiga z njegovimi najboljšimi partijami in s spominskimi clanki. Filipović in Pertot sta bila edina zmagovalca dosedanjih zamejskih prvenstev. Na zadnjih šestih turnirjih sta npr. zmagala po dvakrat, dvakrat pa sta si delila

prvo mesto! Sedaj je vrsta prišla na Lakovića, svetlo bodočnost pa lahko zanesljivo napovemo 21-letnemu Bednarziku.

Kljub izvedbi po dveh letih premo-ru že 11. prvenstva, so problemi v zamejskem šahu se kako pereci. S smrtno Filipovića smo izgubili glavno organizacijsko moč, tako da je to področje še manj krito, kot sicer. Poleg tega pa obstaja anomalija, da imamo zamejci odlične posameznike, ki bi lahko nastopali (in nastopajo za druge ekipe!) v prvi italijanski ligi z lastno ekipo, vendar pa ni mladih. Brez baze pa ne moreš graditi nobene bodočnosti. Se čudež je, da enkrat vsako desetletje zraste kak odlični šahist, vendar pa je to naključno in ne sad sistematičnega dela.

Prvenstvo so odigrali po sistemu aktivnega šaha, kar pomeni, da je imel vsak pol ure za razmišljanje za partijo. Prvi trije uvrščeni so prejeli pokal, vsi udeleženci pa spominske kolajne ZSS-DL.

Sobotni izidi, 5. kolo: Rudez - Laković 0:1, Jelincić - Ukmar 1:0, Benedetić - Petaros remi, počival Bajc. **6. kolo:** Ukmar - Benedetić remi, Laković - Jelincić 1:0, Bajc - Rudez 1:0, počival Benedetić. **7. kolo:** Jelincić - Bajc remi, Benedetić - Laković remi, Petaros - Ukmar remi, počival Rudez.

Končni vrstni red: Pino Laković 5, 5 točke; Drago Bajc 4, 5; Dusan Jelincić 3, 5; Pino Rudez 3; Filibert Benedetić 2, 5; Mitja Petaros in Danilo Ukmar 1 točka.

Na sliki (z leve proti desni): Drago Bajc, Pino Laković in Dusan Jelincić

ODBOJKA / 1. ŽENSKA DIVIZIJA NA TRŽAŠKEM

V tekmi za začasno prvo mesto prvi poraz Sloge

Brežankam in Kontovelkam v boju za obstanek trda preda Derbija v 2. diviziji sta se končala z zmago Sloge A in Bora

Virtus - Sloga 3:2 (11:15, 15:11, 15:13, 12:15, 17:15)

SLOGA: Ciochi, Ferluga, Kosmina, Perini, Spacal, Starc, Tensi, Vidali, Zubalic, Zivec.

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva sta se srečali se nepremagali ekipi in to je tudi glavna kandidata za napredovanje v D ligo. Tekma je bila izredno izenačena, kot kažejo tudi delni izidi v posameznih setih. Tesen poraz v gosteh bi za našo ekipo sicer bil lahko sprejemljiv rezultat, vendar ostaja tokrat le nekaj grenkobe, saj je bil Virtus premagljiv nasprotnik. Žal pa so na tej tekmi povedale nekatere ključne igralke, tako da je bil slogin napad, zlasti s krilnih pozicij, precej manj učinkovit kot običajno, znano pa je, da predstavlja prav napad glavno odliko naše ekipe. Se najbolj dramatičen je bil razplet v tie-breaku, ko se je po začetni izenačenosti Virtus oddaljil in povedel s 13:8. Sloga je tedaj začela zmanjševati razliko, imela celo šet zogo pri izidu 15:14, vendar je bil Virtus na koncu le priselnejsi.

Že v naslednjem kolu čaka Sloga spet težka tekma proti trzaskemu Pallavolu, ki sestavlja letos z našo ekipo in Virtusom najboljšo trojico prvenstva. (INKA)

Breg - Prevenire 2:3 (15:10, 5:15, 15:10, 2:15, 15:17)

BREG: S. Sancin, L. Sturman, Mauri, M. Sancin, F. Sancin, S. Mauri, I. Pettrosso, S. Mauro, N. Canziani.

Brežanke so si v soboto

zapravile enkratno priloznost, da bi odnesle se dve točki. Že od vsega začetka je kazalo, da bodo domačinke zmagale brez problemov, saj so nasprotnice le s težavo spravljale zogo čez mrežo.

Po prvem setu so nasprotnice nalezle s svojo slabo igro tudi brežanke, tako, da tudi domačinke niso več reagirale in so se same začele delati celo vrsto napak, od zgšenih servisov do slabih podaj in se slabših napadov. Drugi set so tako po zelo slabi igri prepustile nasprotnikom. Nič boljši ni bil tretji set, čeprav so ga brežanke osvojile. V četrtem setu so domače igralke popolnoma popustile, tako da je Prevenire povedel kar 14:0. V tie breaku sta se ekipi izmenjevali v vodstvu, Prevenire pa je kljub slabi igri obdržal mirnejše živce. (M.S.)

Kontovel - Killjoy 1:3 (15:2, 2:15, 6:15, 4:15)

KONTOVEL: Sossa, Skrk, Ferluga, Starec, Kobau, Stoka, Obad, Bogatec.

Kontovel je doživel še en poraz, ki bi v boju za obstanek lahko ze bil usoden. Srečanje pa se je zacelo zelo spodbudno. Z

res dobro igro so Kontovelke povsem nadigrale nasprotnice, ki so najbrž pričakovale sibkejšega nasprotnika. Toda v nadaljevanju se je slika na igrišču povsem spremenila. Gostje so prevzele pobudo in gladko zmagale, pa čeprav Kontovelke niso igrale slabo.

Ostali izid 7. kola: Pallavolo - S. Andrea 3:0.

Vrstni red: Virtus 14, Sloga in Pallavolo Trieste 12, Killjoy 8, S. Andrea 6, Prevenire 4, Breg 2, Kontovel 0.

Prihodnje kolo: Pallavolo - Sloga, Breg - Killjoy, S. Andrea - Kontovel.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Skupina A

Sokol - Sloga A 0:3 (11:15, 12:15, 14:16)

SOKOL: Golemac, Svara, Franco, Visintin, Kralj, Radetic, Legisa, Vidau, Spanu.

SLOGA: Molassi, Babudri, Grgic, Sosis, Furlan, Ban, Kalc, Kocijancic, Kufersin, Criti.

Slogasice so po pričakovanih osvojile derbi, vendar jim je Sokol v vseh treh setih precej grenil pot do zmage. Sloga je bila boljša, vendar je na trenutke igrala precej zmedeno, Sokol pa tega,

zaradi slabšega napada in kljub trudu, v končnicah ni znal izkoristiti. Na koncu so bili lahko oboji zadovoljni: gostje predvsem zaradi zmage, gostiteljice pa zaradi solidnega nastopa.

Ostali izid 5. kola: Nuova Pallavolo - Julia 3:0. Altura ni igrala.

Vrstni red: Nuova Pallavolo 8, Julia in Sloga 4, Sokol 2, Altura 0.

Prihodnje kolo: Sokol - Altura, Sloga A - Nuova Pallavolo.

Skupina B

Sloga B - Bor Friulexport 0:3 (5:15, 5:15, 3:15)

SLOGA B: Canziani, D'Agostini, Di Guida, Ferluga, Kette, Milic, Sosis, Strajn, Zagar.

BOR FRIULEXPORT: Bogatec, Orel, Sternad, Tomaselli, Flego, Macho, Rogelja, Sadlowski, Milicevic, Faimann.

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva je bil v Renu slovenski derbi. Zmagale so borovke in to brez težav, saj so jim slogasice nudile le medel odpor. Borovke so se predstavile kot solidna in dobro uigrana celota, v kateri je tudi nekaj perspektivnih igralok, ki so jim ob dobrem delu obeta se lepa odbojarska prihodnost. Slogasice pa so tokrat zai-grale precej manj učinkovito, kot so sicer sposobne, kar seveda ni bilo dovolj, da bi lahko ogrozile Borov uspeh. (INKA)

Ostali izid 5. kola: S. Andrea - Sgt 0:3. Virtus ni igral.

Vrstni red: Sgt in Bor Friulexport 6, Virtus in S. Andrea 4, Sloga B 0.

Prihodnje kolo: Sloga B - Virtus, Bor Friulexport - S. Andrea.

Naraščajnice Sokola (Foto KROMA)

ODBOJKA / SLOGINI DEČKI PREMOČNO OSVOJILI PRVO MESTO NA TRŽAŠKEM

Naslov po dvanajstih zaporednih zmagah s 3:0

Nezadovoljiv izkupiček borovcev - Naraščajnice: Sloga A se je oddolžila Virtusu, uspešne tudi ostale naše ekipe

Virtus - Koimpex 0:3 (5:15, 0:15, 3:15)

KOIMPEX: Drasic (5+5), Gregori (1+0), Milic (4+0), Peterlin (1+0), Ritossa (9+5), Stopar (1+0).

V soboto se je zaključilo prvenstvo dečkov. Za razvrstitev na lestvici tekma sploh ni bila pomembna, saj si je Koimpex ze predcasno zagotovil pokrajinski naslov, Virtus pa zadnje mesto. Koimpexu je slo samo se zato, da tudi tokrat zmaga brez izgubljenega seta in tako vknjiži dvanajsti zaporedni gladki uspeh. In to je našim fantom tudi uspelo. Pobudo so imeli v svojih rokah od začetka, vse do zadnjega sodnikovega zvizga. Razigrati se sicer niso mogli, saj je bil nasprotnik resnično preskromen, vendar so zelo malo gresili in čakali na napake Virtusa.

Slogini dečki bodo tako zastopali trzasko pokrajino na dežel-nem finalu, ki bo 30. aprila in 1. maja v Trstu, že zdaj pa zaslužijo vso pohvalo: 12 zaporednih zmag s čistim 3:0 predstavlja lep uspeh, zadovoljni pa smo lahko tudi z napredkom, ki so ga fantje med prvenstvom pokazali, saj je uigranost ekipe rasla iz tekme v tekmo,

pa tudi tehnični napredek posameznih igralcev je bil velik. (INKA)

Bor - Volley 80 0:3 (5:15, 13:15, 10:15)

BOR: Mauri (3+4), Bosari (0+1), Krmec (0+0), Jancar (4+3), Lunazzi (2+1), Mikolj (2+1), Pipan, Savarin (7+4).

Naši fantje so tudi v zadnjem kolu potegnili krajši konec ter tako končali prvenstvo s skromnim izkupičkom starih zmag. Proti Volleyu 80 so v prvem delu borovci klonili sele v tie breku. Tokrat pa so gostom zadostovali trije nizi. Nasi odbojkarji so v zadnjem delu prvenstva neopravičeno povsem popustili. S slabo igro pa so podali zmago tudi Volleyu 80, ki ni bil nepremagljiv, a proti razoroženim borovcem ni imel teškega dela. Končni obračun pa gotovo ni zadovoljiv, kajti vsi so pred pricetkom prvenstva pričakovali mnogo boljši izkupiček, nasi pa so malokdaj res prepirali. (Dejan)

Ostali izid zadnjega kola: Ricreatori - Volley club bo jutri.

Nepopolni končni vrstni red: Koimpex 24, Volley club 18, Volley 80 12, Pallavolo Trieste 10, Bor 8, Ricreatori 4, Virtus 0.

NARASCAJNICE

Skupina A

Virtus - Sloga A 1:2 (9:15, 0:15, 15:10)

SLOGA A: Alessio, Berzi, Gregori, Grgic, Kovacic, Krizman, Sosis, Sossi.

V prvem povratnem kolu so se slogasice Virtusu oddolžile za poraz iz prvega dela prvenstva. Nase mlade odbojkarice so opravile res soliden nastop in z lepimi akcijami v prvih dveh setih popolnoma nadigrale domačo ekipo. V zadnjem nizu jim je potem zbravnost nekoliko padla, kar je izkoristil Virtus in tako osvojil castni niz in obenem točko, s katero je na lestvici se vedno pred našo ekipo. (INKA)

Kontovel - S. Andrea 3:0 (15:2, 15:5, 15:4)

KONTOVEL: Sossa, Antonini, Stoka, Strekelj, Bukavec, Kante, Furlan, Milkovic, Milic.

Proti zadnjemu na lestvici Kontovelke niso imele nikakršnih problemov. Čeprav je bila kakovostna razlika med ekipama zelo velika, pa so mlade Kušarjeve varovanke igrale zelo dobro in zbrano ves cas tekme. Posebno pohvalo pa zasluži Bukavčeva, ki igra iz tekme

v tekmo bolje.

Ostali izid 8. kola: Pallavolo Trieste - Oma B 0:3. Ricreatori ni igral.

Vrstni red: Oma B 18, Kontovel 17, Virtus13, Sloga A 11, Ricreatori 6, Pallavolo Trieste 4, S. Andrea 0.

Prihodnje kolo: Sloga A - Kontovel.

Skupina B

Sokol - Oma A 2:1 (15:3, 15:5, 12:15)

SOKOL: Svara, Legisa, Sanna, Spanu, Vidau, Bogatec.

Sokol je v prvih dveh setih igral dobro in povsem nadigral sibkejšo nasprotnico, v tretjem setu pa precej popustil in zaradi prevelikega števila napak set tudi izgubil. Za dober nastop velja tokrat pohvaliti Lauro Bogatec, ki je ena najmlajših v Sokolovi sesterci.

Altura - Breg 0:3

Ostali izid 6. kola: Sloga B - Bor Friulexport bo 22.3

Vrstni red: Breg 15, Bor Friulexport 13, Sloga B 10, Sokol 8, Oma A 6, Altura 0. (Bor in Sloga B imata tekmo manj)

Prihodnje kolo: Breg - Sloga B, Bor Friulexport - Sokol.

ODBOJKA / 1. MOŠKA DIVIZIJA

Zvitejše Le Volpi ugnale združeno ekipo Körtling

Le Volpi - Körtling 3:1 (14:16, 15:7, 15:11, 15:8)

KÖRTING: Miot (5+4), Veljak (1+9), Pertot (0+0), Delise (8+6), Čnk (1+0), Furlanici (5+10), Sustersic (1+0), Volcic (1+1), Micalessi (2+5), Glavina.

Servis (točke/napake): 3/15; napake: Körtling 37, Le Volpi 18.

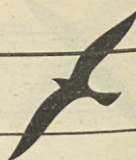
Sobotno srečanje je bilo dokaz, da je treba pri odbojki predvsem razmišljati. Proti tehnično slabemu nasprotniku, a »lisično zvitemu«, se je združena ekipa Sloge in Bora predala. V prvem setu smo bili priča lepim in učinkovitim akcijam. Le Volpi so začeli učinkovito in vodili kar 6:3, Drasičevi varovanci pa so razliko nadoknadili, se pustili ponovno prehiteti na 12:7 in 14:12, nato pa so vendarle reagirali in osvojili set. Ostali trije seti pa so bili enosmerni. Izkušeni igralci Le Volpi so prestregli vsako zogo. Körtling pa bi jih lahko presenetil, samo ce bi igral hitreje.

Poraz gre torej pripisati neučinkoviti igri in pomanjkanju izkušenosti. Vendar je tudi res, da prisotnost na treningih ni zadovoljiva. Če k temu dodamo se, da je bil en igralec v tretjem setu izključen zaradi nesramnega obnašanja do sodnika, je slika popolna. Žal, nekateri se ne zavedajo, da vlagata društvu v združeno ekipo veliko truda. Posledica tega so skromnejši rezultati od pričakovanega. Sedaj je najmanj končno drugo mesto (in napredovanje v D ligo) zelo pod vprašajem. O vsem tem, zlasti pa nad obnašanjem nekaterih posameznikov, bi se morali obe društvu zamisliti, predvsem pa ukrepati. (Marij)

Ostali izidi 9. kola: S. Andrea - Old Cats 3:1, Volley 80 - Prevenire 2:3, Pallavolo Trieste - Nuova Pallavolo 1:3.

Vrstni red: Nuova Pallavolo Trieste 16, Pallavolo Trieste 14, Le Volpi 12, Körtling 10, Volley club, Prevenire in S. Andrea 6, Old Cats 2, Volley 80 0.

Prihodnje kolo: Körtling - S. Andrea

Horoskop

zapisal

B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Uspeh vam bo udaril v glavo, zato se boste nosili kot pav. Če menite, da vam nihče ni dorasel, se globoko motite. Počepnite, pa se boste prepirali o nasprotnem.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Čeprav boste z mislimi vsekozi drugje, samo pri delu ne, boste vsakdanje opravke premagali kot za salo. Oseba, ki se vam mota po glavi, torej sodeluje, čeprav ni sodelavec.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Napolnili se boste z energijo in se vidno pomladili. Nekateri bodo ugrabili, če morda niste v nekoga na sveže zaljubljeni. Le vi boste vedeli, da ljubite sebe.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Obnovili boste prijateljstvo s človekom, ki ste ga zaradi nesporazuma odslovili iz svojega življenja. Popravila bosta stare napake in se podala v nove prijateljske nacrte.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Napočil je čas korenitih sprememb. Ne glede na to, ali ste z doseženimi zadovoljni ali ne, se boste z optimizmom spopadli z novimi življenjskimi izzivi. Uspeh je vas.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Problem v ljubezenskem gnezdecu vam bo zrasel čez glavo. Pritisnili boste na partnerja, ga postavili pred dejstva in izsilili spremembo. Nekateri se brez palice ne zgamejo.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Čeprav boste nekoliko omahovali, se boste vendarle z veseljem odzvali na ponudbo novega delovnega mesta. Tam vas ne čaka le večja plača, marveč tudi več srčne radosti.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: S sodelavcem se boste zapletli v zanimiv spor. Sprva boste triumfirali vi, ko pa bo razkril nekaj vaših slabosti, bo cvetel on. Končna zmagovalca bosta oba.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Postavljali se boste z znanjem, s kakršnim se lahko le malokdo pohvali. Imate pač srečo, da večina tipa po kotičkih sveta, vi pa si lahko privoščite tudi izlet vase.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zelje po potrjevanju vam bodo zacele presedati; ne zato, ker jih ne bi mogli izpolniti, ampak zato, ker vas vselej puscajo na cedilu. Srce potrebuje nekaj drugega.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Obremenjevali se boste s skrbmi v zvezi s prihodnostjo našega skupnega doma, vse bolj zasvinjanega planeta, nato pa boste sedli v avto in se odpeljali na izlet.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ker boste prezrli pomemben namig, boste zgrešili lepo priložnost. V zameno se vam bo ponudila druga, se lepsa. Prezrli jo boste namenoma, kajti zavedali se boste, da je zgolj past.

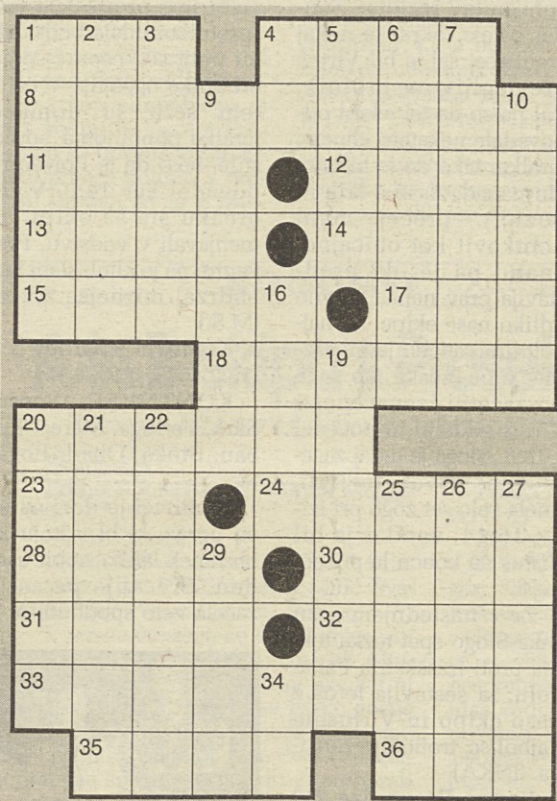
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. kratka slovenske tiskovne agencije, 4. pokrivalo, 8. pokrajina na skrajnem jugu Italije, 11. Adamov sin po bibliji, 12. spomladi cvetoc grm, 13. travnik ob vodi, 14. kanaanska boginja ljubezni, 15. končni deli rok in nog, 17. otok grške mitološke carovnice Kirke, 18. tiskarsko sito, 20. prid, 23. južnoameriška kukavica, 24. ime nekdanje sovjetske drsalke Rodnine, 28. deska v plotu, 30. zastarelo ime za dušik, 32. zlebic v dogah, 32. konec življenja, 33. dezela na Bliznjem vzhodu, 35. stari Germani, 36. himalajska koza.

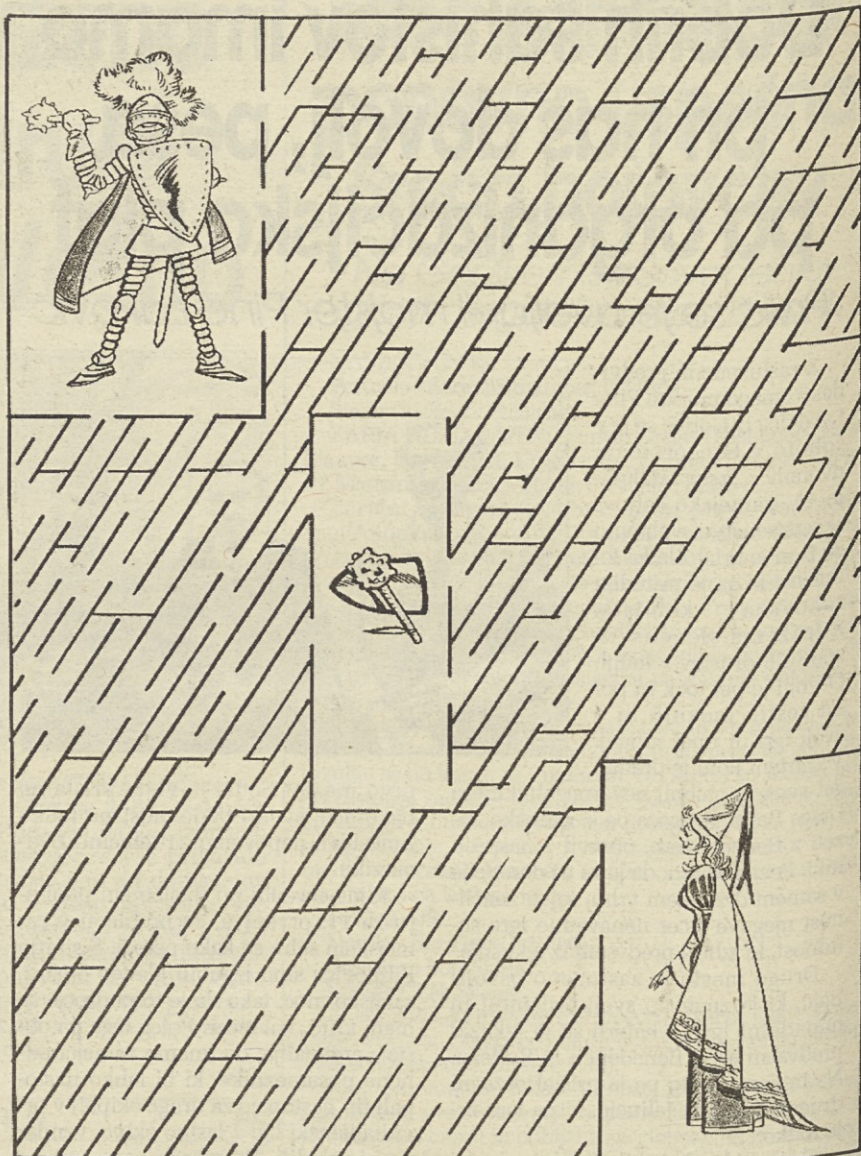
Navpčno:

1. bojna trofeja severnoameriških Indijancev, 2. zasno vojaško počivališče, 3. ime novinarja Stakula, 4. kratka za kilobyte, 5. pritok reke Marice v Bolgariji, 6. slovenski risar in kipar (Nikolaj), 7. polopica z Madagaskarja, imenovana tudi dolgoprstež, 9. mesto jugovzhodno od Rima, 10. suita ruskega skladatelja Rimskega Korsakova, 16. glavno mesto romunske pokrajine Moldavije, 19. sla, pozelenje, 20. votla livarska oblika, v katero se vliva raztaljena kovina, da se strdi, 21. starogrski kipar, 22. nekdanji finski atlet (Ville), 25. tursko mesto ob Marmarskem morju, 26. boginja usode v germanski mitologiji, 27. perzijski pesnik in pisatelj (Farid ad Din), 29. grski bog vojne, 34. kemijski znak za silicij.

utor, smrt, Palestina, Sasi, tar.
Amat, prsti, Aja, raster, korist, ani, Irina, lata, azot, Vodoravno: STA, kapa, Kalabrija, Abel, dren, loka, RESTEV

Katera pot je prava?

ŠAH

Kasparov - Jusupov / Horgen 1994

Z napadom na belo damo je zelel črni osvojiti kmeta c2 in tako uspostaviti materialno ravnotežje na sahovnici. Toda svetovni prvak Kasparov, ki je na potezi, ima skriti odgovor. Ta potrjuje dobro postavbo belih figur, ki sloni na slabosti osme vrste. Tako smo že nakazali pot, ki vodi do zmage belega!

Resitev naloge

Kasparov je hitro odkril slabosti v črni poziciji in najprej žrtvoval damo 1.Dc8:++! Le8: 2.Tb8 Sg8 / črnemu ne pomaga 2...g6 3.Tc8:++ Kg7 4.Tc7! Dc7: 5.Se8+ in 6.Sc7:/ V partiji je se sledilo: 3.Tc8: Da7 4.Kh2! Beli kralj se umika pred sahi črne dame in grozi 5.Ld5 in Sf7 mat. 4...De7 5.Te8 in črni se je vdal!

Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

218	CLOVEK, KI IMA RAD IZBRANE JEDI	NAJJUŽNEJSI DEL JUŽNE AMERIKE	NIZOZEMSKO MESTO, ZNANO PO SIRU	ST. PEVKA NOVAKOVIC	GRSKA OSVOBODILNA ARMADA	OERSTED	HALUCINOGENA DROGA	SVETOVNA REKA V GR. MIT.	Z DREVJEM PORASEL SVET	ANGLJSKI LITERARNI KRITIK RICHARDS	MLADA POMLADAN-SKA KOKOS	VELIKA AZUSKA OVCA	AVTOR: SIMON BIZJAK	ENOCLENIK V MATEMATIKI	JUŽNOAMERISKA KUKAVICA	SL. SKLADATELJ (MARJAN, »EKVINOKCIJ«)	MOLIVEC V STKRSC. UMETNOSTI		JUTRANJA ZARJA, ZORA	LADJUSKA KABINA	FRANCOSKI FILMSKI IGRALEC	TELUR
VEDA O PODZEMSKIH JAMAH													EGIPTOVSKI BOMBAZ					»ELEKTRIČNA« RIBA ERIC CLAPTON				
STAREJSI SL. POPEVKAR													NAZIV IT. POSLANCEV KOVINSKI BAROMETER									
CHATEAU-BRIANDOV ROMAN						NERED, ZMEDA DUHOVSCINA																PRASICE PODKOŽNO MASCOBNO TKIVO
GLAVNO MESTO SIRIJE							IT. POPEVKAR CELENTANO PERZJSKI DUH ZLA								IVAN NAVRATIL IT. MESTO Z OD FIRENC			EGIPC. KURTIZANA EISENHOWERJEV VZDEVEK				
OLGA GRACELJ			DROBNA FEVD. POSEST V NEKDANJI TURCIJI	KOPNO OBDANO Z MORJEM	IND. PRAOCE CLOVESTVA				ZRAK (LAT., GR.)	IT. SKLAD. (MUJZO) RAZST. IN VRI-VANJE BESED									FIGURA	NIZOZEMSKA ITALJANSKI PEVEC (SALVATORE)		
PRIPIRAVA ZA MERJENJE KOTOV								ZVEZDA V ORLU REKA V CRNI GORI						MIRAN ALISIC SL. PISEC (JAKOB)			TNALO AM. METALNA VRV Z ZANKO					
NASPROTJE FEDER-LIZMA											MONGOLSKI VLADARSKI NASLOV	KRAJ PRI CRNEM KALU				STARO NIZ. MESTO ORGAN VOHA						
SL. PESNIK JENKO							DEL PUSKE LOJZE KRAKAR					PRAV. VERSKA PODOBA KONEC POLOTOKA						IND. BOGINJA, ZENA SIVE TOMO CSEN				
IZBRIZGANA SEMENSKA TEKOCINA																						LJUDSTVO V BURMI IN NA TAJSKEM
RUSKI VLADARSKI NASLOV				RADKO POLIC	ORIENTALSKO BARVILO ZA LASE				STAR SLOVAN				10 ³							OSEBNI ZAI MEK		

SKANDINAVIJA V LJUBLJANI

Večer Bang & Olufsen

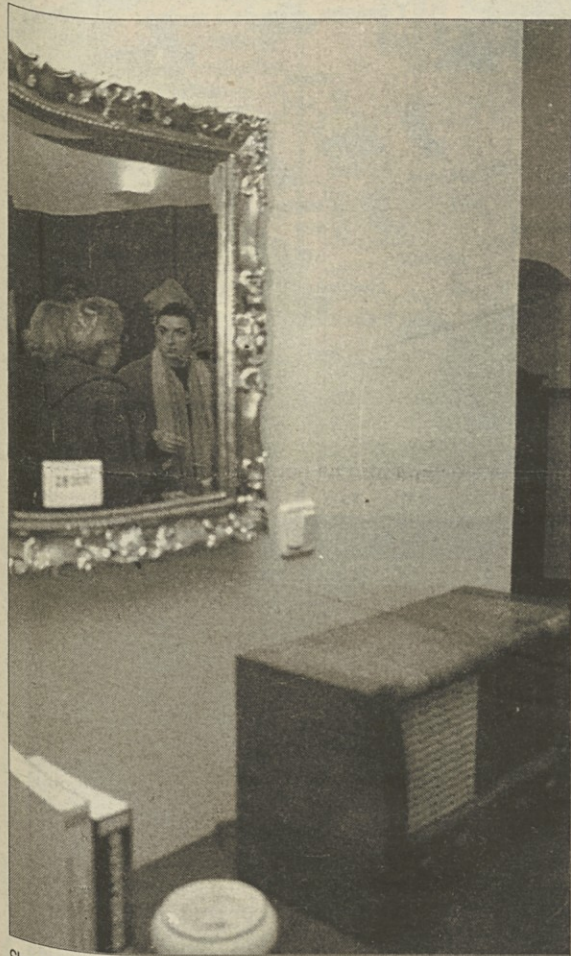
Vrhunske avdio naprave

Pred dnevi so v Ljubljani v prostorih trgovine Interdecor na Cankarjevem nabrežju priredili tako imenovani skandinavski večer, na katerem so z glasbo, hrano in diapozitivi predstavili Skandinavijo, pa tudi znano dansko podjetje Bang & Olufsen, ki proizvaja vrhunske avdio in vizualne naprave.

Podjetje Bang & Olufsen je družinsko podjetje, ki že od leta 1925 naprej narekuje tako tehnološke kot tudi oblikovalske

smernice na področju zabavne elektronike. V Sloveniji jih zastopa podjetje Bofex, v katerem pravijo, da so njihovi izdelki sicer dragi, vendar se za nakup odloča vedno več ljudi, predvsem oblikovalcev in arhitektov, torej ljudi, ki znajo ceniti lepoto. Bofex zastopa podjetje Bang & Olufsen v Sloveniji že dve leti, odprli pa so tudi trgovino Big Bang, kjer lahko nekaj njihovih izdelkov tudi vidite in predvsem slisite.

(A. K.)

Skandinavski večer so priredili v ljubljanski trgovini Interdecor. (Foto: Denis Sarkič/BOBO)

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Zaloge naše življenjske energije bodo obnovljene

Letos je leto Marsa, ki bo krepil našo samozavest in odprtost

Tranzitno Sonce bo 22. marca zapustilo znamenje Rib in se začelo gibati po znamenju Ovna. S tem prehodom se bo začel nov letni cikel Zodiakovega kroga, hkrati pa se bo začela tudi pomlad. V znamenju Ovna je Sonce v eksaltaciji, kar pomeni, da bo prislo do prepletanja najboljših lastnosti Sonca in tega znamenja. Zaloge naše življenjske energije bodo obnovljene, zato si bomo lahko privoščili polno mero ustvarjalnega utripa. Nasa izrazita aktivnost bo poleg običajnih zajela tudi nekatera povsem nova področja. Marsikdo bo imel priložnost, da v sebi odkrije skrit talent. Povečanje vitalnosti bo v nas obcasno prebujalo željo po avanturističnem razkrivanju določenih skrivnosti, pri čemer se lahko veliko naučimo.

Lunin zadnji krajec, do katerega bo prislo 23. marca ob 20 uri in 10 minut

na 2 stop. in 44 min. Kozoroga, bo na nas deloval podobno kot Sonce v Ovnu. Vzpodbujal bo naše ambicije, podkrepilne s povečanimi mentalnimi sposobnostmi. Tudi intuicija nam bo stala ob strani in nam prek notranjega glasu pomagala k pravih odločitvam. Diplomacija nam ne bo slabo dobro od rok, saj se bomo nagibali k iskrenemu pristopu.

Mars bo 24. marca zopet prešel v direktno gibanje, kar bo našo vitalnost se povečalo. Letos je Marsovo leto, zato lahko pričakujemo, da bo njegov vpliv se večji. V znamenju Leva, kjer se nahaja v tem času, se počuti prav dobro. Pomagal nam bo k odprtemu odnosu do okolice, krepil pa bo tudi samozaupanje.

V tem tednu se bo torej sprostito veliko sveže energije, ki jo bomo lahko s pridom uporabljali za svoj pomladni preporod.

(A. O.)

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:

RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izreženi, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in neznani glas bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaz Srsen. Pravilni odgovori pa prinašajo ceden kupček denarja...

TOR SRE CET PET SOB NED PON

POCUTJE, ZDRAVJE

sprostitev	○	○	✓	○	○	○	✕
sport	✓	○	○	✓	✓	✓	○
post, dieta	○	○	✓	○	○	✕	✕
težja fizična dela	○	✕	✕	○	○	✓	✓
izlet	○	✓	✓	✓	✓	○	○

DRUŽBA, ODNOSI

obisk znancev	○	○	○	○	○	○	○
domača zabava	✕	✕	○	○	○	○	○
družinski posvet	○	✓	✓	✓	✓	○	○
družabne igre	○	○	✓	✓	✓	○	○
urejanje uradnih zadev	✓	✓	✓	○	○	✕	✕

POSEL, DENAR

poslovno srečanje	✓	✓	○	○	○	✕	✕
naložbe in nakupi	○	✓	✓	✓	○	○	✕
zamenjava službe	✕	✕	✕	○	○	○	○
izposoja denarja	✓	✓	✓	○	○	○	○
igre na srečo	○	○	○	✓	✓	✓	○

LJUBEZEN, SPOLNOST

osvajanje	✓	✓	✓	✓	○	○	○
iskren pogovor	○	○	✓	✓	✓	○	○
zmenek	○	✓	✓	✓	○	○	✓
ljubljenje	✓	✓	✓	○	✓	✓	✓
prekinitev zveze	✕	✕	✕	○	○	○	✓

UMSKE DEJAVNOSTI

branje	○	○	✓	✓	✓	○	○
učenje, sirjenje obzorja ...	○	✓	✓	✓	✓	○	✕
raziskovanje	○	○	✓	✓	✓	✓	○
umetniško ustvarjanje ...	✓	✓	✓	○	○	○	✓
reševanje težav	○	○	✓	✓	✓	✓	○

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✕ neugoden dan

M O J S T R I D E T E K T I V I

Dashiell Hammett

Umor v Farewellu (16)

Ringgo je nehal obdelovati petelina in me presenečeno pogledal.

"Najprej ga je treba nabiti, sicer ne bo slo," sem mu rekel, potegnil Marcusu nož iz roke in sel pobrat revolver, ki ga Sherry ni več poskušal doseči.

Sherry je zdaj ležal na hrbtu. Njegove oči so bile zaprte.

Kazalo je, da je mrtev, in sodeč po tem, kako je bil preresetan, je bil najbrž tudi res mrtev.

V upanju, da le ni mrtev, sem pokleknil k njemu - potem ko sem ga obsel, ker sem iz tiste smeri lahko obenem pazil na Ringga - in mu glavo malo dvignil s tal.

"Sherry!" sem ga poklical. "Sherry!"

Ni se ganil. Veke mu niso zatrepale.

Malo sem skrcil prste roke, s katero sem mu zadaj držal glavo, tako da se je glava zganila.

"Ali je Ringgo ubil Kawalowa?" sem vprašal mrtvega ali umirajočega.

Tudi ko ne bi bil vedel, da me Ringgo gleda, bi bil cutil njegov pogled.

"Ali ga je on ubil, Sherry?" sem zavpil v negibni obraz.

Mrtvi ali umirajoči se ni ganil.

Previdno sem se enkrat premaknil prste, tako da je mrtva ali umirajoča glava dvakrat prikimala.

Potem sem njegovo glavo potisnil nazaj in jo nežno položil na tla.

"Tako," sem rekel in vstal, "končno sem vas dobil."

XI

Se zdaj ne vem, ali bi bil v primeru, da se Ringgu zločina ne bi dalo dokazati, res stopil na prostor za priče in prisegel, da je bil Sherry se živ, ko je prikimal; in da je prikimal iz proste volje.

Krive prisege ne maram, toda vedel sem, da je Ringgo kriv, in zdaj sem ga imel.

Na srečo se mi ni bilo treba odločiti.

Ringgo je verjel, da je Sherry prikimal, in potem ko je Marcus pokazal svojo pravo barvo, se Ringgo ni več mogel izvleči.

Ni se nam bilo treba preveč natenjati, da smo iz Marcusa izvlekli vso zgodbo. Ringgo je ubil njegovega ljubega kapetana. Črna smo zlahka prepričali, da ga bo zakon najbolje maščeval.

Ko je Marcus povedal svoje, je bil tudi Ringgo pripravljen govoriti.

V bolnišnici je ostal do dne pred začetkom obravnave. Nož, ki mu ga je Marcus vrgel v hrbet, mu je za vedno ohromil nogo, sicer pa se je dobro pozdravil.

Marcus je imel v sebi tri Ringgove kroglice. Dve so zdravniki izbezali na dan, tretjo pa so se bali izrezati. Zdelo se je, da mu ne povzroča težav. Ko so ga odpeljali na sever, da je za svoj delež pri umoru Kawalowova v San Quintinu nastopil zaporno kaznen dolocnega trajanja, se je zdel popolnoma zdrav.

Ringgo ni nikoli povsem verjel, da sem ga sumil že prej, preden sem vdril v bungalov.

"Seveda sem vas sumil, že od začetka," sem branil svoje sposobnosti slednega psa. Takrat je se ležal v bolnišnici. "Nisem verjel, da je Sherry nor. Bil je prav trdna baraba zdravega videza. In nisem verjel, da sodi med ljudi tiste vrste, ki si zaradi nekdane smole delajo sive lase. Da hoče Kawalowov skalp, sem rad verjel, toda le v primeru, če bi mu to kaj prineslo. Zato sem sel spat in zato vam nisem mogel prepričati, da ne bi staremu gospodu prerežali vratu. Mislil sem, da mu hoče Sherry samo vlti v kosti grozo, da bi mu lahko izmamilo veliko denarja. No, ko sem opazil, da sem se motil, sem se začel ozirati naokoli.

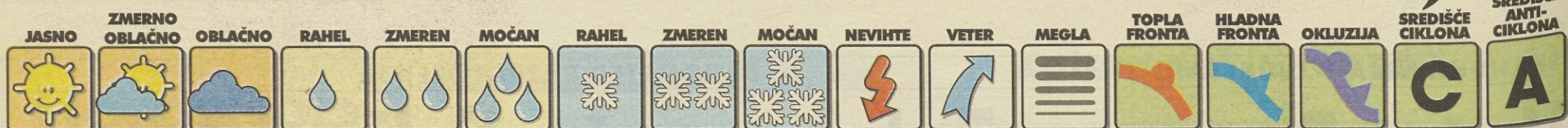
Kolikor sem vedel, je bila vasa žena očetova dedinja. Po tistem, kar sem videl, sem si lahko mislil, da vas žena tako ljubi, da jo imate

popolnoma v oblasti. Torej se je zdelo, da ste kot dedinjin mož vi tisti, ki bi mu smrt Kawalowa najbolj neposredno koristila. Če bi umrl, bi vi razpolagali z njegovim premoženjem. Sherry bi imel od umora dobiček samo, če bi sodeloval z vami."

"Toda ali vam ni dalo misliti dejstvo, da mi je zlomil roko?"

"Vsekakor. Hlinjeno poskodbu bi razumel, zlomljena roka pa se mi je zdelo malo pretirana. Vsekakor pa ste naredili napako, ki mi je pomagala. Zelo ste se potrudili, da bi na vratu Kawalowa posnemali rez, kakršnega bi naredil levičar. Ko ste to storili, ste mu stali pri glavi in gledali v telo - namesto da bi stali ob telesu in gledali v glavo, in lok reza vas je izdal. Tudi to, da ste nož vrgli skozi okno, ni bilo posebno pametno. Sicer pa, kako je prislo do tega, da vam je zlomil roko? Je bilo nesrečno naključje?"

(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad vzhodno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska, nad zahodno in srednjo Evropo pa se krepi območje visokega zračnega pritiska. S severnimi vetrovi priteka k nam zelo hladen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.04 in zšlo ob 18.15. Dan bo dolg 12 ur in 11 minut. Luna bo vzšla ob 23.47 in zšla ob 8.30.

SNEŽNE RAZMERE

	cm		cm
Rogla	170 do 195	Kanin	5 na od 140 do 340
Kope	5 na do 130	Cerkno	135
Krvavec	195	Kalic	-
Vogel	340	Soriska planina	180
Kranjska Gora	20 do 100	Velika planina	60 do 120
Mariborsko Pohorje	do 140	Golte	150
Rakitna	-	Pokljuka	20 na 150

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena bo ugoden, le popoldne se pri vremensko najbolj občutljivih ljudeh lahko pojavijo težave s koncentracijo in nerazpoloženost. Potreba po spanju bo povečana, spanec bo globok in krepilen.

ONESNAŽENOST

Konc. SO₂ v mg/m³ 20.03. med 6 in 7 uro

Lj Beograd	9
Maribor	39
Trbovlje	13
Velenje	1
Sostanj	4
Hrastnik	1

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.05 najnižje -42 cm, ob 12.16 najvišje 21 cm, ob 17.46 najnižje -20 cm.
Jutri: ob 0.02 najvišje 37 cm, ob 6.59 najnižje -35 cm, ob 13.26 najvišje 13 cm, ob 18.32 najnižje -9 cm.

Zaradi vremenskih razmer naprave na Pokljuki, Kaninu, Kopah in Golteh danes ne bodo obratovali. Na Veliki planini obratujeta samo nihalka in sedežnica. Zagorje je zaprt. Na Soriski planini, Mariborskem Pohorju in Rogli so urejene proge za tek na smučeh. Ceste na Mariborsko Pohorje, Roglo in Pokljuko so prevozne z zimsko opremo. Do smučišča Vogel, Cerkno, Mariborsko Pohorje, Rogla, ter med gozd Martuljkom in Zelenci v Podkorenu vozijo smučarski avtobusi.

DANES

Slovenija: Danes bo na Primorskem sončno, drugod oblačno. V notranjosti bodo snežne plobe. Pihal bo severni veter. Sosednje pokrajine: Ob Jadranu in sosednjih pokrajinah Italije bo sončno, drugod spremenljivo oblačno. V Alpah bo snežilo.

JUTRI

V Sloveniji: Na Primorskem bo pretežno jasno, drugod spremenljivo oblačno. Pihal bo severovzhodnik, na Primorskem zmerna burja. Zelo hladno bo. Obleti: V četrtek bo suho vreme, veter bo nekoliko oslabil.

SVET / SLIKA PRI SLIKI... ZGODBA PRI ZGODBI... PA SE RES JE

PARIZ / PREDNOST IMAJO SENZACIJE

Izzivalnost in zbeganost današnje luksuzne mode

PARIZ - Beg v preteklost in nenavadne napovedi prihodnosti: v luksuzni ženski modi, ki jo te dni prikazujejo v Parizu, se tako prepletajo spomini na preteklost in želja po drugačni prihodnosti. Vse to se seveda izraža v svojstveni govorici modnih kreatorjev, ki vsak na svoj način, vendar pa skoraj vsi, izražajo precejšnjo zbeganost nad trenutnim dogajanjem in z dokajšno mero strahu pričakujejo prihod novega tisočletja. Zato je bilo na dosedanjih modnih revijah veliko primerov, ki spominjajo na modo iz preteklih desetletij, modeli, ki naj bi napovedovali tretje tisočletje, pa so bili praviloma precej grozljivi.

Sicer pa po splošni oceni obiskovalcev in poznavalcev doslej na pariških modnih pistah ni bilo videti veliko lepega. Tudi zato, ker večina daje prednost senzacijam, ki se navadno bijejo z eleganco oblek. Odločno proti »neresnosti reklamnih prijemov« se je izrekel sloviti Valentino, ki je sinoci predstavil »prave obleke za prave ženske«.

Japonski kreator Issey Miyake se je tudi raje odločil za spektakel in je s pomočjo razgaljenih deklet predstavil življenjski cikel. Samo rahlo zastrte in z odločnimi razporki so nastopile tudi manekenke z modeli Chantal Thomass (na sliki desno model v črnem, Telefoto: AP). Veliko bolj drzna kot doslej pa je bila angleška kreatorka Vivienne Westwood, ki je v skladu s precej izrazito usmerjenostjo številnih modnih kreatorjev dala nesorazmerno veliko poudarka zadnjici.

Za »žensko« žensko pa se je kot zmeraj opredelil Ungaro, ki se tudi tokrat ni odpovedal barvam (na sliki levo model v rožnatem, Telefoto: AP). Za barve so se odločili tudi v hisi Coveri, ki jo po bratovi smrti vodi sestra. Zelo uspešen pa je bil prikaz japonskega mojstra Kenza, ki je svoje zametno-zlate modele predstavil v pariški operi. In končno so za italijansko hišo Roccobarocco nastopile manekenke v rdeče obrobljenih uniformah.

